

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

58

cyfry towarowe

ROK V

10, XI

1954

Nr. 41 / 172 /

"BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

W okresie od 18.X. do 2.XI.1954 r.

Artykuł	Znaczne wzmocn. rynku	Zmocn. rynku	Rynek nieregul- larny	Bez zmian	Oslab. rynku	Znaczne oslabien. rynku	U w a g i
Pszenica		x					
Kukurydza		x					
Cukier				x			
Oleje rośl.		x					za wyjątkiem kokosowego i z orzesz- ziemnych
Kawa		x					
Kakao		x					
Bawełna					x		z wyjątkiem pakistańskiej z nowych zbiorów
Wełna					x		z wyjątkiem super merino
Juta		x					
Kauczuk		x					
Skóry surowe				x			w Chicago osłabienie tendencji
Cyna			x				w połowie okresu tendencje słabsze
Miedź			x				
Ołów			x				w połowie okresu tendencje mocniej
Cynk			x				
Stal belg.		x					
Węgiel europ.				x			
Frachty		x					

U w a g a : Opracowano na podstawie notowań światowych i
branżowych informacji z prasy handlowej.

SYTUACJA NA RYNKACH W SKRÓCIE

RYNEK ZBOŻA: Druge i trzecie dekada października przyniosły wyżkę notowań pszenicy na giełdzie chicagowskiej do poziomu $221 \frac{3}{8}$ ¢ za buszel /dostawy grudniowe/ w dniu 26.X. wobec $216 \frac{1}{8}$ ¢ w dniu 12.X. W tym samym czasie notowania Manitoby Nr 1 w Winnipeg obniżyły się nieznacznie - z $170 \frac{1}{8}$ ¢ do $169 \frac{7}{8}$ ¢. Terminowe notowanie w Liverpool miały lekką tendencję zwyżkową. Ceny żyta w Winnipeg były bardziej ustabilizowane niż w poprzednim okresie. Zboża pastawne wykazywały wzmocnienie tendencji, zarówno na rynkach północno-amerykańskich jak i na rynku brytyjskim. Na październikowej sesji Rady Pszenicznej w Londynie, Włochy zostały ponownie włączone do IWA z kwotą importową 100.000 ton, czyli znacznie niższą od poprzedniej, która wynosiła 850.000 ton.

RYNEK CUKRU: Od dłuższego czasu najpoważniejszy wpływ na wolny rynek cukru posiadając zakupy Indii, które stały się drugim największym importem cukru z wolnego rynku na świecie. Konsumcja cukru w Indiach wzrosła i w ostatnim sezonie wyniosła 1.770.000 ton.

Zgodnie z doniesieniami Reutersa Kuba będzie posiadała na koniec 1954 roku rezerwy w wysokości 1.890.000 long ton wobec 1.440.000 long ton rok wcześniej. Ostatnio krążą pogłoski, że Kuba ograniczy zbiór cukru w roku 1955 do 4.000.000 - 4.500.000 ton wobec 4.750.000 ton długich wyprodukowanych w roku bieżącym.

Zgodnie z doniesieniami Czarnikowa członkowskie kraje eksportujące nie zastosowały się do zaleceń wrześniowej konferencji Międzynarodowej Rady Cukrowej i nadwyżki podaży nad popytem cukru na wolnym rynku wynoszą w tym roku kalendarzowym w dalszym ciągu 254.000 ton.

Od dłuższego czasu na rynku cukru surowego panuje zastój. Cena kubańskiego cukru surowego utrzymuje się na poziomie niezmiennym 3,25 ¢ za lb fas Kuba.

RYNEK WĘGLA: Według danych statystycznych Komitetu Węglowego ECE konsumpcja węgla w krajach "Wspólnoty Węgla i Stali" była wyższa w pierwszej połowie b.r. o 2,2 mln ton a w W. Brytanii o 2 mln ton. Najsilniej wzrosła konsumpcja elektrowni oraz przemysłu. Wzrost konsumpcji węgla w koksowniach zahamowany został wysokim poziomem zapasów koksu, w szczególności w Niemczech zachodnich. Pomimo spadku tych zapasów w ostatnich miesiącach wynoszą one w Zgłębiu Ruhry jeszcze 2,6 mln ton. Ostatnie miesiące przyniosły wzrost eksportu węgla ze Stanów Zjednoczonych. Nie licząc dostaw do Kanady, w pierwszych 8-miu miesiącach br. USA eksportowały 8.263 tys. ton z czego 5 mln ton do Japonii Włoch i Holandii.

Produkcja węgla we wrześniu w Belgii wyniosła 1.423 tys. ton w porównaniu z 2,5 mln ton o rok wcześniej, a wydobycie w Niemczech zachodnich 10.770 tys. ton wobec 10.379 tys. ton we wrześniu 1953 r. Na rynku brytyjskim brak większych zmian; wg oceny ekspertów poziom zasobów rozdysponowanych jest niebezpiecznie niski.

RYNEK MIĘSA: Wg statystyki OEEC w latach powojennych produkcja mięsa w krajach zachodnio-europejskich wykazuje stały wzrost. Produkcja w roku 1953/54 zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku prawie o 3%. Najszybszy wzrost wykazała produkcja wołowiny o 5% i baraniny o 4%. W Danii produkcja mięsa wzrosła o 8% do czego najbardziej przyczyniło się zwiększenie produkcji mięsa wieprzowego. Strajk dokerów londyńskich wpłynął również na opóźnienie rozładunku mięsa. Skutki zatrzymania statków z mięsem będą się jeszcze odczuwać w pierwszym kwartale 1955, kiedy eksport mięsa z Nowej Zelandii jest w szczytowej fazie sezonu.

RYNEK KAUCZUKU: W drugiej połowie października ceny kauczuku naturalnego na rynku nowojorskim i singapurskim nie wykazywały większych zmian, natomiast strajk dokerów londyńskich spowodował zwykłą tendencję na giełdzie londyńskiej, gdzie cena RSS Nr 1 /natychmiast/ podniosła się w omówionym okresie o 1 1/2 d na lb. do poziomu 25 1/2 d za lb. Wzrost produkcji lateksu na Malajach powoduje pewne trudności jeśli chodzi o podaż kauczuku w arkuszach. W ciągu trzech pierwszych kwartałów 1954 r. Malaje wyeksportowały 682.679 long ton czyli o 56.652 long tony więcej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Angielskie i amerykańskie zakupy kauczuku malajskiego wykazały jednak spadek.

RYNEK DRZEWNY: Strajk robotników portowych w Anglii spowodował poważne zakłócenia w obrotach drewnem na rynku brytyjskim. Niemniej jednak w okresie tym zawarto szereg nowych transakcji. M.i. zakupiono kilka partii tarcicy sosnowej najlepszych produkcji z załadunkiem w okresie f.o.w. po cenie £ 83 fob za wymiar bazowy. Również ceny na tarcicę z USA i z Kanady wykazują tendencję zwykłą.

RYNEK CEIULOZOWO-PAPIERNICZY: Tegoroczny eksport mas celulozowych ze Szwecji do USA ocenia się na ponad 200 tys. ton. Łączny eksport mas celulozowych ze Szwecji za pierwsze 6 miesięcy br. wyniósł 1.217 tys. ton wobec 1.112 tys. ton w analogicznym okresie w.b.r. Brytyjskie Ministerstwo Handlu ogłosi na początku listopada br. ostateczną kwotę przydziału dewiz na zakup mas celulozowych w I półr. 1955 r.

RYNEK BAWELNY: Według obliczeń ICAC podaż bawełny w krajach kapitalistycznych w sezonie 1954/55 wyniesie 44,9 - lub 45,00 mln bel uwzględniając III szacunek amerykański. Omawiając zagadnienie konsumpcji bawełny w krajach kapitalistycznych w bieżącym sezonie ICAC stwierdził, że będzie ona kształtowała się co najmniej na obecnym poziomie, a w przypadku Stanów Zjednoczonych wyższym.

W Stanach Zjednoczonych zarządzono ponowne zmniejszenie arealu uprawy bawełny do 18,1 mln akrów. Ponadto rząd amerykański ustalił kwotę handlową bawełny w roku 1955 na 10 mln bel. Jednakże na bieżące notowania bawełny amerykańskiej największy wpływ ma w dalszym ciągu III urzędowy szacunek rządowy zbiorów bawełny, który okazał się wyższy od przewidywanego. Bawełna Middling 15/16" w transakcjach natychmiastowych spadła w dniu 28.X. do poziomu 35,05 ¢ za lb wobec 35,35 ¢ dwa tygodnie wcześniej i wobec 35,60 ¢ - najwyższego poziomu w tym roku - osiągniętych w drugiej połowie września.

Pomimo chwilowych wahań notowania bawełny pakistańskiej w drugiej połowie października, rynek powrócił do stanu z pierwszej połowy. Punjab 4F roller ginned notowano niezmiennie po 74 rupie za maund, a Punjab 289F roller ginned po 78 rupii za maund.

Rynek egipski był dość ożywiony, chociaż notowania Ashmouni były głównie nominalne. W dniu 28.X. Ashmouni good notowano po 74.47 talarów za kantar wobec 74.82 talary dwa tygodnie wcześniej. Kanrak good notowano odpowiednio po 92,10 talarów i 92,53 talary za kantar.

Rynek brazylijski był w dalszym ciągu mocny i ceny ponownie zwyżkowały. Bawełna brazylijska nr 5 notowana była w dniu 26.X. po 30.07 Gr\$ za kg wobec 29.60 Gr\$ dwa tygodnie wcześniej.

RYNEK WEŁNY: Z powodu zahamowania dopływu wełny przez strajk dockerów w Londynie ~~odroczone aukcje~~ ^{odroczone aukcje londyńskie}, które miały się odbyć w pierwszym terminie 25 października, i w drugim terminie 1 listopada. O ile strajk zakończy się, następną serią aukcji, która miała się rozpocząć 29 listopada zacznie się 22 listopada i będzie trwać trzy zamiast dwóch tygodni. W pierwszych trzech miesiącach australijskich aukcji wełnianych bieżącego sezonu osiągnięto ze sprzedaży wełny LA 49.168.000 wobec LA 55.032.000 w tym samym okresie poprzedniego roku. Przeciętna cena wełny w omawianym okresie wynosiła 71.99 d australijskich a wełny pranej 109.32d wobec 81.97d i 119.17d odpowiednio w sezonie poprzednim. Ceny wełny na aukcjach australijskich w ciągu drugiej połowy października kształtowały się nieregularnie.

RYNEK ŻELAZA I STALI: W dniu 13-go października brukselski kartel stalowy podniósł ceny stali walcowanej na eksport poza obszar "Wspólnoty" o 2 - 3 na tonie. Na rynku belgijskim tendencje niezmiennie mocne. Obroty grubą blachą powoli, ale stale zwiększają się. Ulokowanie większych zamówień na sortymenty lekkie na rynku belgijskim z dostawą do końca br. jest praktycznie niemożliwe. Produkcja stali w Belgii była we wrześniu br. o 25% wyższa niż o rok wcześniej. W Anglii produkcja stali jest w r.b. o 5% wyższa niż w 1953 r. a w Niemczech zchodnich o 7%. W Japonii na skutek wysokiego popytu po obniżeniu cenników eksportowych, tendencje uległy wzmocnieniu. W związku z dużym napływem dostaw stali amerykańskiego ceny stali na rynku belgijskim wykazały spadek.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: W pierwszym półroczu br. Norwegia eksportowała 25.075 ton aluminium wobec 22.955 o rok wcześniej. Na skutek wyjątkowo słabego popytu rynek chromitów w Turcji wykazuje bardzo słabe tendencje. W drugiej połowie października rynek cyny w Londynie był nieregularny w dn. 26.X. notowania spot wynosiły £ 723 - 730 za tonę długą. Rynek cynku bez zmian. W IV tygodniu października notowania nieznacznie zniżkowały do poziomu £ 81 - 82 za tonę. W pierwszych 8-miu miesiącach konsumpcja cynku w Anglii wzrosła o 29% w stosunku do roku poprzedniego. Ceny blachy cynkowej podniesione zostały o £ 1 na tonie do poziomu £ 112 1/2 za tonę. Rynek miedzi nieregularny. Po przeznaczeniu do konsumpcji 26.500 ton miedzi z zapasów strategicznych w USA tendencje obniżyły się nieznacznie, poczem na skutek przedłużającego się strajkuokerów w Anglii rynek zaręgował ponowną wyżką.

ZBOŻA I OKOPOWE

Obrazy Międzynarodowej Rady Pszenicznej

w Londynie

W dniu 12 października zebrała się w Londynie Międzynarodowa Rada Pszeniczna. Zwyczajne sesje Rady odbywają się dwa razy do roku, a poprzednia miała miejsce w czerwcu b.r. Poza pracami bieżącymi /sprawozdanie dotyczące funkcjonowania Międzynarodowego Układu Pszenicznego oraz przegląd światowej sytuacji na odcinku zaopatrzenia/ głównym zagadnieniem, które znalazło się na porządku dziennym, była kwestia rozszerzenia podstaw układu przez włączenie Włoch do krajów importujących. Jak wiadomo, Włochy podobnie jak Wielka Brytania, wycofały się z układu w poprzednim sezonie.

Październikowa sesja Rady Pszenicznej odbyła się w okresie, kiedy sytuacja na światowym rynku pszenicy nie przedstawia już tak wielkich trudności, jak to miało miejsce podczas poprzedniej sesji czerwcowej. Wówczas problem wydawał się palący ze względu na trudności magazynowania nie znajdujących zbytu nadwyżek amerykańskich i kanadyjskich, co wobec zbliżającego się nowego sezonu mogło wywołać kryzys w wypadku, gdyby nowe zbiory okazały się ponownie bardzo wysokie. W ostatnich trzech miesiącach jednakowoż problem uległ pewnemu złagodzeniu. Wątpliwym jest czy obniżki cen eksportowych w wyniku akcji podjętej przez rządy USA i Kanady wpłynęły w silniejszym stopniu na wzrost obrotów. Do zmiany sytuacji przyczyniły się głównie słabe zbiory w Europie, a szczególnie spadek produkcji pszenicy w USA i Kanadzie. Na początku października szacunki zbiorów w USA były ponownie niższe niż na początku poprzedniego miesiąca i podawały cyfrę 959,3 mln buszli. Zbiory w sezonie 1953/54 wynosiły 1.169 mln buszli. W Kanadzie w wyniku złych warunków atmosferycznych spadek produkcji był nawet jeszcze silniejszy. Szacunki wrześniowe podawały cyfrę 378 mln buszli wobec 614 mln w ubiegłym sezonie, a w międzyczasie sytuacja uległa dalszemu pogorszeniu.

Przebieg tegorocznych zniw wskazuje, że dwa tego rodzaju sezony mogłyby w sposób radykalny zmienić sytuację, tak że obecne zapasy przestałyby być ciężarem, a stałyby się pożyteczną rezerwą. Zmieniona sytuacja znalazła swoje odzwierciedlenie w mocnej tendencji rynków pszenicznych w ostatnich miesiącach. Od końca lipca do 8 października notowania w Chicago podniosły się z 207 do 216 \$ za buszel. W związku z tą sytuacją poruszony w czasie ostatnich obrad problem dalszej obniżki ceny IWA nie stał się przedmiotem poważniejszej dyskusji. Być może przyczyniły się do tego również względy taktyczne. W okresie poprzedzającym zebranie się Rady Pszenicznej Kanada i Australia usiłowały wpłynąć na zmianę stanowiska Wielkiej Brytanii wobec układu pszenicznego, jednakże uzyskały odpowiedź, że ponowne przystąpienie Wielkiej Brytanii do układu nie jest na razie aktualne. Gdyby obecnie już eksporterzy wyrazili zgodę na nową cenę minimalną - chociaż dotychczasowa cena minimalna nie była jeszcze stosowana - wówczas osłabiłoby swą pozycję w czasie rokowań w sprawie rewizji układu, które mają się odbyć na wiosnę, gdyż wówczas drogą pewnych ustępstw w sprawie cen będą mogli skłonić Wielką Brytanię do ponownego przystąpienia do układu. Na stanowisko Anglii w sprawie IWA wywierają obecnie wpływ inne jeszcze czynniki, a mianowicie przeciwstawianie się w całej linii polityce handlowej USA oraz odmowa rządu amerykańskiego, ażeby udzielić odpowiednich gwarancji kredytowych dla konwersyjności funta szterlinga. Trudno przewidzieć, czy Londyn zgodzi się na odnowienie układu zanim nie zostaną pomyślnie rozwiązane te inne problemy. Wielka Brytania jako największy na świecie importer pszenicy, posiada pewne atuty w swym ręku.

Pewne wzmocnienie układu nastąpiło wskutek ponownego przystąpienia Włoch, których kwota importowa została jednakże obniżona. W chwili wystąpienia Włoch z układu w marcu b.r. kwota ich wynosiła 850.000 ton, jednakże nie zakupiły one ani jednej tony. Obecnie kwota ustalona została na 100.000 ton, czyli że została bardzo silnie obniżona.

Z pozyskaniem nowych członków po stronie eksportu i importu nie należy się liczyć przed najbliższym rokiem. W kołach poinformowanych uważa się jednakże, że perspektywy na przystąpienie Argentyny i Turcji w nadchodzącym roku uległy poprawie. W tym przypadku należałoby się liczyć również z przystąpieniem Chile i Kolumbii, które importują pszenicę głównie z Argentyny. W przeciągu miesiąca oczekuje się sprawozdania Rady na temat międzynarodowej sytuacji odnośnie zapasów pszenicy, zaś sprawozdanie za ubiegły sezon złożone zostanie dopiero około połowy grudnia.

w/g Ernährungsdienst, 21.10.
Secoati, 22.10.
Financial Times, 15.10.

ZWIERZĘTA I ARTYKUŁY POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO

Wiadomości z zachodnio-europejskiego rynku mięsa

W ostatnim miesiącu ukazało wydane przez OEEC statystyczne opracowanie produkcji, konsumpcji i obrotów artykułami żywnościowymi i rolniczymi w krajach członkowskich. Zawiera ono między innymi szereg ciekawych informacji dotyczących zachodnio-europejskiego rynku mięsa. Materiały te zostaną omówione w niniejszym artykule.

W latach powojennych produkcja mięsa w krajach zachodnio-europejskich wykazuje stały wzrost. Zgodnie z tą tendencją produkcja w roku 1953/54 zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku prawie o 3%, głównie dzięki wzrostowi produkcji duńskiej.

Produkcja mięsa w Europie zachodniej

	<u>Ogółem</u>	<u>Wołowina</u>	<u>Wieprzowina</u>	<u>Baranina</u>	<u>Inne</u>
	w tys. ton				
Przedw.	9.863	3.722	3.667	580	1.894
1950-51	9.583	3.633	3.535	493	1.922
1951-52	10.027	3.724	3.845	501	1.957
1952-53	10.800	3.885	4.314	562	2.039
1953-54	11.091	4.066	4.373	576	2.076

Jak widać z powyższego zestawienia zwiększa się produkcja wszystkich gatunków mięsa. Najszybszy wzrost w stosunku do 1952-53 r. wykazała produkcja wołowiny o 5% i baraniny 02,4%. Produkcja wieprzowiny zwiększyła się tylko o 1%.

W największym stopniu zwiększyła się produkcja mięsa w Danii. Przekroczyła ona bowiem o 8% poziom poprzedniego roku. Wzrost ten obejmuje głównie wieprzowinę. W roku 1952/53 Dania wyprodukowała 415 tys. ton wieprzowiny a w 1953/54 aż 475 tys. ton. W tym samym czasie produkcja wołowiny zmniejszyła się o 10 tys. ton do 163 tys. Produkcja mięsa w Austrii wykazała również w roku 1953/54 szybkie tempo rozwoju. Zwiększyła się ona o 6% do 310 tys. ton. Produkcja wieprzowiny w Austrii wzrosła z 158 do 170 tys. ton a wołowiny z 105 do 112 tys. ton. Produkcja brytyjska wzrosła o 4% do 1.598 tys. ton. W tym produkcja wołowiny była wyższa o 4% a wieprzowiny o 2%. Produkcja mięsa we Francji, Holandii i Irlandii zwiększyła się o 3%. W Irlandii wzrost ten spowodowany był wyłącznie zwiększeniem produkcji mięsa wieprzowego, we Francji wołowego a w Holandii zwiększeniem się produkcji obydwóch gatunków mięsa.

W Norwegii, Szwajcarii, Włoszech, i w Turcji produkcja mięsa skurczyła się.

Statystyka OEEC nie podaje obrotów mięsem. Mięso włączone jest w jedną grupę ze zwierzętami żywymi i przetworami mięsnymi. Kraje Europy zachodniej są importerami netto tej grupy artykułów. W roku 1953 zakupiły one na rynku światowym zwierząt żywych, mięsa i artykułów mięsnych o wartości 1.083,4 mln \$ a eksportowały 658,3 mln \$. W imporcie tego obszaru największą pozycją w ciągu ostatnich czterech lat są dostawy z krajów OEEC. Wykazały one bardzo duży wzrost w roku 1951 w stosunku do 1950, osiągając wartość 577,6 mln \$ podczas gdy w poprzednim roku wartość ich wynosiła tylko 411 mln \$. W roku 1952 dostawy z tych krajów spadły do wartości 510,3 mln \$, zwiększając się nieznacznie w 1953 r. do 532,5 mln \$. Dużą rolę w zaopatrzeniu w mięso krajów OEEC odgrywa import ze strefy szterlingowej, głównie z Australii i Nowej Zelandii. Kraje te rozwijają swój eksport w ostatnich latach z wyjątkiem 1951 r. kiedy dostawy ich na skutek warunków klimatycznych i wyjątkowej koniunktury na wełnę nieco spadły. W następnych jednak latach wykazują stały wzrost. Dostawy krajów szterlingowych składają się prawie wyłącznie z eksportu Oceanii do Wielkiej Brytanii. Eksport z krajów Ameryki Łacińskiej do Europy zachodniej skierowany był głównie do Wielkiej Brytanii a oprócz tego do Niemiec zachodnich i Włoch. Wykazywał on spadek w latach 1951 i 1952 z powodu zmniejszenia produkcji mięsa w Argentynie a częściowo i Urugwaju oraz z powodu zwiększenia konsumpcji wewnętrznej w tych krajach. W okresie tym dostawy dla Wielkiej Brytanii zastrzeżone kontraktem były opóźnione i wielokrotnie niewykonywane. Dostawy na inne rynki wykazywały wahania w zależności od podaży mięsa w Argentynie i Urugwaju. W okresie tym Argentyna dostarczała mięso m.in. do Brazylii i Izraela. W roku 1953 dostawy mięsa południowo-amerykańskiego na rynki zachodniej Europy wykazały wzrost. W roku tym Wielka Brytania zakupiła 80% argentyńskiego eksportu mięsa wołowego. Zwiększył się on w porównaniu z rokiem poprzednim o 35 tys. ton. Eksport mięsa z krajów OEEC dotyczy głównie Danii i Holandii, dwóch największych eksporterów europejskich. Dostarczają one mięso głównie do Wielkiej Brytanii i Niemiec zachodnich. W eksporcie krajów OEEC dostawy do krajów członkowskich stanowiły w roku 1953 - 81%.

W zaopatrzeniu krajów OEEC w mięso główną rolę odgrywa produkcja krajowa. W ostatnich czterech latach importowane mięso stanowiło zaledwie 8% ogólnej konsumpcji. Dokładny obraz sytuacji podaje poniższa tabela:

Podaż i konsumpcja mięsa w krajach OEEC

	Podaż w tys.t.	K o n s u m c j a	
		produkcja kraj. w %	import netto w %
Przedw.	11.319	85	15
1950-51	10.559	91	9
1951-52	10.527	93	7
1952-53	11.536	93	7
1953-54	11.949	92	8

Większość krajów zachodniej Europy importuje nie-
wielkie ilości mięsa, kilka jest samowystarczalnych. Dużymi
eksporterami w stosunku do własnej konsumpcji są Dania i
Irlandia, a mniejszym Holandia. Dania eksportuje zarówno
wołowinę jak i mięso wieprzowe. Irlandia eksportuje przeważ-
nie mięso wołowe, Holandia - wieprzowinę. W poniższej tabeli
podany jest stopień samowystarczalności w zakresie zaopatrze-
nia w mięso poszczególnych krajów OEEC.

Podaż mięsa na konsumpcję w krajach OEEC

	Ogółem w tys.t.	Produkcja w %% podaży na konsumpcję	Import netto w %% podaży
średnia lat 1951-1953			
Francja	2.776	101	- 1
W. Brytania	2.686	51	49
Niemcy zach.	1.947	94	6
Włochy	773	90	10
Belgia-Luks.	403	97	3
Szwecja	361	97	3
Turcja	352	103	- 3
Holandia	330	127	- 27
Austria	273	97	3
Dania	247	256	-157
Szwajcaria	226	92	9
Irlandia	157	226	-126
Portugalia	119	98	2
Norwegia	115	101	- 1
Grecja	100	87	12
Islandia	11	100	-
Ogółem:	10.876	92	8

Wiadomości z rynku artykułów mleczarskich

Ponieważ warunki atmosferyczne wykazały znaczną
poprawę, produkcja artykułów mleczarskich w Nowej Zelandii
i Australii osiągnęła w sezonie 1953/54 wyższy poziom niż
przed rokiem. W Nowej Zelandii utrzymała się tendencja
zwiększania ilości bydła. W roku 1954 stan bydła powiększył

się o 2% w stosunku do roku 1953. Na początku bieżącego sezonu ceny artykułów mleczarskich zostały zmienione w ten sposób aby produkcja masła stała się bardziej korzystna niż produkcja serów. Ostatnie cyfry dotyczące produkcji tych artykułów w Nowej Zelandii wykazują jednak, że zwiększyła się zarówno produkcja masła jak i serów. Eksport serów z Australii jest w bieżącym sezonie wyższy niż w 1953/54 r. Od 1 sierpnia 1954 r. ceny gwarantowane w Nowej Zelandii po raz pierwszy od wprowadzenia gwarancji cen w 1936 r. zostały obniżone. Obniżka cen dla masła wynosi 0.5 d na lb a dla serów 1 d na lb. W Australii ceny gwarantowane producentom zostały niezmienione, natomiast wszystkie dopłaty dla mleczarni spadły z 481s do 472s za cwt masła a z 260s do 234s dla serów. W zimie bieżącego roku australijskie i nowozelandzkie dostawy masła a może i serów na rynek europejski będą przypuszczalnie większe.

W krajach europejskich tegoroczna produkcja mleka będzie prawdopodobnie wyższa niż przed rokiem. Większe ilości mleka zostaną w tym roku zużyte na produkcję masła. Wskaźnikiem sytuacji na rynku mleczarskim Europy zachodniej może być sytuacja w Irlandii, która z powodu zwiększonej produkcji i nagromadzenia wyższych zapasów zaczęła po raz pierwszy od roku 1939 eksportować masło do Wielkiej Brytanii. Nadwyżki masła irlandzkiego wynoszą 5.000 ton. W Niemczech zachodnich natomiast produkcja mleka i masła spadła poniżej poziomu poprzedniego roku tak że importowały one ponad 1.000 ton masła z Holandii, Danii i Szwecji we wrześniu. Związek Radziecki nie zakupywał dalszych partii masła po-za ostatnim kontraktem z Nową Zelandią na dostawę 5.000 ton. Dania i Holandia eksportowały masło do Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W pierwszym półroczu 1954 r. Belgia importowała mniejsze ilości masła niż w 1953 r. ponieważ zmniejszyły się jej zakupy w Holandii ze 154,3 tys. cwt do 92,5 tys. cwt. Ogółem zakupy Belgii wyniosły w omawianym okresie 10%,4 tys. cwt. Zmniejszyły się również zakupy Włoch. W pierwszych 6-ciu miesiącach 1953 r. wyniosły one 103 tys. cwt a w tym samym okresie bieżącego roku 68 tys. Struktura geograficzna importu masła do Włoch uległa w bieżącym roku zmianie. W miejsce Australii, największym dostawcą była Argentyna, która nadesłała 34 tys. cwt. W poprzednich latach nie było importu masła argentyńskiego. Import masła z Australii zmniejszył się z 29 do 3 tys. cwt. Nowa Zelandia, Holandia i Norwegia nie eksportowały w b. roku masła do Włoch podczas gdy w poprzednim roku dostawy ich wyniosły prawie 40 tys. cwt. Eksport z Danii zmniejszający się w ostatnich latach, skurczył się w 1954 r. z 9 do 4 tys. cwt. Na rynku włoskim pojawił się nowy dostawca - Austria, która sprzedała 15 tys. cwt masła.

Produkcja mleka w Wielkiej Brytanii utrzymuje się w bieżącym roku na nieco wyższym poziomie niż przed rokiem. Przy końcu roku może ona jednak ulec skurczeniu pod wpływem obniżenia cen dla producentów oraz złych zbiorów siana. Ogółem jednak zużycie mleka na cele przemysłowe powinno w roku 1954 wzrosnąć.

W wyniku dobrych perspektyw na nowy sezon w Nowej Zelandii i Australii oraz wyższego poziomu produkcji w większości krajów zachodnio-europejskich podaż masła w najbliższym półroczu powinna wzrosnąć w porównaniu z odpowiednim okresem 1953/54 r. Podaż serów nie powinna być o wiele niższa niż w ostatnim roku.

Ostatnie cyfry dotyczące konsumpcji artykułów żywnościowych w Wielkiej Brytanii wykazują zwiększenie konsumpcji masła w sierpniu kosztem spadku konsumpcji margaryny. Przypuszczalnie wyższy poziom konsumpcji zostanie utrzymany w dalszych miesiącach.

Ostatnio zawarty został brytyjsko-duński kontrakt na dostawę masła. Rokowania przerywane kilkakrotnie toczyły się już od dłuższego czasu. Cena masła została obniżona o 3,75% do 332s 6d za cwt. Stanowi to dla Danii stratę 35 - 40 mln kr.d. w skali rocznego eksportu. Dania mogła odstąpić kontraktu i dostarczać masło po cenach konkurencyjnych na wolny rynek. Masło duńskie podlegałoby w tym przypadku ocenie w wysokości 290cere za kg/przy cenie 6,32 kr.d./Masło australijskie i nowozelandzkie jest wolne od tego cła, stanowiłoby więc groźną konkurencję dla masła duńskiego. Duńczycy wybrali więc pewniejszą drogę, drogę układu, lecz musieli przyjąć obniżkę ceny o 24 cerena kg. Wartość duńskiego eksportu masła wyniosła w roku 1953/54 - 990 mln kr.d., co stanowi wzrost o 18 mln kr.d. przy zwiększeniu tonażu o 13%. Cena w dostawach dla Wielkiej Brytanii wynosiła 6,56 kr.d. a w dostawach do innych krajów przeciętnie 7,22 kr.d. za kg. Wielka Brytania zakupiła mniej więcej 75% nadwyżek duńskich. Z pośród pozostałych odbiorców największym był Związek Radziecki - 15 tys.ton, Francja - 4,9 tys.ton, Niemcy zachodnie 2,4 tys.ton, Niemiecka Republika Demokratyczna - 4,8 tys.ton, a amerykańskie wojska okupacyjne 1,5 tys.ton.

Według ogłoszonych ostatnio statystyk OEEC dotyczących produkcji, konsumpcji i obrotów artykułami żywnościowymi, produkcja masła w krajach członkowskich w roku 1953/54 wykazuje ponownie wzrost. Wyniosła ona ogółem 1.102 tys.ton w porównaniu z 1.029 tys.ton w roku poprzednim. Zmiany w wysokości produkcji masła w poszczególnych krajach Europy zachodniej przedstawia poniższa tabela:

Produkcja masła w krajach OEEC

	<u>Przedw. 1950/51</u>	<u>1951/52</u>	<u>1952/53</u>	<u>1953/54</u>
	w tys. ton			
Niemcy zach.	246	234	254	269
Francja	183	194	199	228
Dania	147	148	131	146
Szwecja	77	91	82	85
Belgia-Luks.	59	62	63	71
Holandia	85	74	64	70
Włochy	46	49	50	51
Turcja	35	47	48	49

C.d.	<u>Przedw.</u>	<u>1950/51</u>	<u>1951/52</u>	<u>1952/53</u>	<u>1953/54</u>
Irlandia ^{a/}	51	46	40	41	43
Austria	22	19	20	22	24
W. Brytania	39	13	13	14	22
Szwajcaria	21	19	19	19	21
Norwegia	18	14	14	15	14
Grecja	6	4,7	4,6	6,1	6,5
Portugalia	2,4	2,1	2,1	2,1	2,1
Islandia	0,5	0,5	0,8	0,9	0,8
Razem:	1.038	1.017	1.005	1.029	1.102

Jak widać z powyższego zestawienia, w większości krajów Europy zachodniej produkcja masła przekroczyła już poziom przedwojenny. W roku 1953/54 wykazała ona wzrost w stosunku do roku poprzedniego. Produkcja w Niemczech zachodnich wzrosła o 7%, we Francji o 9%, w Danii o 9%, w Belgii-Luksemburgu o 6%, w Wielkiej Brytanii o 57% a w Szwajcarii o 10%.

SKÓRY SUROWE I WYROBY SKÓRZANE

Konferencja garbarzy OEEC w Paryżu

W dniach 19 i 20 b.m. odbyła się konferencja Komisji do spraw skór surowych i garbowanych przy OEEC. Dyskutowano sprawę zniesienia ograniczeń przy eksporcie skór surowych. Zdaniem kół zainteresowanych sprawa ta utknęła na martwym punkcie. Wniosek delegacji francuskiej, aby bez ograniczenia eksportować skóry surowe wagi 20 kg i więcej spotkał się ze sprzeciwem Niemiec zachodnich i Włoch. Wprawdzie większość członków Komisji skłonna była przyjąć propozycję francuską, jednakże decyzji nie powzięto, ponieważ wszelkie wnioski przesyłane do Kierownictwa OEEC muszą być w odpowiednich Komisjach przyjęte jednomyślnie. Koła francuskie nie oczekują, by decyzja tego Kierownictwa pociągnęła za sobą jakieś zmiany w obecnym systemie eksportu. Komisja opracowała także sprawozdanie o sytuacji na rynku skór surowych i garbowanych w krajach OEEC.

Wiadomości z argentyńskiego rynku skór surowych

W ostatnich dwóch tygodniach października obroty skór surowych były na ogół spokojne. Ceny urzędowe nie uległy zmianie, ale wolumen transakcji eksportowych zmniejszył się w szczególności przy końcu miesiąca. Jedynym większym nabywcą była Rumunia, która nabyła w tym okresie 92.000 sortowanych skór Frigorifico. Ceny nie zostały podane. Pomimo stosunkowo niedużych sprzedaży zapasy IAPI są nadal bardzo niskie. Według ostatnich meldunków Reutersa w ostatniej dekadzie października tendencje na rynku good take offs, campos i drieds były nieco słabsze. Prywatne transakcje skórami Frigorifico ograniczyły się do 700 Standard reject bulls, które nabyły Niemcy zachodnie po 8,73 \$ "trade" za lb. Na rynku w Urugwaju obserwuje się od pewnego czasu pełny zastój.

Tendencje cen surowca w 1954 r.

W przeglądzie cen skór surowych, dokonany w końcu września brytyjski "Lether World" zwraca uwagę, że bieżący rok przyniósł w pierwszych trzech kwartałach nieregularne tendencje, lecz na ogół obserwowane pewne obniżenie notowań co wywołuje zestawienie poniższe obliczone na podstawie oficjalnych notowań hurtowych w niektórych krajach kapitalistycznych.

Wskaźnik hurtowych cen skór surowych

średnia VI - XII - 1953 = 100

1954 r. Francja W. Brytania Włochy Niemcy zach. USA

ciężkie wołowe

I	a/	96	100	88	78
II	93	98	100	81	70
III	87	100	96	74	69
IV	85	95	94	85	70
V	84	107	96	82	81
VI	86	104	85	88	76
VII	89	97	84	85	80
VIII	89	86		78	80

lekke wołowe

I	94	99	a/	90	89
II	99	104	a/	88	79
III	95	100	a/	86	82
IV	100	101	a/	86	80
V	103	99	a/	94	91
VI	101	96	a/	95	85
VII	101	78	a/	a/	88
VIII	95	75	a/	66	83

lekke cielece

I	95	91	98	95	93
II	96	90	95	86	95
III	a/	86	91	81	87
IV	83	91	85	80	87
V	80	92	90	79	97
VI	80	97	87	79	91
VII	69	92	77	76	87
VIII	69	87	76	76	87

a/ brak notowań

PRZETWORY SPOŻYWCZE, ART. KOLONIALNE

OWOCE I WARZYWA

C u k i e r

Pomimo dalszego ograniczenia produkcji Kuba będzie posiadała na koniec roku 1954 remanent cukru w wysokości 1.890.000 long ton. Remanent na koniec roku ubiegłego wynosił 1.440.000 long ton. Z ogólnej podaży wynoszącej 6.190.000 long ton, Kuba rozdysponuje w roku 1954 4.300.000 long ton. Można przypuszczać, że w przyszłym roku popyt zwiększy się, ze względu na spodziewany spadek produkcji buraka cukrowego i Kuba sprzeda najprawdopodobniej 4.500.000 ton cukru. Wiele wskazuje również na to, że Kuba ograniczy zbiory w roku 1955 do 4.000.000 - 4.500.000 long ton, wobec 4.750.000 long ton wyprodukowanych w roku bieżącym.

Omawiając podaż cukru na światowym wolnym rynku w roku 1954 firma Czarnikow stwierdziła, że po majowej redukcji kwot eksportowych krajów należących do Międzynarodowej Umowy Cukrowej, wynoszą one 3.709.000 ton. Wrześniowe posiedzenie Międzynarodowej Rady Cukrowej oceniło eksport krajów niezrzeszonych na 875.000 ton w tym roku. Na tej samej konferencji Rada oszacowała zapotrzebowanie wolnego rynku na 4.330.000 ton, a podaż na 4.584.000 ton, czyli że nadwyżka podaży nad popytem wynosi 254.000 ton. W związku z tym Rada wydała szereg zarządzeń, które miały na celu zrównoważenie podaży i popytu w pozostałych miesiącach bieżącego roku. Szczegółowo powyższe zarządzenie omawiane jest w pierwszym wrześniowym numerze Rynków Towarowych. Jednakże dla przypomnienia podaje się, że między innymi Rada zaleciła członkowskim krajom eksporterskim dobrowolną redukcję kwot o 212.000 ton. Ponadto Rada rozdzieliła proporcjonalnie między niektóre kraje eksportujące 100.000 ton cukru, i zaproponowała dobrowolne zrezygnowanie z redystrybucji pozostałych 42.000 ton. Tymczasem w praktyce okazało się, że plany te nie spotkały się z ogólnym przyjęciem. Proponowana dobrowolna redukcja nie została w rzeczywistości wprowadzona w życie, a 42.000 ton całkowicie rozdzielono pomiędzy niektóre członkowskie kraje eksportujące. Wobec czego nadwyżka podaży nad popytem na wolnym rynku wynosi w dalszym ciągu 254.000 ton.

Jak doniosła ostatnio prasa kapitalistyczna Indie/ zakupiły 100.000 ton cukru białego w Krajach Demokracji Ludowych. Komentując powyższe transakcje firma Czarnikow wykazała, że wobec ostatniego braku zainteresowania rynkiem cukru zakupy Indii posiadają wielkie znaczenie. Obecnie Indie, jako importer cukru z wolnego rynku, zajmują drugie miejsce na świecie za Japonią. Dwa lata temu, nikt nie przewidywał, że Indie w tak krótkim okresie czasu przestawią się całkowicie z potencjalnego eksportera cukru na importera o znaczeniu światowym. Jeszcze stosunkowo nie tak dawno Indie posiadały nadwyżkę eksportową w wysokości 200.000 ton i przewidywały, że w niedługim czasie

będą posiadały na eksport 500.000 ton. W rzeczywistości wspomnianych powyżej 200.000 ton Indie zdołały wyeksportować tylko 20.000 ton, ponieważ już od początku 1954 roku zaczął obowiązywać zakaz eksportu.

Na tak raptowną zmianę sytuacji wpłynął głównie wzrost konsumpcji cukru w Indiach. Trend konsumpcji cukru wzrastał już poprzednio, jednakże brak dostatecznej podaży cukru był czynnikiem hamującym. Przed wojną konsumpcja cukru na głowę w Indiach wynosiła mniej niż 7 lb, w czasie wojny i po wojnie poziom spożycia podniósł się w porównaniu z przedwojną. Jednakże dopiero, kiedy zniesiono reglamentację cukru w Indiach, poziom spożycia cukru na głowę wzrósł do 11 lb. Bazując na obecnej liczbie ludności Indii wynoszącej 370 mln, przy obecnym poziomie konsumpcji, roczne spożycie cukru w Indiach osiąga około 1.800.000 ton. W sezonie 1951/52 konsumpcja cukru w Indiach wyniosła 1.153.000 ton, w 1952/53 - 1.668.000 ton, a w 1953/54 - 1.770.000 ton.

+ + +

Pomimo, że niewątpliwie wielkie zapasy rządowe cukru w Anglii jak również system cen gwarancyjnych, obejmujący znaczną część produkcji cukru w krajach Commonwealth'u, w poważnym stopniu komplikują otwarcie londyńskiej giełdy cukrowej, jednakże brytyjskie koła handlowe przypuszczają, że giełda ta podejmie pracę w niedługim czasie, prawdopodobnie już w styczniu przyszłego roku. Początkowo jednak operacje tej giełdy byłyby ograniczone. Istnieją również trudności techniczne w przystosowaniu się do powojennych sposobów handlu cukrem. Zagadnienie transportu cukru nabrało ostatnio ogromnego znaczenia. Ponadto Anglii poważną trudność sprawia problem magazynowania i dystrybucji. Zapasy cukru surowego ponoć ostatnio trochę się zmniejszyły, jednakże wynoszą jeszcze około 1 3/4 mln ton. Rafinerie brytyjskie nie są w stanie pokrywać zapotrzebowanie na cukier surowy z tych zapasów, ponieważ znaczna ich część znajduje się w miejscach dostępnych jedynie dla transportu drogowego. Wobec tego rafinerie uzależnione są w dużej części od importu i to nawet w okresie kiedy rządowe zapasy cukru znajdują się prawie na rekordowym poziomie. Cukier importowany pochodzi przeważnie z krajów Commonwealth'u i rafinerie Anglii pomimo swego ożywionego eksportu, zakupują od kilku tygodni tylko bardzo niewiele cukru na wolnym rynku.

Międzynarodowe obroty cukrem rafinowanym były ostatnio spokojne. Strajk dokerów wstrzymał wysyłkę cukru zakupionego już poprzednio na eksport.

Na rynku cukru surowego panował również zastój. Cena surowego cukru kubańskiego od dłuższego czasu utrzymuje się niezmiennie na poziomie 3,25 £ za lb fas Kuba. Okres takiego zastoju często jednak zdarza się w handlu cukrem. Ostatnio oczekiwano, że najdalej pod koniec października Niemcy zachodnie wznowią zakupy cukru, co niewątpliwie podniesie cenę na międzynarodowym rynku cukru. Zarówno w Niemczech zachodnich jak i w innych krajach europejskich wydaje się niewątpliwym, że tegoroczne zbiory buraka cukrowego są znacznie mniejsze od zeszłorocznych.

Wg.: Financial Times, 15.X. - 20.X.54r.; 9.X.-25.X.54
Reuter 21.X.54; Public Ledger 16.X.54r.

Herbata

Indian Tea Association oświadczyło ostatnio, że zbiór herbaty na koniec września w Indiach Północnych wyniósł 364.400.000 lbs wobec 342.100.000 lbs w ostatnim roku i 372.163.773 lbs w roku 1952. Poprzednio istniały obawy, że produkcja herbaty w Indiach Północnych może być mniejsza, niż w roku poprzednim na skutek katastrofy powodzi, jakie nawiedziły Indie zarówno w lipcu jak i w sierpniu br. Pomimo tego, zbiór herbaty jest o 16 mln lbs większy niż w roku poprzednim.

Podobnie na Ceylonie jak i w Indiach Południowych zbiory zapowiadają się lepiej niż w roku poprzednim. Coprawda w obu tych krajach w ostatnich miesiącach letnich zbiór herbaty okazał się mniejszy niż w odpowiednich miesiącach roku poprzedniego. Tak np. oficjalny szacunek zbioru herbaty w sierpniu w Południowych Indiach wyniósł mniej niż 5 1/2 mln lbs wobec 7 mln lbs w sierpniu roku 1953. Jednakże produkcja herbaty za osiem miesięcy bieżącego roku w Indiach południowych przekracza o 4,8 mln lbs produkcję w analogicznym okresie roku poprzedniego. Również na Ceylonie tegoż roczna produkcja jest wyższa niż w ubiegłym roku. Jednakże ostatnio sezonowy spadek podaży herbaty na sprzedaż zarówno na Ceylonie jak i w Indiach Południowych, zaostrzony złymi warunkami atmosferycznymi, miał decydujący wpływ na międzynarodowy rynek herbaty, powodując wzrost cen tego artykułu.

Wzrost cen herbaty miał również miejsce w trzecim tygodniu października, ale dotyczył głównie lepszych gatunków herbaty. Do wzrostu tej w pewnym stopniu przyczynili się sami kupcy brytyjscy, którzy pragnąc zapewnić sobie pierwszeństwo w dostawach po skończeniu strajku dokerów powodowali wzrost cen herbaty. Ponadto w Anglii stało się już wiadome, że detaliczne ceny herbaty zostaną podniesione, prawdopodobnie o 8d lub nawet więcej na funcie. Obecny strajk dokerów przyczynił się również do wzrostu cen detalicznych, które już przed tym wykazywały trend wzrostowy na skutek braku dostatecznych zapasów na szczeblu hurtu.

Prezes "Rollo Tea Estates of Ceylon" stwierdził w swym rocznym sprawozdaniu, że obecne ceny herbaty są "niebezpiecznie" wysokie. Zapasy w Wielkiej Brytanii są bardzo małe. W następstwie powodzi w Indiach może spaść produkcja w następnych miesiącach br. Z Indonezji napływają małe ilości herbaty. Wszystko wskazuje na to, że popyt niewątpliwie wzrośnie. Nie należy oczekiwać, by wobec tego, aby ceny utrzymały się na obecnym poziomie.

Kakao

Ceny kakao spadły o około 200 £ na tonie wobec najwyższego poziomu, osiągniętego kilka miesięcy temu. Nawet w ciągu października ceny kakao spadły o około £ 40 na tonie. Pomimo, że ceny kakao w Londynie miały jeszcze słabą tendencję, koła handlowe przypuszczają, że rynek kakao ustabilizuje się wkrótce. Ostatnio na skutek zakupów przez brytyjskich producentów czekolady 10.000 ton kakao z zachodnio-afrykańskiego Marketing Board z wysłką grudzień-luty po cenie £ 345 za tonę kakao ze Złotego

Wybrzeża i po £ 340 za tonę kakao nigeryjskiego, ceny na rynku londyńskim lekko zwyżkowały. Z punktu widzenia sprzedawców ceny powyższe są jeszcze bardzo atrakcyjne, i należy pamiętać, że spadek cen w ostatnich miesiącach, chociaż dość ostry, zapoczątkowany był w momencie, kiedy ceny były tak wysokie, że zaledwie nieznaczna część zbiorów kakao z zeszłego sezonu została sprzedana. Dla porównania podaje się, że ostatnio ceny kakao na rynku nowojorskim spadły do poziomu 42,15 ¢ za lb wobec rekordowej ceny 64.50 ¢ za lb i 47 ¢ na początku bieżącego roku.

Władze amerykańskie w dalszym ciągu prowadzą dochodzenia w sprawie nielegalnych praktyk na giełdzie kawy i kakao. Nie jest wykluczone, że władze poddadzą transakcje tymi artykułami bardzo surowej kontroli.

K a w a

Ekspert kawy z Brazylii w I kwartale bieżącego sezonu tj. od 1 lipca do 30 września wyniósł 1.981.292 worków. Stanowi to poziom najniższy od 40 lat i wynosi znacznie mniej niż w analogicznym okresie 1953 roku.

Cena kawy w drugiej dekadzie października obniżyła się w New Yorku do 61,55 ¢ za lb wobec rekordowego poziomu 94,50 ¢ za lb osiągniętego w kwietniu br. Obecna cena jest niższa od notowań z początku roku, które wynosiły 65,69 ¢ za lb.

/Wg.: Financial Times, 11.X.54r.
Reuter, 23.X.54 r.
Le Monde, 17.X.54r.
Agefi, 20.X.54r.
Financial Times, 20.X.54r./

Rynek nasion oleistych i olejów

O ile w pierwszej połowie października tendencje cen na różnych rynkach nasion oleistych i olejów nie przebiegały jednako o tyle drugą połowę cechował mocniejszy nastrój, prawie na wszystkich rynkach, do czego w bardzo dużym stopniu przyczynił się strajk dockerów brytyjskich, który z kolei szczególnie mocno odbił się na dostawach natychmiastowych.

W pierwszej połowie bieżącego miesiąca najmocniej zwyżkował rynek orzecha ziemnego z Afryki Zachodniej. Ceny kopry i ziarna palmowego, po poprzedniej wyżce, utrzymywały się na tym samym poziomie. Spadkową tendencję wykazywało siemie lniane. W trzecim tygodniu października rynek siemienia lnianego był spokojny. Rynek orzecha ziemnego wykazywał pewne osłabienie tendencji. Np. Nigerien Board obniżył cenę orzecha ziemnego z wysyłką listopad-luty do 68 £ za tonę, jednakoże nabywcy oferowali tylko £ 67 za tonę cię. Na rynku kopry zarówno filipińskiej jak i Straits panowała mocna tendencja. Kopre Straits z wysyłką listopad-grudzień realizowano po £ 73, chociaż sprzedawcy żądali £ 73 10s za tonę. Kopra filipińska notowana była po £ 198 - £ 200 za tonę, czyli o £ 3 na tonie więcej, niż w drugim tygodniu października. Rynek ziarna palmowego wydawał się dość stały, w omawianym czasie. Ziarno palmowe z Brytyjskiej Afryki Wschodniej notowano po £ 50 z wysyłką w grudniu-styczniu.

I/6320

/Wg.: Public Ledger, 16.X.54r./23.X.54r./

Konsumpcja węgla w krajach ECSC i w B. Brytanii

Poniższe zestawienie opracowane w oparciu o szczegółową statystykę Komitetu Węglowego ilustruje zmiany w konsumpcji węgla jakie nastąpiły w I połowie 1954r. w stosunku do I połowy 1953r. / w mln ton /

	Kraje ECSC		W. Brytania	
	I-VI.53	I-VI.54	I-VI.53	I-VI.54
1. konsumpcja kopalni ^{a/}	12,19	12,42	7,86	7,65
2. konsumpcja koksowni	39,41	38,45	13,08	13,46
3. konsumpcja gazowni	5,77	5,79	14,48	14,59
4. konsumpcja brykietowni	6,80	6,12	0,75	0,85
5. konsumpcja elektrowni termicznych	11,53	13,13	19,06	19,63
6. konsumpcja kolei	8,97	8,50	6,75	6,62
7. konsumpcja transportu wodnego	0,93	0,81	0,59	0,57
8. konsumpcja przemysłu hutniczego	2,23	2,31	3,80	3,43
9. konsumpcja pozostał. przemysłu	16,82	18,37	19,49	20,07
10. węgiel na opał gosp. dom. ^{c/}	11,11	11,36	19,85	20,02
11. konsumpcja niewymieniona	0,47	0,36	2,18	2,25
1 - 11 Ogółem	116,23	118,42	107,60	109,70

a/ łącznie z deputatami dla górników

b/ wyłącznie leśnego

c/ i drobnego rzemiosła oraz handlu.

Powyższe zestawienie, którego opracowanie, umożliwione zostało ukazaniem się wrześniowego kwartalnego Biuletynu statystycznego Komitetu Węglowego ECE, rzuca nieco inne światło na problem konsumpcji węgla w Europie zachodniej w porównaniu do obrazu, jaki uzyskać można z informacji podawanych przez ogólno-handlową i branżową prasę kapitalistyczną. Stale powtarzające się o rzekania producentów

i zainteresowanych kół handlowych, że konsumpcja węgla jest niewystarczająca i obniżająca się - co jest w pierwszym rzędzie przyczyną trudności rozładowania zapasów węgla na kontynencie - są tendencyjne i niesłuszne.

W pierwszej połowie br. konsumpcja węgla w krajach ECSC jest niewątpliwie wyższa niż w odpowiednim okresie roku ubiegłego, wykazując wzrost ponad 4 mln ton w skali rocznej, w przeciwieństwie do pewnego obniżenia się w r.ub. Dane fragmentaryczne na trzeci kwartał br. wskazują, że różnica poziomów konsumpcji węgla w Europie zachodniej powiększa się w stosunku do stanu z 1953r. i już obecnie można przewidywać, że rok bieżący przyniesie prawdopodobnie w krajach " Wspólnoty Węgla i Stali " wzrost zużycia węgla nie mniejszy niż 5,0 - 5,5 mln ton. Zupełnie podobnie przedstawia się sytuacja w W. Brytanii, w której tegoroczna konsumpcja węgla będzie również około 4-5 mln ton wyższa niż w roku poprzednim, co niejednokrotnie sygnalizowała już brytyjska prasa węglowa.

Jeśli chodzi o poszczególne zasadnicze grupy odbiorców i konsumentów węgla, to należy stwierdzić, że wzrost konsumpcji koncentruje się w odniesieniu do elektrowni oraz ogólnego przemysłu z wyłączeniem przemysłu hutniczego. I w tym ostatnim - prawdzie nastąpił wzrost konsumpcji, lecz tylko na kontynencie i to w niewielkim jeszcze stopniu. Należy pamiętać jednak, że ożywienie w zach. europejskim przemyśle hutniczym rozpoczęło się dopiero w kwietniu/maju i że wzrost aktywności tego przemysłu będzie posiadał wpływ na wysokość odbioru węgla przez huty dopiero w drugiej połowie br. W pewnym sensie podobna jest sytuacja w odniesieniu do koksowni - najpoważniejszego konsumenta węgla w krajach ECSC.

W pierwszej połowie 1954r. koksownie w tych krajach, a zwłaszcza w Niemczech zachodnich zainteresowane były w pierwszym rzędzie rozładowaniem nadmiernych zapasów koksu, których nie mogły w dostatecznie szybkim czasie rozdysponować na skutek braku popytu ze strony przemysłu hutniczego. W rezultacie produkcja była sztucznie ograniczona, co wpłynęło bezpośrednio na spadek dostaw węgla koksującego. Nie ulega wątpliwości, że i na tym odcinku drugie półrocze br. przyniesie dosyć istotne zmiany w związku ze znacznym ożywieniem jakie przeżywa obecnie zach. europejski przemysł hutniczy.

Od ogólnego wzrostu konsumpcji węgla w Europie zach. w okresie omawianym odróżnia się zasadniczo spadek zużycia tego surowca w transporcie kolejowym tak na kontynencie jak i w W. Brytanii. Z dodatkowych informacji wynika, że zjawisko powyższe nie jest powodowane zużywaniem zapasów węgla, posiadanych przez kolej kosztem zmniejszenia dostaw bieżących, lecz jest wynikiem długiego falowego trendu dieselifikacji i elektryfikacji trakcji kolejowej w Europie zachodniej. Jest rzeczą charakterystyczną, że w ostatnich dwóch latach kolej państwowe w krajach ECSC nie zamówiły ani jednego nowego parowozu ograniczając się wyłącznie do remontu starego taboru i do zamawiania lokomotyw elektrycznych, lub diesel-

elektrycznych.

Konsumpcja węgla w poszczególnych krajach " Wspólnoty Węgla i Stali " przedstawia się w omawianym półroczu następująco: / w tys. ton /

	styczeń-czerwiec		zmiana w 1.000 ton
	1953	1954	
Niemcy zachodnie	57,589	57,094	- 495
Francja	28,266	30,104	+1838
Belgia-Luksemb.	13,064	13,532	+ 468
Włochy	4,771	5,131	+ 360
Holandia	8,484	8,388	- 96
Saara	4,053	4,153	+ 100

W Niemczech zachodnich nastąpił w pierwszym rzędzie spadek konsumpcji węgla w koksołniach - ca 2,3 mln ton, w kolejnictwie ca 250 tys. ton oraz nieznaczny w brykietowniach. Natomiast zwiększył się odbiór węgla przez elektrownie ca 300 tys. ton, przez przemysł, gazownie i gospodarstwa domowe. We Francji najsilniej wzrosła konsumpcja w koksołniach i w przemyśle, przyczym przemysł hutniczy konsumował jeszcze w pierwszej połowie 1954r. mniejszą ilość węgla niż w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Obserwowano ponadto wzrost przerobu węgla w brykietowniach, oraz wzrost dostaw do elektrowni. Ogólnie biorąc wzrost konsumpcji węgla we Francji o ponad 1,8 mln ton w pierwszym półroczu br. jest do pewnego stopnia niespodzianką, ponieważ nie znajduje to naogół potwierdzenia w wypowiedziach i w informacjach branżowej prasy francuskiej. Zupełnie analogiczną uwagę zastosować można do Belgii, gdzie największy wzrost zużycia węgla przypada na elektrownie i na koksołnie. We Włoszech oprócz wzrostu zużycia w elektrowniach konsumpcja węgla o 100 tys. ton wzrosła w ogólnym przemyśle zmniejszając się jednak w przemyśle hutniczym.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku węglowego

Stany Zjednoczone

Według ostatnich danych, eksport węgla ze Stanów Zjednoczonych wyniósł w sierpniu 1,236 tys. ton przekraczając we wrześniu 1,3 mln ton długich. W pierwszych 8-miu miesiącach USA eksportowała w r.b. 8,263 tys. ton z czego Holandia, Japonia i Włochy otrzymały około 5 mln ton łącznie. Amerykańskie Koka Handlowe przewidują, że poziom eksportu nadal będzie wzrastał w związku z nowo zawartymi kontraktami na dostawy do krajów zach. europejskich oraz na skutek włączenia węgla przez rząd amerykański do akcji t.zw. "pomocy" dla krajów gospodarczo zacofanych w ramach FOA. W porównaniu z eksportem węgla amerykańskiego w I kwartale br. bieżące dostawy tego węgla są o 60-70% wyższe.

Strukturę kierunkową eksportu węgla amerykańskiego ilustruje zestawienie powyższe / w tys. ton /

ogółem	styczeń	sierpień %
w tym:	8.264	100,0
Japonia	1.837	22,2
Włochy	1.589	19,2
Holandia	1.493	18,1
Niemcy zach.	731	8,8
Brazylia	642	7,8
Jugosławia	396	4,8
Szwecja	287	3,5
Austria	266	3,2
Belgia	177	2,1
Hiszpania	138	1,7
Chile	120	1,5
Dania	114	1,4

Ponadto Norwegia uzyskała 100 tys. ton, Szwajcaria 58 tys. ton, Francja 46 tys. ton, Grecja 39 tys. ton, Urugwaj 42 tys. ton, Argentyna 18 tys. ton i Egipt 9,7 tys. ton. Według optymistycznych przewidywań amerykańskich kół węglowych eksport węgla i antracytu amerykańskiego wyniesie w 1954r. 15 mln ton nie licząc dostaw do Kanady.

Francja

Według informacji podawanych przez tygodnik "Le Nord Industriel" zapowiedź ministra finansów z połowy października o rychłej obniżce cen węgla przemysłowego o 6% spowodowała raptowny spadek zamówień na ten węgiel w kopalniach francuskich. Jest to tym "boleśniesz" dla przemysłu węglowego, że w odniesieniu do węgla przemysłowego zwiększenie popytu było ostatnio najwyraźniejsze i najbardziej pożądane ponieważ zapasy tego węgla są stosunkowo najtrudniej zbywane. W rezultacie ostatnie tygodnie przyniosły ponowny ruch zapasów zwiększając je o kilkanaście tysięcy dziennie. Równocześnie u progu nowego sezonu węglowego konkurencja olejów opałowych jest ostrzejsza niż kiedykolwiek przedtem. Na przemysłowym paryskim rynku zbytu paliw w 1954r. po raz pierwszy udział olejów opałowych jest w 1954r. większy niż węgla wynosząc 51%. W samym regionie paryskim wzrost konsumpcji olejów opałowych w pierwszej połowie 1954r. wynosi 23% w stosunku do poziomu o rok wcześniej. W odniesieniu do opału domowego wzrost ten wynosił w tym okresie 34%.

Belgia

Wydobycie węgla we wrześniu wyniosło 2.423 tys. ton w porównaniu z 2,5 mln ton o rok wcześniej. Zapasy węgla na kopalniach, kształtują się niezmiennie na poziomie ponad 4 mln ton, będąc jedynie nieznacznie niższymi niż w końcu czerwca br. kiedy wynosiły 4.085 tys. ton. Ochłodzenie temperatury w drugiej połowie października przyniosło pewien nieznaczny wzrost zapotrzebowania na pół-tłuste sortymenty opałowe i na "boulets". We wrześniu Belgia eksportowała ponad 500 tys. ton. W październiku eksport będzie większy w związku z przyspieszeniem dostaw do W. Brytanii, oraz decyzją "Wysokiej Władzy" subsydiowania eksportu 700.000 ton

węgla belgijskiego z przeznaczeniem do Holandii i Włoch.

Niemcy zachodnie

We wrześniu Niemcy zachodnie wyprodukowały 10.770 tys. ton węgla, czyli o 110 tys. ton więcej niż w sierpniu i w porównaniu z 10.379 o rok wcześniej. Zapasy węgla i koksu obniżyły się we wrześniu pomimo wzrostu produkcji o 700.000 ton. Zapasy koksu wynosiły w końcu września 2.610 tys. ton. W sierpniu br. Niemcy zachodnie eksportowały 2.449 tys. ton węgla, z czego Francja otrzymała 486 tys. ton, Włochy 293 tys. ton, Holandia 281 tys. ton, Luksemburg - 241 tys. ton, Belgia - 206,2 tys. ton, Austria - 229 tys. ton, Szwecja - 215 tys. ton, Dania 177 tys. ton, Szwajcaria 119 tys. ton, Anglia 37 tys. ton i Jugosławia 36 tys. ton. Począwszy od maja eksport zach. niemieckiego węgla systematycznie wzrasta.

Wielka Brytania

Oświadczenie ministra Geoffrey'a Lloyd'a / ministerstwo opaku i energii / w Izbie Gmin w dniu 25 października, że rząd brytyjski rozważa możliwość podwojenia importu węgla do poziomu 4 mln ton nie było w zasadzie niespodzianką w związku z bardzo powolnym wzrastaniem rozdysponowanych zapasów na sezon zimowy. W miesiącach zimowych W. Brytania ma importować nie mniej niż 500.000 ton miesięcznie. Konieczność zwiększenia importu węgla powodowana jest z jednej strony wysokim poziomem konsumpcji, która w 1954r. wzrosła nie mniej niż 5 mln ton, a według niektórych szacunków aż 7 mln ton, z drugiej zaś strony słabą nadzieją wzrostu wydobywania w ostatnich tygodniach roku, który by skompensował opóźnienia w produkcji węgla z pierwszych trzech kwartałów br. Rząd brytyjski nie zamierza ponadto ograniczać w większym stopniu eksportu węgla w celu utrzymania tradycyjnych rynków zbytu.

W pierwszych 41 tygodniach br. wydobywanie węgla w W. Brytanii wyniosło 175,6 mln ton czyli o 1,34 mln ton dłużej więcej niż w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Małe jest prawdopodobieństwo aby w pozostałych 11 tygodniach do końca roku przemysł wyprodukował o 3,5 mln ton więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, aby cel produkcyjny przemysłu węglowego został osiągnięty.

Wzrost konsumpcji produktów naftowych we Francji

Ożywienie gospodarcze, jakie miało miejsce we Francji w I półroczu br., w wyniku którego ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej podniósł się z 137 w grudniu 1953r. na 159 w czerwcu br. / 1958 = 100 /, przyczyniło się również do wzrostu zużycia produktów naftowych. W ciągu pierwszych sześciu miesięcy br. wewnętrzna konsumpcja produktów naftowych we Francji wyniosła około 6,7 mln ton, czyli o 14,2% więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Całym 1953r. omawiana konsumpcja osiągnęła 12,4 mln ton, czyli była o 11% wyższa niż w 1952r.

Poniższe zestawienie przedstawia szczegółowe cyfry odnośnie konsumpcji produktów naftowych we Francji / w tys. ton /:

	1953 stycz./czerw.	1953 rok	1954 stycz./czerw.	% zmian 1954 w porówn. ze stycz./czerw. 1953
Benzyna samochod.	1.581,7	4.393,3	1.606,6	+ 73
" lotnicza	47,2	101,1	53,7	+ 13,8
nafta	73,5	174,8	80,8	+ 10,0
paliwo odrzutowe	22,5	47,5	27,2	+ 20,9
olej gazowy	552,7	1.203,3	601,2	+ 8,8
lekki mazut	1.025,1	2.004,3	1.284,7	+ 25,3
ciężki	1.982,2	4.038,2	2.297,7	+ 15,2
Ogółem w/w artykuły	5.284,9	11.123,2	6.041,2	+ 14,3
smary	158,6	352,0	182,3	+ 8,1
gaz płynny	114,4	265,2	136,-	+ 19,1
bitumen	255,9	624,7	292,3	+ 14
wosk parafinowy	6,0	13,1	5,6	- 6,7
Ogólna konsumpcja wewnętrzna	5.829	12.378,9	6.658,3	+ 14,2
<u>Bunkier</u>				
Olej gazowy i dieslowski	221,3	443,5	224,7	+ 1,6
mazut	582,3	1.142,3	583,4	+ 0,2
Ogółem bunkier	803,6	1.585,8	808,1	+ 0,6

Sprzedaż benzyny samochodowej, wynosząca w I półroczu br. 1,7 mln ton, była tylko o 7% wyższa niż w okresie styczeń-czerwiec 1953r. / w roku 1953 wzrosła o przeszło 10% w porównaniu z rokiem poprzednim /, lecz należy zwrócić uwagę, że ciężkie warunki atmosferyczne w styczniu i lutym znacznie ograniczyły transport drogowy. Sprzedaż benzyny zwyczajnej spadła o 4,5%, lecz popularność benzyny I gatunku nadal wzrasta i konsumpcja jej stanowi nieco mniej niż 1/3 całej konsumpcji benzyny, podczas gdy w I półroczu 1953r. wynosiła mniej niż 1/4. Wzrost konsumpcji benzyny I gatunku związany jest ze wzrostem konsumpcji czystej benzyny, gdyż konsumpcja mieszanek benzynowych zawierających dodatki alkoholu i benzolu w zasadzie nie zmieniła się.

Konsumpcja lekkiego i ciężkiego mazutu wzrosła w I półroczu br. o 575 tys ton, czyli o 10% w porównaniu z pierwszymi sześcioma miesiącami zeszłego roku i osiągnęła prawie 3,6 mln ton / konsumpcja ta wyniosła 6,1 mln ton w całym 1953r. /.

W analogicznym okresie przemysł skonsumował 2,2 mln ton mazutu / o 332 tys ton więcej niż w tym samym okresie zeszłego roku /. Wzrost ten został spowodowany prawie wyłącznie ogólnym zwiększeniem się aktywności przemysłowej, a nie

dalszym przechodzeniem od węgla ku płynnym paliwom naftowym. Konsumpcja lekkiego mazutu była o 24,5% wyższa niż w pierwszych sześciu miesiącach roku ubiegłego, zaś konsumpcja ciężkiego mazutu była odpowiednio o 15,5% wyższa.

Lekki mazut znalazł szybko rozszerzający się rynek zbytu, a mianowicie centralne ogrzewanie mieszkań. W I połowie br. zużyto we Francji w tym celu prawie 520 tys. ton tj. o 34% więcej niż w I półroczu 1953r., a to głównie z uwagi na zimno panujące w styczniu i lutym.

W ostatnich latach konsumpcja węgla we Francji miała tendencję spadkową i prawdopodobnie tegoroczne zwiększone zapotrzebowanie energetyczne zostanie w większości pokryte przez paliwa naftowe i elektryczność / 2/3 energia hydroelektryczna /.

Zapotrzebowanie na prąd elektryczny wzrosło o 10% w porównaniu z rokiem ubiegłym. W pierwszej połowie bieżącego roku konsumpcja ciężkiego mazutu w elektrowniach termicznych osiągnęła 322 tys. ton w porównaniu z 235 tys. ton w tym samym okresie zeszłego roku. Na ten wzrost składa się w pierwszym rzędzie 37 tys. ton zużytych przez nową dużą elektrownię termiczną w Cheviré- na północny zachód od Angers, - która zaczęła działać pod koniec zeszłego roku. Konsumpcja ciężkiego mazutu przez koleje francuskie wyniosła w I połowie br. 446 tys. ton, czyli o 21 tys. ton więcej niż w tym samym okresie 1953r.

KAUCZUK

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczukowego

W drugiej połowie października ceny kauczuku naturalnego na rynku nowojorskim i singapurskim nie wykazywały większych zmian, natomiast przedłużający się strajk dokarów londyńskich spowodował zwyżkową tendencję na giełdzie londyńskiej, gdzie cena RSS Nr 1 / natychmiast / podniosła się w omówionym okresie o 1 1/2 d na lb do poziomu 25 1/2 d za lb / notowanie z 28.X.54r./

Ostatnio na rynku dają się odczuwać pewne braki w podaży kauczuku w arkuszach. Przyczyna tego faktu kryje się głównie w tym, że malajscy producenci kauczuku w coraz szerszej mierze przechodzą na produkcję lateksu. Według ~~szacunków~~ ^{szacunków} malajskich kół handlowych lateks stanowi obecnie około 1/3 całej produkcji kauczuku na Malajach. Różnica w cenach między lateksem i kauczukiem w arkuszach zmniejszyła się. Producenci lateksu nie napotykają na żadne trudności w zbyciu tego surowca z uwagi na rosnący stale popyt ze strony USA. Popyt ze strony Anglii utrzymuje się na niezmiennym poziomie.

Malaje

W ciągu pierwszych trzech kwartałów br. eksport kauczuku naturalnego z Malajów wyniósł 682.679 long ton czyli o 56.652 long tony więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Jest przy tym rzeczą charakterystyczną, że na powyższy wzrost malajskiego eksportu kauczuku miało wpływ wyłącznie zwiększenie się dostaw omawianego surowca nie do dwu najważniejszych odbiorców t.zn. do Anglii i USA, lecz do pozostałych importerów. Natomiast zakupy angielskie i amerykańskie wykazały znaczny spadek. Poniższe zestawienie podaje szczegółowe cyfry odnośnie eksportu kauczuku malajskiego do głównych jego odbiorców w omawianym okresie / w tys. long ton /

	styczeń <u>1953r.</u>	wrzesień <u>1954r.</u>
<u>Ogółem</u>	626,0	682,7
w tym:		
Anglia	161,7	144,8
U.S.A.	140,2	119,1
Francja	47,4	63,8
Niemcy zach.	38,3	54,6
Włochy	30,5	40,9
Japonia	34,2	46,9
Australia	23,4	32,1
Unia Poł.Afr.	20,4	20,9
Argentyna	14,7	16,9
Szwecja	10,5	15,5
Holandia	8,1	13,0

Ogólny wzrost eksportu kauczuku naturalnego z Malajów związany jest z korzystnym dla producentów i eksporterów omawianego surowca kształtowaniem się cen na rynku międzynarodowym w okresie kilku ostatnich miesięcy. W angielskich kołach branżowych podkreśla się jednak, że ta poprawa pozycji kauczuku malajskiego jest złudna i krótkotrwała. W perspektywie długofalowej malajskiemu kauczukowi zagraża znaczne niebezpieczeństwo związane z ogólnym spadkiem wydajności starych drzew kauczukowych, co związane jest z zaniedbaniami w przeprowadzeniu akcji replantacyjnej w celu zastąpienia starych mało wydajnych drzew nowymi wysokiej jakości sadzonkami. Zwłaszcza niebezpieczeństwo to grozi drobnym producentom / smallholders /, którzy produkują około 40% kauczuku malajskiego.

Spadek wydajności drzew kauczukowych podwyższa koszty produkcji, a tym samym osłabia konkurencyjność kauczuku naturalnego w stosunku do kauczuku syntetycznego na rynku światowym.

Trudno jest przewidzieć jak kształtować się będzie w przyszłości konkurencja między kauczukiem naturalnym i syntetycznym, jak również, jaką będzie cena tego ostatniego w latach najbliższych. W każdym bądź razie w skali długofalowej światowa konsumpcja kauczuku wykazywać będzie tendencję wzrostu, zaś udział kauczuku naturalnego w tej konsumpcji zależeć będzie przede wszystkim od tego, czy cena tego kauczuku będzie mogła lub nie współzawodniczyć z ceną kauczuku syntetycznego, biorąc pod uwagę, że na ogół cena syntetyku wykazuje tendencje zniżkowe / w skali długofalowej /

W tej sytuacji zagadnienia obniżki kosztów produkcji kauczuku naturalnego staje się dla jego producentów sprawą pierwszoplanową. Najlepszym środkiem zmierzającym do obniżenia wspomnianych kosztów jest zwiększenie wydajności przez przeprowadzenie zakrojonej na szeroką skalę replantacji drzew kauczukowych. Jak podkreśla się w angielskich kołach handlowych przeprowadzenie replantacji wysokiej jakości wyselekcjonowanymi sadzonkami spowodować może osiągnięcie / na dobrych glebach / wydajność ponad 1.600 lbs z akra

czyli przeszło trzykrotnie wyższej niż obecna przeciętna wydajność na wielu plantacjach malejskich. Wspomniane koła uważają, że producenci, którzyby przeprowadzili w odpowiedniej skali akcję replantacyjną, nie będą się musieli obawiać w przyszłości konkurencji ze strony kauczuku syntetycznego.

Na przeszkodzie do przeprowadzenia zakrojonej na szeroką skalę akcji replantacyjnej stoi brak kapitałów. Koszt replantacji jest dość znaczny i wynosi około £ 100 od akra, a zyski z tej akcji, jak na kapitalistyczne stosunki dość odległe, gdyż jak wiadomo drzewo kauczukowe zaczyna nadawać się do eksploatacji dopiero po siedmiu latach, zaś poważniejszą ilość lateksu osiągnąć zeń można dopiero po dziesięciu latach.

Ponieważ okres rzeczywistej użyteczności drzewa kauczukowego wynosi około 30 lat, to teoretycznie przeszło 3% areału plantacji kauczukowej winno corocznie podlegać replantacji, a obszar obsadzony drzewami w wieku do lat siedmiu wynosić winien mniej więcej 20%. Rzeczywistość odbiega jednak znacznie od powyższych teoretycznych wynogów w wyniku czego większość malejskich plantacji i drobnych gospodarstw produkujących kauczuk posiada obecnie znaczne zaległości jeśli chodzi o replantację. Przyczyny tych zaniedbań sięgają jeszcze okresu przedwojennego kiedy akcja replantacyjna na malejskich plantacjach kauczukowych była bardzo słaba z uwagi na ograniczenia w produkcji kauczuku narzucone przez międzynarodowy kartel producentów kauczuku. Również w okresie okupacji japońskiej czy też bezpośrednio po wojnie sprawa replantacji była zaniedbana. Obecnie zaś hamowana jest znów brakiem odpowiednich kapitałów.

Z uwagi na specyficzne warunki inwestowania jeśli chodzi o akcję replantacyjną, producentom bardzo trudno jest zdobyć dla tej akcji kapitał z zewnątrz. Naogół muszą się ograniczać do środków uzyskiwanych z własnego dochodu. I tu właśnie leży punkt ciężkości całego zagadnienia.

Problem zużycia części dochodów malejskich producentów kauczuku na akcję replantacyjną w formie specjalnego zwrotnego podatku, zagadnienie wysokości dla eksportowego, podatku dochodowego i opłat na cele popierania prac naukowych i badawczych odnośnie kauczuku naturalnego wszystko to jest obecnie przedmiotem żywego zainteresowania malejskich kół branżowych.

Jak wiadomo dla rozpatrzenia między innymi tych zagadnień oraz ich odpowiedniego uregulowania z punktu widzenia zintensyfikowania akcji replantacyjnej powołana była na Malejach specjalna komisja składająca się w połowie z przedstawicieli władz malejskich, a w połowie z przedstawicieli malejskich producentów i eksporterów kauczuku. Raport ogłoszony niedawno przez wyżej wymienioną komisję zgadza się naogół co do zasadniczych problemów z projektami i żadaniami wysuwanymi przez malejskie "Rubber Growers Association" różni się natomiast częstokroć jeśli chodzi o pogląd na metody jakie należy stosować.

Jeśli chodzi o duże plantacje / estates / to zarówno komisja jak i wspomniane towarzystwo producentów kauczuku uważa, że najlepszym bodźcem do przyśpieszenia i rozszerzenia akcji replantacyjnej jest zwiększenie pobieranej przez władze malajskie opłaty na cele replantacyjnej, która to opłata zwracana jest następnie plantatorom w razie dokonania przez tych ostatnich odpowiednich wydatków związanych z replantacją. Samo obniżenie cła eksportowego nie stanowiłoby jeszcze dostatecznej gwarancji, że uzyskane w ten sposób dodatkowe fundusze zostałyby zużyte przez plantatorów na akcję replantacyjną. Komisja sugeruje, że omawiana opłata powinna być sztywna i nie związana z aktualną ceną kauczuku, gdyż koszty replantacji nie zmieniają się tak jak cena kauczuku i proponuje ustalić ją na 4,5 centa malajskiego od wyprodukowanego lb kauczuku /1,26 d/. Towarzystwo uważa tę opłatę za zbyt wysoką w stosunku do obecnych cen kauczuku i proponuje opłatę zmieniającą się razem z ceną kauczuku co wydaje się niewłaściwe, gdyż w momencie zniżki cen kauczuku, to jest w okresie najbardziej sprzyjającym replantacji / zmniejszone straty związane z wycięciem starych drzew / plantatorzy posiadac będą zmniejszone fundusze na przeprowadzanie tej akcji.

Zarówno komisja jak i towarzystwo są zgodne, że szereg plantacji gdzie replantacja jest szczególnie zaniedbana powinny corocznie obejmować tą akcją znacznie więcej niż przewidziane minimum. Przy obecnym areale większych plantacji, wynoszącym przeszło 2 mln akrów, corocznie minimum 60 tys. akrów winno być objętych replantacją. Tymczasem w 1953r. replantacją objętych było mniej niż 30 tys. akrów. Przypuszcza się, iż ostatnią zwyżką ceny kauczuku przyczyni się pośrednio do zwiększenia tegorocznego obszaru replantowanego na 40 tys. akrów.

Co się tyczy drobnych producentów kauczuku to raport komisji w pełni aprobuje plan intensyfikacji replantacji drzew kauczukowych w drobnych gospodarstwach / smallholdings /, którego realizacja rozpoczęła się w roku ubiegłym. Władze malajskie pobierają tu już, sugerowaną obecnie przez komisję dla dużych plantacji, opłatę 4,5 centa malajskiego od lb na fundusz replantacyjny.

Fundusz ten stanowi ogólną pulę z której dokonuje się drobnym producentom zwrotu kosztów poniesionych przy replantacji. W ramach omówionej akcji drobni producenci otrzymują również odpowiednie sadzonki i nawozy, zaś jedną z nierozwiązanych dotąd spraw jest brak dostatecznej ilości odpowiednio wyszkolonych pracowników.

W sprawie zmiany wysokości cła eksportowego na kauczuk raport komisji sugeruje, że kiedy cena kauczuku fob. Singapore nie przekracza 60 centów malaj. za lb eksport winien być wolny od cła, gdy zaś cena ta wynosi:

centów malajskich	cło winno wynieść
61 - 65	20% ad valorem
66 - 70	30% "
71 - 75	40% "
ponad 75	50% "

W ten sposób przy cenie do 75 centów malaj. za lb cło byłoby mniejsze, a przy cenie ponad 75 centów wyższe niż dotychczas.

Komisja proponuje też zwiększyć opłatę pobieraną na cele popierania prac naukowo-badawczych od nośnika kauczuku naturalnego z 0,5 centa malajskiego na 0,75 centa mal. od lb.

Porównanie łącznych obciążeń cłem i dodatkowymi opłatami dotychczasowych i proponowanych przez komisję w zależności od ceny kauczuku wygląda następująco / w centach mal. /

Cena 1 lb kauczuku feb. Singapore	Obciążenia	
	dotychczas	proponowane
60	8,00	5,25
65	9,00	6,25
70	10,00	7,75
75	11,00	9,75
80	12,00	12,25
90	14,03	17,25
100	16,00	22,25
150	26,00	47,25
200	36,00	72,25

Komisja proponuje dokonanie zmian w wysokości podatku dochodowego, aby skompensować w ten sposób straty wynikłe z obniżenia stawek celnych.

W/g Reuter / notowania giełdowe /	15 - 28.X.54r.
Economist	9.X.54r.
Financial Times	13.X.54r.
BIKI	14.- 21.X.54r.

Wysoki poziom produkcji przemysłów chemicznych.

Opublikowane ostatnio statystyki krajów OEEC wykazują, że poziom aktywności przemysłów chemicznych w Europie kapitalistycznej był w pierwszych trzech kwartałach 1954 r. stosunkowo bardzo wysoki w porównaniu do ogólnego poziomu produkcji przemysłowej w tym okresie, jak wykazuje zestawienie poniższe.

Ogólna produkcja przemysłowa i produkcja przemysłów chemicznych.

1950 = 100

1953

1954

	I		II		III		I		II		III	
	Og.	Chem.	Og.	Chem.	Og.	Chem.	Og.	Chem.	Og.	Chem.	Og.	Chem.
Austria	106	93	116	101	119	106	115	115	118	127	117	126
Belgia	108	127	113	138	109	133	114	147	119	161	117	154
Dania	101	95	102	98	94	91	103	96	110	105	110	102
Francja	118	114	119	120	101	108	122	127	128	138	121	129
Niemcy zach.	129	135	137	143	138	145	143	155	153	167	154	165
Włochy	119	130	124	145	125	157	133	169	136	179	134	171
Holandia	113	122	117	120	115	120	121	154	126	156	125	153
W. Brytania	107	119	106	118	99	115	115	131	114	133	111	130
Ogółem OEEC	114	123	117	129	111	127	123	143	127	149	125	145

x/ dane przewidywane głównie za lipiec - sierpień.

Ogólnie biorąc w trzecim kwartale b.r. produkcja przemysłów chemicznych w Europie kapitalistycznej była o 14-15% wyższa niż w odpowiednim kwartale roku poprzedniego, wykazując szybszy wzrost niż produkcja pozostałych wszystkich przemysłów potraktowanych łącznie. Nawet w Stanach Zjednoczonych, gdzie ogólna produkcja przemysłów kształtuje się o 8-9% poniżej poziomu zeszłorocznego, aktywność przemysłu chemicznego nie wzrosła wprawdzie, lecz również nie jest niższa niż w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Według przewidywań ekonomistów zach. europejskich IV kwartał 1954 r. przyniesie dalszy wzrost produkcji przemysłów chemicznych,

która będzie najprawdopodobniej o 50% wyższa niż w IV kwartale 1950 r.

Wysokiemu poziomowi produkcji przemysłów chemicznych towarzyszy wzrost obrotów chemikaliami na rynku międzynarodowym. Wartość eksportu chemikalii z USA w wysokości 80 mln dol. miesięcznie jest o 1/5 wyższa niż w r.ub. W. Brytania - drugi z kolei największy dostawca chemikalii na rynku kapitalistycznym - wywoziła w pierwszych 8 miesiącach b.r. artykułów chemicznych o wartości £ 134,4 w porównaniu z £ 114,9 mln w odpowiednim okresie o rok wcześniej, wykazując wzrost wartości dostaw o 17%. Eksport chemikalii z Niemiec zachodnich kształtuje się w b.r. na poziomie o ponad 30% wyższym niż w roku ubiegłym, co jest znacznie silniejszym wzrostem niż zwiększenie produkcji zach.niemieckiego przemysłu chemicznego w tym samym czasie. W pierwszych 8 miesiącach b.r. wartość eksportu chemikalii z Niemiec zachodnich wyniosła DM 1.492 mln wobec DM 1.138 mln w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Wzrost wartości wywozu art.chemii nieorganicznej wyniósł w Niemczech zachodnich 28%, art.chemii organicznej - 33%, art.farmaceutycznych - 30%, wszelkich środków barwiących i surowców do ich produkcji - 25%, mydeł, wosków i środków czyszczących - 35%; artykułów foto-chemicznych - 40%. Poziom eksportu chemicznego z Francji wynosił w pierwszym półroczu b.r. 13.332 miliard fr.fr. w porównaniu z 11.323 mlrd. o rok wcześniej, wykazując wzrost o ca.20%. Wzrost eksportu chemicznego w Belgii wynosił w tym samym czasie 12%, w Holandii aż - 55% /wolumen/, a w Szwajcarii - 20%.

Jak widać z powyższych danych, czołowi eksporterzy produktów chemicznych w krajach kapitalistycznych generalnie podnieśli dosyć znacznie wartość dostaw do czego przyczynił się, obok wzrostu ilościowego załadunków eksportowych, również i pewien wzrost cen.

Jeśli chodzi o W. Brytanię np., to w większości wypadków ceny eksportowanych artykułów chemicznych były wyższe w sierpniu b.r. niż w styczniu b.r. i w sierpniu 1953 r. I tak np. wskaźnik cen obliczony przez Board of Trade w przypadku syntetycznych barwników był w sierpniu nieznacznie wyższy niż o rok wcześniej, podobnie jak dla farmaceutyków, to samo odnosi się do grupy chemikalii przemysłowych. Wskaźnik dla ciężkich chemikalii wzrósł o ca.5%.

Na około 200 pozycji notowanych co miesiąc przez brytyjską prasę chemiczną, 48 artykułów wykazywało wyższe ceny w październiku b.r. niż w styczniu, 24 artykuły niższe ceny, a reszta artykułów - ceny niezmiennie. W grupie artykułów o niższych cenach znalazły się w pierwszym rzędzie nawozy sztuczne, a w grupie artykułów o wyższych cenach - związki metali, siarki i niektóre powęglowe, jak np. benzol i olej kreoizotowy.

Artykuły chemiczne przedmiotem eksportu
jugosłowiańskiego do Z.S.R.R.

W ostatnio zawartej umowie handlowej między Jugosławią, a Związkiem Radzieckim Jugosławią zobowiązała się m.in. do dostaw spirytusu etylowego, karbidu, sody kalcyonowanej i sody kaustycznej.

/Wg. The Chemical Age z 16.X.1954/

Ze szwajcarskiego rynku chemikali.

Szwajcarskie Zrzeszenie Przemysłu Chemicznego opublikowało statystykę wywozu różnych gałęzi przemysłu chemicznego za rok 1953 i pierwszy przegląd eksportu w pierwszej połowie roku 1954.

Wywóz towarów drogeryjnych, perfumeryjnych i farmaceutyków wynosił w roku 1953 - 357 mln fr.szwajc., zaś w pierwszej połowie 1954 r. - 194 mln fr.szw. Jest on znacznie wyższy niż w roku 1952, w którym wynosił 327 mln fr.szw. W dziedzinie chemikali przemysłowych obserwuje się spadek w roku 1953, w porównaniu z rokiem 1952. W roku 1953 wywóz wyraża się sumą 102 mln fr.szw., a w roku 1952 - 106 mln fr.szw. W pierwszej połowie 1954 r. - 63 mln fr.szw. W grupie technicznej tłuszczów, olejów, wosków, żywic i mydeł rok 1953 przynosi nieznaczna poprawę. Wywóz w tym roku wyraża się sumą 20 mln fr.szw., a więc o 2 mln fr.szw. więcej niż w roku 1952 /18 mln fr.szw./. Pierwsza połowa roku 1954 wykazuje znów pewnąwyżkę tych towarów, wyrażając się sumą 15 mln fr.szw. Wywóz towarów farbiarskich wyraża się sumą 142 mln fr.szw. w pierwszej połowie 1954 r.; w roku 1952 wynosił on 190 mln fr.szw., a w roku 1953 - 246 mln fr.szw. Łączny eksport w latach sprawozdawczych wyrażał się następującymi kwotami: w roku 1952 - 641 mln fr.szw., w roku 1953 - 725 mln fr.szw. i w pierwszej połowie roku 1954 a 414 mln fr.szw.

Jak widać z powyższego zestawienia szwajcarski eksport chemikali w roku 1953 przewyższył rok poprzedni o 84 mln fr.szw. Nie osiągnął on jednak wartości szczytowej z roku 1951, kiedy był wyższy o 61 mln fr.szw.

Przyczyną rozszerzenia wywozu jest w pierwszym rzędzie wzrastające zliberalizowanie polityki przywozowej w państwach, które są członkami europejskiej unii płatniczej. Udział tych państw w szwajcarskim eksporcie chemikali wzrósł w roku sprawozdawczym do 63%, podczas gdy w latach 1950 - 1952 wahał się między 53 a 59%. Zliberalizowanie importu chemikali w Niemczech zachodnich rozszerzyło się na 89% całego niemieckiego importu chemikali; spowodowało to wzrost szwajcarskich dostaw o 10 mln fr.szw. do 73 mln fr.szw. Jednocześnie zwiększył się szwajcarski import produktów przemysłu chemicznego z Niemiec zachodnich o 15 mln fr.szw., osiągając poziom 105 mln fr.szw.

Oдноśnie wywozu do Francji dochodzą skargi, że uliberalnienie przepisów wywozowych jest nadal niedostateczne. Stąd nadwyżki bilansu handlowego nawet w tych pozycjach, gdzie liberalizacja jest wystarczająco rozszerzona, znacznie się wahają ze względu na wzrost wartości importu chemikalii z Francji.

Handel chemikaliami z krajami obozu pokoju na ogół ulega zmniejszeniu, jedynie zbyt barwników do Czechosłowacji i Bułgarii wykazuje znaczniejsze ożywienie.

Jeśli chodzi o rok 1954 przewiduje się dalszy rozwój w eksporcie chemikalii. Z powyższych podanych cyfr można się zorientować - na podstawie wartości wywozu w pierwszej połowie 1954 r., że całkowita wartość eksportu omawianego w tym roku powinna wyrażać się sumą około 800 mln fr.szw., a więc blisko 20% więcej niż w roku 1953.

- - - - 0 - - - -

Szwajcarski przemysł farb i lakierów w pierwszej połowie 1954 r.

Ogólnie biorąc obserwuje się rozwój niektórych gałęzi szwajcarskiego przemysłu farb i lakierów - do nich należy np. dziedzina farbiarstwa budowlanego. Duży wzrost nastąpił także w resorcie drzewnym i metalowym. W drugim kwartale 1954 r. osiągnięta w tych branżach wartość produkcji znacznie przewyższała wszystkie dotychczas rejestrowanych.

Ceny surowców przemysłu farb i lakierów wykazują w okresie sprawozdawczym niejednorodną tendencję. Podczas gdy np. dla oleju lnianego cena spada, dla innych olejów, a zwłaszcza dla olejku drzewnego znacznie idą w górę. Od około roku rejestrowane są stale wznoszące się notowania w dziedzinie żywic naturalnych. Ceny na tworzywa syntetyczne i półsyntetyczne są raczej stałe. Od kilku miesięcy dają się zaobserwować trwale wzrastająca tendencja także w dziedzinie białych barwników. Istnieją nawet pewne trudności w zakupie bieli tytanowej, osiągającej coraz większe znaczenie. Niejednakowo kształtują się także tendencje na barwniki kolorowe i czarne. Reasumując można powiedzieć, że koszty surowców dla przemysłu farb i lakierów w kilku pozycjach uległy znowu znacznemu podniesieniu.

Oprócz tego stale wzrastające wymagania przemysłów konsumujących materiały malarskie spowodowały ogólny wzrost wydatków na dalszy rozwój i badania.

Ostra konkurencja krajowa i zagraniczna nie pozwala na podniesienie cen, co z kolei umożliwiłoby pokrycie wydatków, tak że na rynku materiałów farbiarskich wzmacnia się koniunktura o charakterze ilościowym.

Przywóz zagraniczny farb i lakierów wzrasta. Jeśli chodzi o udziały poszczególnych dostawców, to udział Stanów Zjednoczonych zmniejszył się na korzyść dostaw zachodnio-niemieckich. Import produktów farbiarskich z krajów dotychczas będących najważniejszymi dostawcami - z Holandii i Wielkiej Brytanii - znacznie się zmniejszył na korzyść innych dostawców.

Szwajcarski eksport materiałów farbiarskich i farb drukarskich przekroczył eksport odpowiedniego okresu ubiegłego roku o ca.25%.

Jeśli chodzi o nowe produkty na rynku szwajcarskim, to należy wymienić lakiery wypalane o zwiększonej przylegalności i elastyczności, lakiery do malowania ze sztucznych żywic /szczególnie przydatne w malarstwie budowlanym, łączone z farbami olejnymi są bardzo wytrzymałe na zmiany pogody/, nowe lakiery do malowania podłóg, absolutnie czarne emalie do karoserii z pełnymi wymaganiami, pozwalające na oszczędzenie 1 - 2 natrysków przy malowaniu, lakiery odporne na działanie wysokich temperatur i powietrza oraz szybkoschnące.

Obecnie przemysł szwajcarski nastawił się w większej części na opracowanie metod obróbki powierzchniowej z nie-ukształtowanymi tworzywami sztucznymi /np.plastisole/. Pierwszymi wynikami są plastyczne, odporne na działanie chemiczne powłoki z pełnymi wymaganiami o grubości warstwy do 500 mm całkowicie nierozpuszczalne i nie porowate.

----- 0 -----

Chemiker Ztg. nr.18, 20.IX.1954 wyd.w Heidelbergu
Farbe u.Lack, wrzesień 1954r., zeszyt 9 wyd.w Hannoverze.

Wielka Brytania.

W ostatnich dwóch latach eksport chemikaliów z Wielkiej Brytanii wykazał bardzo szybki wzrost. W trzecim kwartale b.r.wywóz chemikaliów łącznie z rafinowaną ropą naftową wynosił miesięcznie £ 24 mln, czyli 11% ogólnego eksportu. W pierwszej połowie 1953 r. eksport tych artykułów wynosił przeciętnie £ 19,5 mln, stanowiąc 9,5% całego wywozu.

Wzrost ten spowodowany był zwiększeniem inwestycji w tym przemyśle w latach powojennych oraz dużym postępem technicznym w produkcji. Według ostatnich informacji poziom produkcji chemikaliów jest obecnie o dwie trzecie wyższy niż w 1948 r. Ogółem wzrost produkcji przemysłowej wynosi w tym okresie jedną trzecią. Znaczna część nowo produkowanych artykułów przeznaczona jest na eksport. Wywóz brytyjski stanowi jednak tylko część ogólnego wzrostu eksportu chemikaliów z krajów kapitalistycznych. Udział eksportu chemikaliów brytyjskich, nie licząc rafinowanej ropy naftowej, w ogólnym eksporcie chemikaliów z krajów kapitalistycznych zmniejsza się od roku 1952. Spowodowane jest to bardzo szybkim wzrostem /od roku 1952 do połowy 1954 r. około 60%/ eksportu

tych artykułów z Niemiec zachodnich, który już obecnie dorównuje pod względem wartości wywozowi brytyjskiemu. Największym światowym eksporterem chemikaliów są Stany Zjednoczone.

Zwiększenie zagranicznej sprzedaży chemikaliów brytyjskich dotyczy wielu artykułów. Najbardziej zwiększył się eksport syntetycznych organicznych barwników, który wzrósł średnio o 50%, czyli £ 300.000 miesięcznie, oraz mas plastycznych średnio miesięcznie o jedną trzecią.

Wiadomości z rynku siarki.

Ostatnie pojawienie się na rynku światowym konkurencyjnej siarki meksykańskiej, której znaczne ilości oferowane będą niebawem po cenach nieco niższych niż amerykańskie, nie wpłynie przypuszczalnie na szybkie obniżenie cen amerykańskich. Poważny wpływ na rynek będą miały dostawy siarki meksykańskiej dopiero w połowie przyszłego roku, kiedy osiągną one ilości mogące zaważyć na rynku.

Poziom cen pirytów na rynku europejskim pozostaje jeszcze niezmieniony i nie należy się liczyć - zdaniem obserwatorów brytyjskich - aby ceny uległy w najbliższej przyszłości obniżce, ponieważ obecne zobowiązania producentów będą jeszcze wykonywane do końca bieżącego roku. Wiadomo już jednak, że konsumenci starają się zapewnić sobie dostawy w roku 1955 po niższych cenach.

W Wielkiej Brytanii wzrost produkcji kwasu siarkowego z siarki elementarnej w drugim kwartale b.r. traktować należy jako przypadkowy. Tendencja taka nie może utrzymać się przez dłuższy czas, ponieważ dostawy taniej siarki wtórnej są wystarczająco obfite, a produkcja kwasu siarkowego z takiej siarki jest o 20 do 28% tańsza niż produkcja kwasu siarkowego z pirytów.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku drzewnego

A u s t r i a

Poważne inwestycje, dokonane w austriackim przemyśle płyt pilśniowych, spowodowały w efekcie znaczne zwiększenie jego zdolności produkcyjnej. Ta ostatnia pod koniec ubiegłego roku osiągnęła 36 tys. ton płyt twardych oraz 15 tys. ton płyt miękkich. Obecnie wśród 19 państw europejskich produkujących płyty pilśniowe Austria znajduje się na siódmym miejscu.

Wskutek ograniczonego zbytu płyt na rynku wewnętrznym Austria zmuszona jest przeważającą część swej produkcji kierować na eksport. W pierwszym półroczu b.r. na rynek wewnętrzny przypadało zaledwie 40% zdolności produkcyjnej płyt twardych oraz 22% płyt izolacyjnych. Stwierdzić przy tym trzeba, że w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku konsumpcja płyt twardych zwiększyła się o 22,6%, a płyt izolacyjnych nawet o 40%. Wśród państw kapitalistycznych Austria stoi pod względem konsumpcji płyt pilśniowych na dziewiątym miejscu /spożycie 2,7 kg na 1 mieszk./ oraz na szóstym w Europie. Większą konsumpcję wykazują tylko następujące państwa:

Szwecja	20 kg
Norwegia	12 "
Kanada	11 "
USA	8 "
Finlandia	8 "
Australia	5 "
Szwajcaria	3,1 "
Belgia	3 "

Pozostałe kraje łącznie z Wielką Brytanią /2,5 kg/, Francją /2 kg/ oraz Niemcami zachodnimi /1,9 kg/ mają mniejszą konsumpcję niż Austria.

Ponieważ zużycie wewnętrzne może być zwiększane tylko stopniowo i powoli, przeto wobec poważnego rozbudowania zdolności produkcyjnej omawianej gałęzi przemysłu problem eksportu stał się zagadnieniem pierwszoplanowym. W pierwszym półroczu b.r. 17,5% zdolności wytwórczej płyt twardych zostało wykorzystane na eksport oraz 57% płyt izolacyjnych, co oznacza w pierwszym przypadku około 3.150 ton oraz w drugim - 4.280 ton. W ten sposób w I półr. b.r. zdolność wytwórcza austriackiego przemysłu płyt pilśniowych została wykorzystana w zakresie płyt twardych zaledwie w 58,2% oraz w zakresie płyt izolacyjnych 79%.

F i n l a n d i a

Fiński przemysł sklejkowy wyprzedał już całkowicie tegoroczną produkcję, przy czym nawet na poczet produkcji z roku przyszłego posiada poważne zamówienia. Nowe zlecenia przyjmowane są tylko w tych przypadkach, gdy kupujący akceptują nowe wyższe ceny. Te ostatnie przekraczają niekiedy dotychczasowy poziom nawet o 20%.

P o r t u g a l i a

Zaopatrzenie w skali światowej w korek /zwłaszcza jeśli chodzi o bardziej poszukiwane klasy /staje się coraz bardziej utrudnione. Przyczyną tego rodzaju stanu rzeczy jest wprowadzenie surowych restrykcji w Portugalii na te właśnie sortymenty. Ponadto Hiszpania w ogóle zabroniła swoim eksporterom wywozu korka z kraju. Dalsze zmniejszenie się ilości korka znajdujących się na rynku europejskim spowodują niewątpliwie poważne dostawy korka z Portugalii do Argentyny, które przewidziane zostały w ostatniej umowie handlowej, zawartej między obu powyższymi państwami. Zdaniem prasy fachowej na rynkach zagranicznych korek lepszych jakości jest w ogóle niemożliwy do nabycia, nawet po wysokich cenach.

Niemcy zachodnie

Według raportów nadchodzących z Hamburga wyładunki tropikalnego drewna liściastego /zwłaszcza okame/ są bardzo niewielkie, co zresztą jest objawem normalnym o tej porze roku. Oczekuje się, że wyładunki te nie ulegną zwiększeniu przed listopadem b.r. Portugalskie drewno lima nadchodzi również w ciągle zmniejszających się ilościach, ponieważ w wielu przypadkach nie odpowiada ono wymaganiom odbiorców pod względem jakościowym. Natomiast drewno abachi z Nigerii cieszy się bardzo dobrym popytem, co spowodowało lekkie wzmocnienie cen na ten gatunek. Dużym zainteresowaniem cieszy się również wawa oraz drewno samba.

W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku obroty meblami lekko się zwiększyły. Według obliczeń szacunkowych wzrost ten wynosi około 10%. Oczekuje się przeto, że stosunkowo wysokie obroty w roku ubiegłym wynoszące około 2 mld DM, zostaną w roku bieżącym znacznie przekroczone. Według zachodnio-niemieckich kół fachowych należy liczyć się z dalszym wzrostem obrotów na rynku wewnętrznym, przynajmniej tak długo, dopóki trwać będzie w dotychczasowych rozmiarach obecne ożywienie w budownictwie.

Ostatnio zaznaczył się sezonowy wzrost zbytu w zakresie mebli wyściełanych. Również meble dzieciinne cieszą się dużym zainteresowaniem, przy czym oczekuje się, że w okresie świątecznym osiągnięty zostanie punkt szczytowy. W eksporcie zanotowano tylko sporadyczne transakcje, głównie ze strony producentów południowo-niemieckich. Transakcje dotyczyły głównie bardziej cennych rodzajów mebli, które poszukiwane

były w tym okresie zwłaszcza ze strony odbiorców w Szwajcarii, Belgii, Luksemburga oraz Holandii. Wywóz mebli standartowych był poważnie utrudniony wskutek wysokich kosztów opakowania oraz transportu. To samo odnosi się do obrotów z krajami zamorskimi.

Pod względem cen nie nastąpiły bardziej istotne zmiany. Ewentualne podwyżki kosztów własnych nie uwiódrcznięły się dotychczas w cenach sprzedażnych.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku celulozowo-papierniczego

Szwecja

Pomimo iż w roku bieżącym zaznaczył się silny wzrost obrotów masami celulozowymi, odpowiednie produkty szwedzkie nie uległy poważniejszej podwyżce w stopniu odpowiadającym zwiększeniu obrotów. Producenci szwedzcy starali się w miarę możliwości nie forsować zbyt cen, aby uniknąć ewentualnych silniejszych fluktuacji na rynku światowym. Na ostatni kwartał b.r. cena bazowa celulozy wiskozowej wynosiła 902,50 kr.szw. za 1 tonę cif porty zachodnio-europejskie. Masy celulozowe do produkcji papieru wahają się w granicach od 620 kr.szw. za celulozę "strong" oraz 830 kr.szw. za bieloną siarczanową.

Przy eksporcie do Stanów Zjednoczonych szwedzkie zakłady celulozowe żądają przy dostawach w IV kw. b.r. następujących cen /w zł za 1 tonę krótką/:

bielona siarczynowa do prod.papieru	137,50-140
" siarczanowa	142,50
siarczynowa "strong"	115
sodowa	100,00-109,00

Finlandia

W okresie styczeń-sierpień b.r. Finlandia wysłała zagranicę następujące ilości miazgi drzewnej, mas celulozowych i papieru /dane w tonach/:

	Okres styczeń - sierpień	
	1953 r.	1954 r.
miazga drzewna	121.338	129.415
celuloza siarczynowa	296.292	363.718
" siarczanowa	209.416	233.210
karton	47.760	63.093
papier gazetowy	267.202	257.021
inny papier drukowy	52.661	57.909
papier pakowy	105.696	152.187
" kraft	84.423	122.519
inny papier	4.773	7.294

Jak wynika z powyższych liczb - tegoroczny eksport produktów celulozowo-papierniczych z Finlandii znacznie przekroczył ilości zeszłoroczne w zakresie niemal każdej pozycji. Jedynie eksport papieru gazetowego uległ pewnemu niewielkiemu zmniejszeniu. Stosunkowo największy wzrost zanotowano w zakresie wywozu papieru pakowego oraz kraft.

W/g Eildienst für den Aussenhandel - Wien 1,8 i
15.10.1954

Internationale Wirtschaft - Wien 1.10.1954 r.

Ia Ulkomaankauppa - Helsinki - sierpień 1954 r.

SUROWCE WŁÓKNIENICZE I WYROBY

B a w e ł n a

Mimo, że dane odnośnie produkcji jak i zasobów są w obecnej chwili bardzo prowizoryczne, wydaje się jednak zupełnie prawdopodobne, że podaż bawełny w krajach kapitalistycznych w sezonie 1954/55 będzie nieco niższa niż w sezonie poprzednim. Biorąc pod uwagę październikowy szacunek zbiorów bawełny w USA, podaż bawełny w krajach kapitalistycznych ocenia się na 45 mln bel, t.zn. tylko o 200.000 bel mniej niż w sezonie 1953/54r.

Podaż bawełny w krajach kapitalistycznych

	w mln bel		
	<u>1952/53</u>	<u>1953/54</u>	<u>1954/55^{x/}</u>
<u>Stany Zjednoczone</u>			
zapasy na l.8.	2,8	5,6	9,6
produkcja	<u>15,2</u>	<u>16,4</u>	<u>12,4^{xx/}</u>
Razem	18,0	22,0	22,0
<u>Inne kraje kapital.</u>			
Zapasy w krajach eksportujących	4,4	4,7	3,0
zapasy w krajach importujących	6,0	5,0	5,1
produkcja	<u>13,7</u>	<u>13,5</u>	<u>14,8</u>
Razem	<u>24,1</u>	<u>23,2</u>	<u>22,9</u>
Łączna podaż	<u>42,1</u>	<u>45,2</u>	<u>44,9</u>

W Stanach Zjednoczonych wzrost zasobów na początek sezonu o 4 mln bel zrekompensował całkowicie spadek produkcji bawełny o tę samą ilość. W rezultacie podaż bawełny w porównaniu z sezonem poprzednim nie zmienia się i będzie po raz drugi w okresie powojennym na rekordowo wysokim poziomie.

W innych krajach eksportujących w sezonie 1953/54 eksport i konsumpcja przekroczyły produkcję, tak że zapasy spadły o 1,7 mln bel do najniższego poziomu po wojnie. Wydaje się jednakże, że w tym sezonie produkcja wzrosła o ponad 1 mln bel, tak że ostateczny spadek podaży będzie stosunkowo niewielki. Biorąc pod uwagę potencjalne zapotrzebowanie na tę bawełnę, istnieje wątpliwość czy ogólnie podaż bawełny niedolarowej będzie wystarczająca.

Zwyczajowy trend w konsumpcji bawełny w większości krajów kapitalistycznych w sezonie 1953/54 spowodował, że spożycie bawełny w krajach kapitalistycznych wzrosło w ubiegłym sezonie do poziomu 27 mln bel, czyli o prawie 1 mln bel więcej niż w sezonie 1952/53.

Spożycie bawełny w krajach kapitalistycznych

w mln bel

	<u>1952/53</u>	<u>1953/54</u>	<u>Różnica</u>
Ameryka Północna	10,2	9,3	- 0,9
Azja	7,1	8,1	+ 1,0
Europa zachodnia	6,6	7,3	+ 0,7
inne kraje	<u>2,1</u>	<u>2,2</u>	<u>+ 0,1</u>
	26,0	26,9	+ 0,9

Wyjątek w ogólnym trendzie stanowiły Stany Zjednoczone i Kanada, gdzie konsumpcja spadła odpowiednio o 380.000 i 70.000 bel. W innych krajach spożycie bawełny wzrosło o nie mniej niż 1.800.000 bel, w tym w samej Azji o 1 mln bel, a w Europie zach. o 700.000 bel.

Z oficjalnych źródeł Stanów Zjednoczonych podano, że ogólnie panuje przekonanie, że w bieżącym sezonie produkcja tekstylii zwiększy się. Przekonanie takie oparte jest na spodziewanych większych zakupach dla armii amerykańskiej, jak również mniejszymi zapasami wyrobów bawełnianych. Jednakże jeszcze w sierpniu br. konsumpcja bawełny była ciągle mniejsza niż o rok wcześniej.

Konsumpcja w Azji utrzyma się przypuszczalnie na dotychczasowym poziomie. Przypuszczenie to oparte jest na dużym eksporcie przędzy i tkanin bawełnianych z Japonii i Indii i na rozszerzającym się stale zapotrzebowaniu rozbudowującego się przemysłu włókienniczego Pakistanu. W Japonii jednakże trudności przy importowaniu bawełny surowej mogą być czynnikiem ograniczającym rozszerzenie konsumpcji.

Perspektywy konsumpcji w Europie zachodniej są bardziej problematyczne, ponieważ tutaj przemysł włókienniczy napotyka na poważną konkurencję zarówno na odcinku eksportu ze strony innych krajów, jak i konkurencję włókien sztucznych. Ceny przędzy i tkanin miały ogólnie trend zwykły w 1954r., spowodowany głównie wzrostem cen surowca. Ogólnie jednak biorąc, spadek konsumpcji bawełny w krajach

Europy zachodniej jest mało prawdopodobny.

Podsumowując powyższe spostrzeżenia ICAC stwierdził, że konsumpcja bawełny w krajach kapitalistycznych w sezonie 1954/55 będzie nadal co najmniej na obecnym poziomie, szczególnie jeśli się przewiduje jej wzrost w USA. Również wobec dążeń w innych krajach eksportujących bawełnę do samowystarczalności krajowych przemysłów włókienniczych, konsumpcja bawełny w tych krajach będzie napewno wzrastać. Perspektywy odnośnie zwiększenia spożycia bawełny w krajach importujących będą zależały w dużym stopniu od utrzymania krajowego zapotrzebowania na tekstylia na wysokim poziomie.

U.S.A.

Ponowne zmniejszenie przydziału obszaru pod uprawę bawełny w Stanach Zjednoczonych w roku 1955 nie będzie niespodzianką. Kiedy amerykański minister rolnictwa oświadczył już w czerwcu br. o zamiarze ograniczenia arealku uprawy pszenicy do najniższego poziomu przewidzianego ustawą i przyjęcia sztywnych kwot handlowych, zapowiedział również, że podobny program będzie w późniejszym czasie ogłoszony dla innych nadwyżkowych artykułów rolniczych - między innymi i dla bawełny.

Ostatni szacunek zbiorów bawełny, wynoszący 12,5 mln bel, oznacza ostry spadek produkcji w porównaniu z nieograniczonymi zeszłorocznymi zbiorami, wynoszącymi 16,5 mln bel. Tegoroczna produkcja bawełny w USA według III urzędowego szacunku jest - zdaniem Financial Times - z pewnością niewystarczająca dla pokrycia przewidywanego zwiększonego zapotrzebowania na bawełnę amerykańską w USA, jak i zagranicą. Po spadku konsumpcji, jaki panował od kilku lat w Stanach Zjednoczonych, od początku bieżącego roku kalendarzowego konsumpcja systematycznie poprawia się. Nieoficjalnie oszacowano, że spożycie bawełny amerykańskiej na świecie w bieżącym sezonie 1954/55 może wynieść około 14 mln bel, chociaż oficjalne szacunki są w tym względzie nieco niższe. Potrzeba ponownego ograniczenia arealku uprawy bawełny nie jest spowodowana bieżącą produkcją, ale zapasami, które wynoszą 9,7 mln bel i które powodują, że tegoroczna podaż bawełny w USA wyniesie ponad 22 mln bel.

Ale chociaż ta nadmierna podaż powoduje trudności na innych rynkach bawełnianych niż USA, gdzie ponadto zamierzenia rządu amerykańskiego rozdysponowania nadwyżek rolnych czynią sytuację jeszcze bardziej niepewną, w samych Stanach Zjednoczonych zapotrzebowanie wzrasta i ostatnio wzrosły znacznie sprzedaże natychmiastowe.

Biorąc pod uwagę polepszenie na odcinku spożycia bawełny amerykańskiej, plany odnośnie arealku uprawy w roku 1955 obecnie ogłoszone powinny się przyczynić do lepszego zbilansowania bawełny w perspektywie długofalowej. Przydział 18,1 mln akrów pod uprawę bawełny oznacza obcięcie o 15% w stosunku do roku 1954, kiedy przydział wyniósł prawie 21 mln akrów. Ponadto została ogłoszona krajowa kwota handlowa w wysokości 10 mln bel, co oznacza, że tylko tę ilość farmerzy mogą sprzedać bez względu na obszar uprawy.

W tym wypadku stanowisko rządu przeciwstawia się jakimkolwiek zamierzeniom ze strony farmerów skompensowania zmniejszenia arealku o najgorsze ziemie i uprawianie reszty znacznie intensywniej. Przyjęcie tych kwot uzależnione jest od farmerów, którzy wypowiedzą się sami w referendum w grudniu br. Ale jeżeli raz taka kwota będzie przyjęta, farmerzy muszą się do niej zastosować, o ile system subsydiów ma pozostać bez zmian.

- - - - -

Prywatne koła handlowe przewidują, że czwarty urzędowy szacunek zbiorów bawełny wyniesie około 12.350.000 bel.

Pomimo zapowiadzianego ponownego obciążenia produkcji bawełny w USA w następnym sezonie rynek był znacznie słabszy. Spadek cen bawełny amerykańskiej był reakcją na ogłoszenie trzecich wyższych szacunków produkcji bawełny. Również nie bez wpływu pozostała wiadomość, że ZSRR zamierza przed upływem 4-ech lat zasiać pod bawełnę 1.500.000 ha ziemi w Uzbekistanie.

Bezpośrednio po ogłoszeniu szacunku zbiorów ceny bawełny Middling 15/16" spadły do 35,35 ¢ za lb w transakcjach natychmiastowych. W drugiej połowie października spadkowa tendencja pogłębiła się znacznie i na koniec października, tj. dnia 28.10., bawełnę Middling 15/16" notowano po 35,05 ¢ za lb.

P a k i s t a n

W trzecim tygodniu października pomimo słabego zapotrzebowania ze strony zagranicy rynek bawełny w Karachi był dość mocny. W tym okresie rozeszła się pogłoska, która spowodowała osłabienie rynku, jakoby bawełna amerykańska niełaby być dostarczona do Pakistanu w ramach gospodarczej "pomocy" USA dla krajów zacofanych. Z kolei wiadomość o zawarciu długo-oczekiwanego układu handlowego z Japonią ponownie przywróciła mocny nastrój na rynku. Większość kupców oczekuje obecnie ogłoszenia szczegółów umowy z Japonią. Pomimo tych chwilowych wahań, notowania bawełny pakistańskiej w drugiej połowie października nie wykazały żadnych zmian. Niezmiennie Punjab 47 roller ginned notowano po 74 rupii za maund, a Punjab 283 F roller ginned po 78 rupii za maund.

E g i p t

W drugiej połowie października zapotrzebowanie ze strony eksportu było dość znaczne. Na rynku egipskim w tym czasie pojawiła się Japonia, Hiszpania i niektóre inne kraje europejskie. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się Karnak i Giza 30.

Eksport bawełny od początku sezonu do 20 października w belach bieżących przedstawiał się następująco:

	<u>1253/54</u>	<u>1254/55</u>
Karnak	26.340	30.173
Menoufi	2.915	52
Giza 30	11.542	16.154
Ashmouni	35.911	9.955
inne	<u>3.792</u>	<u>940</u>
	80.500	57.274

Notowania Ashmouni były w dalszym ciągu nominalne. W dniu 12 października Ashmouni good notowano po 74,82 talary za kanter, a w dniu 28 października po 74,47 talarów za kanter. Karnak good notowano odpowiednio po 92,53 talary i 92,10 talarów za kanter.

B r a z y l i a

Rynek brazylijski w dalszym ciągu jest mocny i ceny ponownie lekko zwyżkowały. Zapotrzebowanie ze strony przemysłu krajowego, jak i eksportu było silne. W połowie października bawełna brazylijska podniosła się do 29,60 Gr\$ za kg, a w dniu 26 października podniosła się ponownie od 30,07 Gr\$ za kg w transakcjach natychmiastowych.

W e ł n a

Spadek cen występujący od początku bieżącego sezonu wełnianego okazał się głębszy niż się spodziewano. Początkowo nie wywołał on zaniepokojenia, gdyż uważano, że jest on korzystny dla sytuacji rynkowej. W drugiej połowie września ceny lekko zwyżkowały i przypuszczano, że sytuacja ustabilizuje się. Tymczasem w pierwszej połowie października ceny załamały się ponownie. Tym razem spadek był ostrzejszy. Wywołało to zaniepokojenie na rynku i powstrzymało obroty. Większość zakupów dokonywana była dla celów spekulacyjnych ponieważ producenci wstrzymali się z kupnem do wyjaśnienia sytuacji, gdyż zamówienia powinny być wykonywane po niższym kursie niż kupowany był surowiec. Sytuacja była tym trudniejsza, że zapasy w przemyśle były stosunkowo małe. Na rynku terminowym czesanki, tak jak na rynkach surowcowych ceny również obniżyły się od 30-go września.

Omówiona powyżej zniżka cen dotyczy merynosów. Ceny krzyżówek notowane były w omawianym okresie nominalnie, ponieważ nie rozpoczęły się jeszcze aukcje nowo-zelandzkie. Podaż merynosów jest obecnie stosunkowo duża w przeciwieństwie do krzyżówek, tak że spadek ceny tego gatunku wełny może być ostrzejszy niż jeśli chodzi o krzyżówki.

Ceny wełny merynosowej 64's

w d za lb

16 lipiec
sierpień
7 wrzesień

131
nie było aukcji
123

10	wrzesień	122
17	"	124
24	"	126
1	październik	127
8	"	125
15	"	116
22	"	117

Strajk dokerów londyńskich uniemożliwił sprzedaż wełny na aukcjach, które miały się odbyć w pierwszym terminie 25 października a w drugim terminie 1 listopada. O ile strajk zostanie definitywnie zakończony następną serią aukcji, która miała się zacząć 29 listopada rozpocznie się wcześniej - 22 listopada i będzie trwała zamiast dwóch - trzy tygodnie.

Strajk dokerów zatrzymał napływ wełny australijskiej do Wielkiej Brytanii, mimo że jest ona importowana głównie przez Hull i Liverpool.

Board of Trade powiadomił brytyjskie koła handlowe, że rządowe zapasy wełny, nagromadzone w celach strategicznych, nie będą odstąpione dla celów handlowych. Oświadczenie to podano dla zdementowania doniesień prasy sugerujących, że o ile strajk dokerów przeciągnie się wełna z zapasów rządowych może być wprowadzona na rynek.

Sezon sprzedaży wełny w Nowej Zelandii został otwarty dnia 27 października. Zgodnie z poprzednimi przewidywaniami ceny wełny w dniu otwarcia zniżkowały. W porównaniu z cenami na ostatnich aukcjach nowo-zelandzkich w maju, cienkie halfbreeds i merynosy były o 15 - 20%, a krzyżówki o 15% tańsze. Zniżka dla krzyżówek i cienkich halfbreeds w porównaniu z cenami aukcji londyńskich we wrześniu wynosiła 7,5%. Możliwe jednak, że w następnych seriach sprzedaży ceny podniosą się na skutek zwiększonej konkurencji, ponieważ zapasy krzyżówek w krajach importujących są małe.

Dnia 12-go października amerykański departament rolnictwa ogłosił dużą podwyżkę rządowych cen gwarancyjnych wełny na rok następny. Została ona ogłoszona w tym celu aby podnieść bieżącą produkcję wełny, wynoszącą obecnie 230 mln lbs o 30%. Nowa cena ustalona została na 106% parytetu. Cena wełny wyniesie więc 62 ¢ za lb czyli o 16,5% więcej niż w bieżącym roku. Nowa cena jest tylko o 4 punkty niższa niż cena maksymalna ustalona w Wool Act. Producenti żądali wyznaczenia ceny maksymalnej. Według kół rządowych nowa cena powinna zachęcić hodowców do wyprodukowania 300 mln lbs wełny. Departament rolnictwa zapewnił hodowców, że aż do końca maja 1954r. z zapasów 110 mln lbs znajdujących się w posiadaniu rządu nie będzie się sprzedawać wełny poniżej 103% ceny gwarancyjnej na rok 1954 plus koszty manipulacyjne.

Zapasy wełny odzieżowej na 1 września 1954r. wynosiły w Stanach Zjednoczonych 132 mln lbs na bazie wełny pranej. Import wełny przechodzącej przez komory celne utrzymywał się w pierwszych 8-miu miesiącach 1954r. na niskim poziomie i tylko fakt że konsumpcja choć zwiększająca w porównaniu z

15
 pierwszymi miesiącami roku, była nadal niższa niż w poprzednich latach, zapobiegł zmniejszeniu się zapasów do niebezpiecznie niskiego stanu.

Światowa produkcja wełny.

Commonwealth Economic Committee opublikował ostatnio zrewidowane szacunki światowej produkcji wełny, z uwzględnieniem produkcji w poszczególnych krajach. Światowa produkcja wełny szacowana jest w bieżącym sezonie na 4.460 mln lbs wełny potnej, czyli o 1% więcej niż w poprzednim sezonie. We wszystkich krajach z wyjątkiem Stanów Zjednoczonych spodziewany jest wzrost produkcji. W Australii strzyża na się zwiększyć do 1.282 mln lbs. W ubiegłym sezonie strzyża australijska zmniejszyła się z powodu złych warunków atmosferycznych, które wpłynęły na zmniejszenie przeciętnej wagi runa. W Nowej Zelandii produkcja ma osiągnąć 434 mln lbs w porównaniu z 425 mln lbs w poprzednim sezonie. W Afryce Południowej spodziewany jest 5%-owy wzrost strzyży. Produkcja wzrośnie również w Argentynie, Urugwaju, Wielkiej Brytanii i innych mniejszych krajach produkujących.

Światowa produkcja wełny

	1952/53 ^{a/}	1953/54 ^{a/}	1954/55 ^{b/}
	w mln lbs wełny potnej		
Australia	1.281	1.244	1.282
Nowa Zelandia	418	425	434
Argentyna	407	397	410
Afryka Pd.	268	277	285
USA	277	285	277
Urugwaj	190	203	205
W. Brytania	102	105	108
Hiszpania	93	94	95
Turcja	78	81	85
Indie	72	72	72
Francja	49	53	53
Brazylia	47	48	48
Persja	37	38	39
Jugosławia	38	39	39
Chile	45	40	38
Maroko Fr.	38	38	38
Włochy	37	38	37
Irak	32	32	32
Pakistan	30	30	30
Grecja	19	22	23
Peru	20	20	20
Irlandia	15	15	16
Kanada	8	9	9
Kraje Obozu Pokoju	500	523	614
Inne kraje Azji	48	48	50
Inne kraje Europy	51	52	50
Inne kraje Ameryki	32	32	32
Inne kraje Afryki	34	34	35
Inne kraje Imperium	8	9	9
Ogółem produkcja światowa	4.363	4.402	4.460

METALE I WYROBY

Wzrost cen stali kartelu zach-europejskiego

Wbrew przewidywaniom zainteresowanych kół brytyjskich i kontynentalnych /patrz poprzedni numer "Rynków Towarowych"/ brukselski kartel stalowy zdecydował się w dniu 13 października podnieść ceny stali walcowanej /zasadniczo trzech głównych sortymentów, przeznaczonej na rynki trzecie poza Wspólnotą Węgla i Stali. Ta ostatnia podwyżka cen oficjalnych była w zasadzie usankcjonowaniem istniejących już wówczas podwyżek /czy "premił"/ nieoficjalnych o czym donosiły poprzednio "Rynki Towarowe". Poprzednia podwyżka cen stali eksportowej przez kartel miała miejsce w lipcu i na ogół spodziewano się, że do końca roku ceny oficjalne nie ulegną już zmianie. Pogląd ten potwierdzało do pewnego stopnia rozczarowanie producentów belgijsko-luksemburskich zbyt wolnym napływem nowych zleceń w miesiącach jesiennych po wyjątkowo wysokich - jak na sezon letni - zamówieniach w czerwcu, w lipcu i w sierpniu. Zwyżka cen wynosi od £ 2 do £ 3 na tonie i przedstawia się następująco: /w £ i w zł za tonę/:

	USA/Kanada		inne kraje dol.		obszar szterling. ^{a/}	
	nowe	stare	nowe	stare	nowe	stare
stal handlowa	84	82	86	84	31/3/6	30/9/0
pręty na drut	91	88	93	90	33/14/3	32/12/6
stal betonowa	86	84	88	86	31/18/6	31/3/6

a/ za tonę długą 1015 kg.

Przyczyn zmiany polityki w odniesieniu do cen kartelu należy się dopatrywać w ogólnej sytuacji politycznej, a zwłaszcza w perspektywach uzbrojenia Niemiec zachodnich. Zapotrzebowanie na stal ze strony zach-europejskiego przemysłu zbrojeniowego w związku z ponowną falą zbrojeń, spowodować może znaczne ożywienie i wzmocnienie tendencji tak na wewnętrznym jak i na eksportowym rynku żelaza i stali w krajach kapitalistycznych. W świetle tych perspektyw ostatnią podwyżkę cen stali kontynentalnej uważać można za umiarkowaną i raczej za "wstępną", będącą wynikiem dotychczasowego rozwoju tendencji rynkowych, - które przyczyniły się do wzrostu cen nieoficjalnych - a nie przyszłego, przewidywanego

przebiegu koniunktury na omawianym rynku. Pierwszym zwiastunem tej koniunktury była wypowiedź dyrektora "Wysokiego Urzędu" E.C.S.C. z dnia 22-go października, który określił bieżącą sytuację i nadchodzący okres jako "drugi po Korei boom" w przemyśle hutniczym "Wspólnoty". Już obecnie większość firm - jego zdaniem - posiada wypełnione portfele zamówień na najbliższe 4-6 miesięcy, a niektóre zakłady nawet do września przyszłego roku. Wysoki poziom popytu, który dotyczył do niedawna lekkich wyrobów stalowych, w ostatnich 2-3 tygodniach objął także i wyroby ciężkie. Przyczyną boomu - zdaniem dyrektora - jest uzupełnianie zapasów podstawowych sortymentów stali walcowanej nie tylko na bieżącą konsumpcję lecz i w przewidywaniu wykonywania zleceń przyszłych.

Problem złomu żelaznego w Europie zachodniej

Według wypowiedzi rzecznika "Wysokiego Urzędu" ECSC konieczny jest import dalszych 500.000 ton złomu do krajów "Wspólnoty" celem pokrycia zapotrzebowania w pierwszej połowie przyszłego roku. Jak podawano w poprzednim numerze "Rynków Towarowych" bieżący niedobór złomu do końca 1954 r. oszacowany został na 900.000 ton, które zostały częściowo już zakupione na rynkach zamorskich. W pierwszej połowie b.r. import złomu z krajów trzecich /z poza "Wspólnoty"/ wyniósł ogółem jedynie 50-55 tys. ton. W sierpniu i we wrześniu sprowadzono ponad 125.000 ton, a bieżące dostawy kształtują się na poziomie 200.000 ton miesięcznie, co pozwoli na utworzenie pewnej rezerwy. Zwiększenie dostawy złomu z krajów trzecich przyczyniły się do obniżenia się jego ceny o \$ 1-2 na tonie. Pomimo jednak zniżki ceny tego surowca są o 15% wyższe niż w październiku roku ubiegłego. Przewidywane bardzo poważne wyładunki złomu północno-amerykańskiego w listopadzie przyczynić się mogą do dalszej obniżki jego notowań na Kontynencie.

Konsumpcja złomu w krajach "Wspólnoty" przedstawia się następująco /w 1000 ton:/

O k r e s	wysokie piece	stalownie	ogółem
1952 średn. kw.	1.222	3.951	5.173
1953 I kw.	944	4.036	4.980
II kw.	838	3.679	4.517
III kw.	654	3.580	4.234
IV kw.	664	4.023	4.687
1954 I kw.	705	4.128	4.853
II kw.	840	4.285	5.125

W drugim kwartale b.r. konsumpcja złomu w poszczególnych krajach przedstawiała się następująco: /w 1000 ton/. Niemcy zach. - 2.188, Francja - Sora - 1.408, Włochy - 816, Belgia - 397, Holandia - 187, Luksemburg 129. Według ostatnich szacunków konsumpcja złomu w krajach "Wspólnoty" będzie w 1954 r. niewiele jedynie niższa niż w 1952 r. kiedy wyniosła 20.692 tys. ton. W r. ub. obniżyła się ona do poziomu 18.418 tys. ton.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

Belgia

Według doniesień z Brukseli produkcja stali surowej wyniosła we wrześniu 430 tys. ton w porównaniu z 414 t. s. ton we wrześniu 1953 r. kształtując się na poziomie o ca 25% wyższym niż o rok wcześniej.

W trzecim tygodniu października przeprowadzono już obroty po nowych cenach oficjalnych. Niektórzy producenci belgijscy uważają, że podwyżka cen w odniesieniu do najcięższych typów produktów stalowych jest zbyt wielka, natomiast dla lżejszych - zbyt mała. Obroty grubą blachą powoli ale stale zwiększają się, a wałuty od ceny \$ 98 stosowane są coraz rzadziej. Do wzrostu transakcji tym sortymentem przyczyniły się ostatnio zakupy Polski oraz krajów skandynawskich. Najmocniejszymi tendencjami charakteryzuje się nadal rynek prętów na drut oraz cienkich blach. Ulokowanie większych zamówień na te sortymenty z dostawą w roku bieżącym jest praktycznie niemożliwe. Podobnie przedstawia się sytuacja w odniesieniu do stali betonowej.

Wolumen transakcji wlewkami podwalcowanymi i innymi półwyrobami jest wysoki. Zwiększenie obrotów najlepiej ilustruje fakt, że z 55 wielkich pieców istniejących w Belgii, czynnych było na koniec września 45, podczas gdy w końcu sierpnia - 44. W październiku uruchomiono kilka dalszych pieców.

W związku z poważnymi dostawami złomu do Belgii przewiduje się osłabienie tendencji na rynku tego surowca. Ostatnie transakcje obejmujące 40.000 ton złomu importowanego przeprowadzone po stałej cenie 2.000 fr. za tonę fer. Zapotrzebowanie na złom odlewniczy jest niewielkie.

Belgijski rynek drutu żelaznego wykazuje niezmiennie mocne tendencje, a podaż surowca w postaci prętów na drut ciągle jest niedostateczna. Ceny drutu fr. belg. za tonę metryczną fob kształtują się następująco /w/g The Metal Bulletin z 15.X./:

Bright 5/6 g	5.000 = ca \$ 100
czarny wyżarzany 5/6g	5.600 = ca \$ 112
cynkowany 5/6g	6.000 = ca \$ 120
drut kołczasty 12g	6.990 = ca \$ 138
" na gwoździe	5.700 = ca \$ 114

Na rynku belgijskim panuje opinia, że niedobór prętów na drut ulegnie w niedalekiej przyszłości złagodzeniu w związku z rozbudowywaniem zdolności produkcyjnej trzech hut belgijskich produkujących ten sortyment.

W. Brytania

Produkcja stali surowej wyniosła w pierwszych trzech kwartałach b.r. 13,74 mln ton długich wobec 13.04 mln w

odpowiednim okresie roku poprzedniego. Istnieje duże prawdopodobieństwo - pisze w połowie pądzniernika Financial Times - że roczny cel produkcyjny ustalony w pierwszej połowie b.r. w wysokości 18,5 mln ton zostanie osiągnięty i wówczas produkcja będzie o 900 tys. ton wyższa niż w roku poprzednim. W skali rocznej dotychczasowy poziom produkcji wynosi już 16,32 mln wobec 17,39 mln czyli o ponad 5% więcej.

Zapotrzebowanie na stal walcowaną wzrasta nieustannie, przy czym popyt na blachę, pręty na drut, na pewne przekroje belek nośnych oraz na białą blachę jest szczególnie silny. Krajowa podaż blachy, pomimo dosyć znacznego wzrostu w stosunku do roku poprzedniego jest ciągle niewystarczająca i musi być uzupełniona większym importem niż w 1953 r. W pierwszych 6-ciu miesiącach b.r. W. Brytania wyprodukowała 1.034 tys. ton blach wobec 888 tys. ton w pierwszym półroczu roku ubiegłego. Wysoki poziom zapotrzebowania, w szczególności ze strony przemysłu motoryzacyjnego, powoduje jednak konieczność dostaw zagranicznych w ilości nie mniejszej niż 200.000 ton w skali rocznej głównie z USA.

Popyt na białą blachę również jest bardzo żywy i dostawy na rynek przekraczają obecnie 900.000 ton długich w stosunku rocznym czyli znacznie więcej niż o rok wcześniej. Pomimo znacznego wzrostu dostaw tego artykułu, zapasy białej blachy są u konsumentów niższe niż przed rokiem i wymagają uzupełnienia. Duża aktywność przemysłu budowlanego powoduje w roku bieżącym zwiększone zapotrzebowanie na stal budowlaną, belki nośne, dwuteówki i stal betonową i pomimo zwiększenia produkcji tych sortymentów o ponad 250 tys. ton w skali rocznej podaż jest nadal niewystarczająca.

Ogólnie biorąc brytyjski przemysł stalowy rozpoczął IV kwartał b.r. w warunkach bardzo pomyślnej dla producentów koniunktury. Terminy dostaw ulegają wydłużeniu, portfel niewykonanych zamówień rośnie i ostatnio w związku z przewidywaniem dostaw sprzętu zbrojeniowego do Niemiec zachodnich rozchodzą się pogłoski o podniesieniu cen stali brytyjskiej, co jest bardzo prawdopodobne w związku z ostatnimi podwyżkami cen stali kontynentalnej. W przeciwieństwie do cen tej ostatniej wykazującej od szeregu tygodni znaczne nie notowań ceny eksportowe stali brytyjskiej pozostają od dłuższego czasu na niezmienionym w zasadzie poziomie /Pewne poprawki dla stali handlowej z przeznaczeniem dla krajów niemieckich miały jednak miejsce w III kwartale/.

Aktualne ceny stali brytyjskiej kształtują się następująco:

uniwersalno	blachy	grube	E.S.3/16 i więcej	i 35/0/0	w	£ 98
"	"	"	średnie	mniej 3/16	do	
"	"	"		C.1181	"	41/0/0 £ 114,80
"	"	"	kotłowe			33/0/0 £ 103,80
"	"	"	stropowe			37/5/0cca £ 104,30
"	"	"	stal kształtowa			E 33-34 ca £ 92,40-95,20
			belki nośne			E 33-34 ca £ 92,40-95,20

W pierwszych 8-miu miesiącach b.r. eksport stali z W. Brytanii przedstawiał się następująco /w tys.ton/:

	styczeń - sierpień	zmiana	
	1953	1954	w %
stal kształtowa	177,4	227,0	+ 29
blachy nie pokryte	286,7	243,1	- 15
blachy pokryte	255,0	326,7	+ 28
w tym biała blacha	172,1	205,3	+ 20
szyny, podkłady i inny			
materiał torowy	168,5	151,4	- 10
pręty na drut	10,8	20,0	+ 85
drut bez izolacji	29,2	58,3	+100
rury wszelkie	393,4	402,0	+ 2
odlewy stalowe i żeliwne	11,2	13,9	+ 24
Ogółem ^{a/}	1.389,9	1.531,7	+ 10

a/ łącznie z niewymienionymi.

Zmniejszenie się eksportu blach niepokrytych spowodowane zostało nie brakiem popytu ze strony zagranicy, który przeciwnie był w ostatnich 3-4 miesiącach bardzo silny, lecz niedostateczną podażą. Odmienne przedstawia się sprawa w odniesieniu do szyn i materiału torowego w odniesieniu do którego nastąpił spadek zapotrzebowania odbiorców zamorskich.

Wartość eksportu stali brytyjskiej wyniosła w pierwszych 8-miu miesiącach b.r. £ 91,7 mln wobec £ 89,9 w odpowiednim okresie roku poprzedniego. Poważny wzrost wartości dostaw obserwuje się w r.b. z przeznaczeniem do następujących krajów /w mln £/.

Argentyna	- 3,08	/0,84	w odpowiednim okresie roku poprzedn./
Australia	- 11,52	/6,25/	
Indie	- 4,10	/2,99/	
Nowa Zelandia	- 7,43	/4,63/	
Pakistan	- 2,35	/1,32/	
Nigeria	- 2,70	/1,92/	
Finlandia	- 2,72	/1,50/	
Urugwaj	- 0,72	/0,15/	
Izrael	- 0,41	/0,28/	
Jugosławia	- 0,45	/0,14/	
Jamajka	- 0,64	/0,43/	

N i e m e y z a c h .

Według wiadomości podawanych przez brytyjską prasę branżową zamówienia hut zachodnio-niemieckich osiągnęły we wrześniu najwyższy poziom od początku 1953 r. wynosząc około 4 mln ton wobec 22 mln ton na 1 kwietnia b.r. Umieszczenie zamówień na dostawy tegoroczne jest obecnie w odniesieniu do większości asortymentów praktycznie nieosiągalne. Na skutek silnego nagromadzenia się zleceń na pręty na drut oraz na stal betonową, większość hut wprowadziło system kontyngentów dostaw. Fortfel zamówień na pręty na drut wynosi

obecnie ponad 350 tys. ton w porównaniu z 175 tys. ton na koniec marca. W świetle tych danych i informacji, zapotrzebowanie na stal walcowaną ze strony przemysłu zbrojeniowego jakie wystąpi efektywnie w pierwszej połowie 1955 r., spowodować musi poważne trudności na rynku zach.-niemieckim, wywołując dalsze skurczenie się jej eksportu widoczne już w ostatnich miesiącach /patrz poprzedni numer "Rynków Towarowych"/. W sumie jednak w pierwszych 8-miu miesiącach 1954 r. eksport stali w sztabach, w blachach i w drucie był większy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego wynosząc odpowiednio 584,5 tys. ton 277,9 tys. ton i 147,9 tys. ton wobec 356,5 tys. ton, 170,2 tys. ton i 122,1 tys. ton o rok wcześniej.

Produkcja surówki i stali w Niemczech zachodnich w pierwszych trzech kwartałach b.r. kształtowała się następująco /w tys. ton/:

		1953		1954		zmiana w %	
		surówka	stal	surówka	stal	surówka	stal
I	kw.	3.387	4.286	2.730	3.871	-19	- 10
II	kw.	2.871	3.701	2.814	3.996	- 2	+ 8
III	kw.	2.730	3.699	3.367	4.694	+ 24	+ 27
9 miesięcy		8.988	11.686	8.911	12.561	- 1	+ 7

W trzecim kwartale b.r. produkcja stali wyniosła około 18,8 mln ton w skali rocznej w porównaniu z 15,4 mln ton całorocznej produkcji w 1953 r. W związku ze wzrostem aktywności hut zach.-niemieckich, kopalnie rudy ponownie wykorzystują pełną zdolność wytwórczą. Jeszcze w pierwszym kwartale b.r. konsumpcja rodzimej rudy w przemyśle hutniczym nie była wystarczająco wysoka, aby zapewnić pełne zatrudnienie kopalniom krajowym, tymbardziej że poziom importu rud zagranicznych był wyjątkowo wysoki. W rezultacie szereg kopalń uległo zamknięciu, a w innych kopalniach pojawiło się bezrobocie. W ostatnich miesiącach sytuacja uległa radykalnej zmianie i istniejące kontrakty zapewniają kopalniom rudy pełne zatrudnienie do połowy 1955 r. Na konsumpcję rudy tak krajowej jak i zagranicznej w hutnictwie zach.-niemieckim posiadać będzie również wpływ niedostateczna podaż złomu żelaznego, którego zużycie jest obecnie znacznie mniejsze niż w okresie 1949-1950.

I n d i e

W listopadzie do Indii przybywa grupa ekspertów radzieckich w celu przestudiowania planów nowego kombinatu hutniczego jaki Związek Radziecki wybuduje dla rządu indyjskiego na mocy umowy zawartej w roku bieżącym. Zdolność produkcyjna tego obiektu, którego budowa przez Z.S.R.R. trwać będzie zaledwie 18 miesięcy, wynosić będzie 1/2 mln ton rocznie. Cały sprzęt i wyposażenie dostarczy Związek Radziecki który udziela 10-cio letniego kredytu na 25% i zgadza się na zapłatę w rupiach.

C h i n y L u d o w e

Zgodnie z oświadczeniem Prezesa Rady Ministrów Chu En-Lai produkcja surówki i stali surowej wzrosła w 1954 r. odpowiednio o 30 i 46% wynosząc 3,05 mln i 2,17 mln. ton. W 1949 r. produkcja wynosiła 246 tys. ton surówki i tylko 158 tys. ton stali.

J a p o n i a

Obniżka cen stali, o której mowa była w poprzednim numerze spowodowała bardzo poważny napływ zamówień do hut japońskich, nawet od tak odległych odbiorców jak np. Grecja, która ponoć na drodze przetargu zaakceptowała ofertę japońską na 7000 ton stali sztabowej po \$ 88,50 za tonę cif. Zainteresowanie stałą japońską było w ostatnich tygodniach wystarczające silne aby umożliwić załodowcom japońskim podniesienie notowań na szybkie dostawy o \$ 1-2 na tonie niektórych sortymentów. I tak np. cena prętów na drut podniesiona została do poziomu \$ 90 za tonę metryczną fob, a drutu ocynkowanego BWG-8 o \$ 2 do poziomu \$ 125 za tonę fob. Ceny blachy czarnej i blachy ocynkowanej również zostały podniesione. Blacha czarna 20 g HE kosztować będzie obecnie \$ 150 za tonę /uprzednio \$ 142/ a 24 g blacha ocynkowana \$ 175 wobec \$ 170 za tonę fob.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

A l u m i n i u m

W początkach października rozpoczęto w Kitimat/Kanada/ budowę drugiego agregatu wielkiej huty aluminium. Wydajność pierwszego agregatu wynosi około 90.000 ton metalu rocznie. Produkcja drugiego agregatu wynosić ma 61.500 ton. Po ukończeniu budowy całego obiektu w 1957 r. produkcja Kitimatu osiągnie 290.000 ton rocznie. W sierpniu i w lipcu eksport aluminium kanadyjskiego wynosił w r.b. 38.304 ton i 36.037 ton. Głównymi odbiorcami były Stany Zjednoczone i W. Brytania, mniejszymi zaś Australia, Belgia, Brazylia, Włochy, Zw. Afryki Południowej. W 1953 r. Kanada wyprodukowała 475 tys. ton metrycznych aluminium, będąc po USA drugim największym producentem tego metalu w krajach kapitalistycznych. Jednym z większych eksporterów aluminium w Europie jest Norwegia, która w pierwszej połowie roku bieżącego eksportowała aluminium do następujących krajów:

	styczeń - czerwiec			
	ton	1000 kr.	ton	1000 kr.
ogółem	22.955	73.355	25.075	75.573
w tym:				
USA	8.602	27.189	5.684	17.015
Szwecja	4.192	13.836	4.506	14.358
Belgia-Luksemb.	1.762	5.006	2.995	8.506
Wł. Brytania	...	...	2.325	6.603
Dania	717	2.583	2.035	6.838
Australia	1.600	4.434	1.582	4.494
Pakistan	-	-	1.048	2.854
Włochy	1.016	2.886	878	2.704
Szwajcaria	...	...	655	2.030
Finlandia	...	...	640	1.785

Jak widać z powyższego zestawienia eksport aluminium norweskiego był w pierwszym półroczu o 9% wyższy niż o rok wcześniej. Wzrost wartości tego wywozu wyniósł jednak tylko 30%, co świadczy, że przeciętne ceny eksportowe musiały być nieco niższe w tym roku w porównaniu do roku poprzedniego.

C h r o m

Według wiadomości z Turcji bardzo silny spadek zainteresowania chromitem powoduje zamykanie kopalń tego minerału. W niektórych kopalniach bezrobocie sięga już połowy normalnego stanu zakładów. Turcja jest największym producentem chromitu w krajach kapitalistycznych, produkując rocznie ponad 630 tys. ton wg. wagi wydobywania 48-mio procentowej rudy chromu. Obecnie nominalna cena chromitu ctf W. Brytania wynosi około \$ 35 za tonę długą /48%/. Ceny rzeczywiste płacone za chromit turecki są jednak obecnie podobno znacznie niższe.

C y n a

Czwarty tydzień października przyniósł nieregularne tendencje cen na londyńskiej giełdzie metalowej i notowania metalu spot wahały się w granicach £ 729-734 za długą tonę. W końcu pierwszego tygodnia października, cena spot wynosiła £ 734-735, w końcu drugiego obniżyła się do £ 731-732 na ultimo trzeciego notowano cynę na poziomie £ 732-732 1/2, a w dniu 26.X. £ 729-730 za tonę długą. Jak widać z powyższego trudno mówić o jakiejś wyraźniejszej tendencji cen na rynku cyny. "Statystyczny bilans" tego metalu w skali światowej wykazuje stopniowe zmiany na korzyść producentów i eksporterów, lecz ogólnie biorąc sytuacja rynkowa uzależniona jest wyłącznie od rozmiarów zakupów amerykańskich na zapasy strategiczne. Jeśli te ostatnie ustały - co nie jest nieprawdopodobne - to zdaniem ekspertów brytyjskich - ustalona przez Międzynarodową Umowę Cynową wysokość zapasów buforowych byłaby za mała na utrzymanie stabilizacji cen. Według ostatnich danych produkcja cyny w koncentratkach w Indonezji wyniosła w pierwszych trzech kwartałach b.r. 26.191 ton w porównaniu z 24.760 ton w odpowiednim okresie

roku poprzedniego. Z ilości tej koncern Banka wyprodukował 17.633 ton.

C y n k

W ostatnich tygodniach notowania tego metalu nie wykazywały większych zmian, aczkolwiek w czwartym tygodniu października londyńska giełda metalowa charakteryzowała się nieznaczną obniżką cen cynku a m. £ 2-3 na tonie długiej do poziomu £ 81-82. Jak widać z powyższego strajk dokerów nie posiada dotychczas wpływu na tendencje na brytyjskim rynku cynku. Jakkolwiek istnieje mniejsza obawa - jak pisał w końcu października "The Metal Bulletin" - że podaż cynku zostanie w sposób niebezpieczny zmniejszona na skutek strajku, niż w przypadku miedzi i ołowiu, ponieważ zapasy cynku i produkcja krajowa są wyższe w porównaniu z pozostałymi metalami kolorowymi, to jednak należy się liczyć że i w tym przypadku przerwa w dostawach importowych będzie w rezultacie posiadała wpływ na poziom notowań, o ile strajk ulegnie dalszemu poważniejszemu przedłużeniu. Perspektywy konsumpcji cynku są dla producentów tego metalu pomyślne i należy się liczyć z jej dalszym wzrostem - jak stwierdza prasa branżowa - chyba że niedobór miedzi ograniczy sztucznie produkcję mosiądzu. W Stanach Zjednoczonych oraz na kontynencie konsumpcja cynku wykazuje nadal wzrost i brytyjscy dostawcy tego metalu optymistycznie zapatrują się na możliwości zbytu w roku przyszłym. W pierwszej połowie października amerykańska GSA poszukiwała 15.000 - 18.000 ton cynku w celu powiększenia zapasów strategicznych, co nie miało jednak większego wpływu na amerykański rynek tego metalu, który notowany jest nadal na poziomie 11 1/2 ¢ za lb East St Louis spot. od dłuższego już czasu.

Zapotrzebowanie na cynki w krajach Europy zachodniej jest w ostatnich kilku tygodniach bardzo ożywione. Ceny blachy cynkowej w Anglii uległy w październiku podwyżce z £ 111 1/2 na £ 112 1/2 za tonę długą 15 g d/d. Popyt przemysłu galwanizacyjnego kształtuje się na wysokim poziomie, co ilustruje zestawienie poniższe:

Konsumpcja cynku w W. Brytanii w tonach dł.

	styczeń 1953	sierpień 1954	zmiana w %
produkcja mosiądzu	51.317	69.736	+ 36
przemysł galwanizacyjny	55.225	68.844	+ 24
w tym blachy	16.444	22.733	+ 38
drut	9.508	13.684	+ 44
rury	8.547	10.739	+ 26
cynk.prod.walc.	13.148	14.283	+ 9
tlenki cynku	14.742	19.925	+ 35
stopy cynku do odl.	14.637	21.846	+ 50
pył cynkowy	5.439	5.732	+ 5
inne różne zastosowania	7.661	7.950	+ 4
Ogółem:	162.169	208.316	+ 29

Konsumpcja cynku w Anglii szybciej wzrasta w drugiej połowie b.r. niż w pierwszej, kiedy była wyższa o 20-23% w stosunku do stanu o rok wcześniej.

Produkcja rud i koncentratów cynku w niektórych krajach kapitalistycznych^{a/}
w tonach krótkich^{a/}

	1953	1954	zmiana w %
Stany Zjedn.	547.430	542.500	- 1
Kanada	400.041	427.100	+ 6,6
Meksyk	220.252	256.000	+ 16,0
Argentyna	17.735	22.050	+ 24,0
Niemcy zach.	100.579	120.000	+ 19,3
Włochy	91.155	108.950	+ 19,4
Hiszpania	89.532	100.750	+ 20,1
Szwecja	45.768	71.800	+ 56,7
Australia	223.004	275.000	+ 23,1
Japonia	105.891	148.000	+ 40,0
Afryka Półn. ^{b/}	63.893	81.100	+ 26,8
Półn.Rodezja	39.023	40.100	+ 2,5
Afryka pół.zach.	14.672	24.810	+ 69,0
Ogółem wym.	1.958.995	2.218.160	+ 13,2

b/ dane za 6-8 miesięcy w skali rocznej

c/ Alger, Tunis, Marokko

a/ waga metalu w rudach i w koncentratkach

Jak widać z powyższego, za wyjątkiem Stanów Zjednoczonych produkcja rud i koncentratów cynku wzrosła w r.b. dość istotnie. Jeśli wyeliminuje się największego producenta z powyższego zestawienia wzrost produkcji w skali międzynarodowej wynosi około 1/5.

M i e d ź

Bezpośrednio po ukazaniu się poprzedniego numeru "Rynków Towarowych" nadeszła wiadomość z Waszyngtonu, że G.S.A. została upoważniona do rozprowadzenia 17.500 ton miedzi z zapasów strategicznych po cenach rynkowych w celu zwiększenia podaży krajowej uszczuplonej falą ostatnich strajków w USA i w Chile. Równocześnie skierowane będzie na dostawy na konsumpcję krajową dalsze 9.000 ton w październiku i w początkach listopada, które przeznaczone miały być na zapasy strategiczne, w ramach ustalonych uprzednio zakupów przeznaczonych na ten cel. Równocześnie z powiększeniem podaży miedzi kosztem redukcji zapasów strategicznych, nałożone zostały ograniczenia eksportu metalu z USA. W komunikacie podającym to do wiadomości, ministerstwo handlu wyjaśnia, że nowy program licencjonowania eksportu metalu na IV kw. bieżącego roku dotyczy miedzi rafinowanej, złomu miedzi i złomu ze stopów miedzi. Zgłaszający się o zezwolenia wywozu muszą udowodnić, że są w posiadaniu metalu, który ma

być eksportowany i że towar jest rzeczywiście przeznaczony dla ostatecznego konsumenta, z podaniem jego firmy, czy nazwiska. Licencje wydawane na zasadzie nowej procedury będą ważne nie dłużej niż dwa miesiące. Powyższe ograniczenia nie dotyczą eksportu miedzi, wyprodukowanej z surowca zagranicznego, importowanego do USA na cele przeróbki i reeksportu. Przeznaczenie w USA 26.500 ton miedzi na konsumpcję z zapasów strategicznych spowodowało pewne "odprężenie" na rynku londyńskim i ceny miedzi nieznacznie zniżkowały, przy silnie nieregularnej tendencji. Najniższe ceny obserwowano w dniu 18.X. £ 257 1/2 - £ 260 oraz w dn. 20.X. W ostatnim tygodniu października przedłużający się strajk dokerów spowodował wzrost notowań. W dniu 28.X. metal spot notowano na poziomie £ 282 - 282 1/2 za tonę długą. Według opinii angielskiego "The Metal Bulletin" z trzeciej dekady października perspektywy co do kształtowania się cen miedzi w najbliższych miesiącach są bardzo nie jasne, a ceny trudne do przewidzenia. Niezależnie od zachwianej równowagi rynku międzynarodowego, w związku z ograniczoną podażą na skutek strajków, po drugiej stronie Atlantyku, wstrzymanie dostaw metalu i rud do W. Brytanii spowodowało strajkiem dokerów, dodatkowo komplikuje sytuację nie tylko bieżącą, ale i w najbliższej przyszłości. W okresie stosunkowo szybkiego wzrostu cen w tygodniach ubiegłych, popyt na metal był bardzo żywy. Ostatnio jednak gdy notowania obniżyły się ze szczytowego poziomu £ 305, wahając się do- syć znacznie z dnia na dzień, zainteresowanie nabywców poważnie się zmniejszyło na okres przejściowy, zwiększając się ponownie w ostatnich dniach na skutek przedłużającego się strajku dokerów. Pewne partie metalu przeznaczone do W. Brytanii zostały w międzyczasie skierowane na kontynent. Ogólnie panuje przekonanie, że z chwilą zakończenia się strajku dokerów, zakupy miedzi na rynku brytyjskim przybiorą na sile oraz że cena 30 £ za lb uważana być może śmiało za dolną granicę notowań metalu na rynku międzynarodowym na dłuższy przeciąg czasu.

W pierwszych trzech kwartałach b.r. W. Brytania importowała 302.345 ton miedzi wobec 247.067 ton w odpowiednim okresie roku ubiegłego. Najsilniej wzrosły dostawy miedzi blister a.m. odpowiednio z 73.827 na 103.153 ton. Konsumpcja miedzi rafinowanej wyniosła w Anglii w pierwszych 8-miu miesiącach b.r. 271.012 ton wobec 195.364 ton w analogicznym okresie roku poprzedniego, wykazując wzrost o 30%.

O ł ó w

Może najsilniejszy wpływ w porównaniu do innych metali kolorowych posiadał dotychczas strajk dokerów na sytuację na brytyjskim rynku ołowiu. Zapasy tego metalu przed strajkiem były stosunkowo najniższe i obecnie duże rafinerie brytyjskie zmuszone zostały do przerwania produkcji, a cały szereg konsumentów odczuwa niedobór tego metalu. Notowania na giełdzie londyńskiej ponownie osiągnęły poziom z pierwszej dekady października - £ 111 za tonę długą w dostawach w bie-

żącym miesiącu. W Stanach Zjednoczonych cena ołowiu kształtuje się obecnie na poziomie 15 \$ za lb.

Jak podają zainteresowane koła brytyjskie pewna część dostaw ołowiu przeznaczonych na rynek brytyjski zakupiona została przez importerów kontynentalnych, a w tym przez ZSRR. W pierwszych 8-miu miesiącach b.r. W. Brytania zużyła 215,7 tys. ton ołowiu wobec 194,4 tys. ton o rok wcześniej.

R t e ć

W związku z wyjątkowo "szczupłą" podażą rtęci w USA rząd amerykański wprowadził ścisłą kontrolę eksportu tego metalu obowiązującą od 20.X.b.r. W chwili obecnej - po tak znacznych dostawach rtęci do Stanów Zjednoczonych, które wydrenowały międzynarodowy rynek rtęci w bardzo silnym stopniu - nie ulega wątpliwości, że metal ten znalazł wyjątkowe zastosowanie w przemyśle atomowym i że zapotrzebowanie na rtęć w przyszłości będzie niewspółmiernie duże, w porównaniu z zapotrzebowaniem dotychczasowym.

W pierwszych 8-miu miesiącach b.r. eksport rtęci z Włoch wyniósł 44.077 butli w porównaniu z 21.947 o rok wcześniej. Prawie cały eksport przeznaczony był do Stanów Zjednoczonych. Wszyscy inni dostawcy rtęci lokowali w tym okresie każdą ilość metalu na "nieustannie chłonnym" rynku amerykańskim. Według obliczeń brytyjskich, nadwyżka podaży rtęci nad oficjalną konsumpcją tego metalu w przemyśle w USA w okresie od 1947 r. do końca pierwszej połowy b.r. wyniosła wyjątkową ilość 205.572 butli /po 76 lb/. Byłoby to zapas - o ile rtęć nie jest konsumowana w USA w sposób "nieoficjalny" - wyższy o 50.000 butli niż wyniosła produkcja rtęci we wszystkich krajach kapitalistycznych w 1953 r. Cena butli w Nowym Jorku wynosi obecnie \$ 330 /najwyższa jaką kiedykolwiek notowano/ w Londynie \$ 315-320 i na obu rynkach metal jest bardzo trudno osiągalny, w większych ilościach. W styczniu 1954 r. cena rtęci w Nowym Jorku wynosiła \$ 187 za butlę.

Według meldunków Reutera rząd francuski zawarł kontrakt z Hiszpanią na dostawę około 25.000 butli. Dostawy potrwać szereg miesięcy. Rząd Wielkiej Brytanii, który niedawno poszukiwał około 15.000 butli rtęci, wstrzymał się na razie z zakupami.

W dniu 18-go października donoszą z Madrytu, że w najbliższych miesiącach wzrośnie podaż rtęci hiszpańskiej na rynku światowym. Przyczyną zwiększonego w przyszłości zaoferowania jest pokonanie trudności produkcyjnych, które na początku b.r. spowodowały obniżkę produkcji w ilości 3000 butli miesięcznie. Wzrost produkcji szacowany jest na 40.000 butli w związku z uruchomieniem nowego szybu i nowego pieca.

Nie licząc Hiszpanii i Włoch, trzecim najważniejszym producentem rtęci w krajach kapitalistycznych jest Jugosławia, produkująca obecnie 14,6 - 15,0 tys. butli, czyli około 10% produkcji światowej bez ZSRR.

M a n g a n

Według wiadomości z "The Eastern Metals Review" uchylenie opłat eksportowych na rudę manganową w Indiach winno zwiększyć eksport tej ostatniej. Ostatnio popyt na ten surowiec był w Indiach wyjątkowo słaby i wysoko procentowa ruda notowana jest ostatnio nominalnie po Rs 62 za tonę fob wobec Rs .68 na początku bieżącego roku.

DOBRA INWESTYCYJNE

Wiadomości z zachodnio-niemieckiego ryнку sprzętu i aparatury chemicznej

Rozwój produkcji przemysłów chemicznych w Europie zachodniej, a w szczególności w Niemczech zachodnich stwarzał od zakończenia ostatniej wojny wyjątkowo dobre warunki zbytu na zach.niemiecki sprzęt i aparaturę chemiczną, których produkcja i obroty wzrastały silnie z roku na rok. Należy pamiętać, że przemysł chemiczny jest jednym z nielicznych przemysłów, charakteryzujących się w latach powojennych najszybszym i nieprzerwanym wzrostem aktywności, tak w Europie kapitalistycznej, jak również w krajach zamorskich.

Według danych opublikowanych w zach.niemieckim miesięczniku "Chemische Industrie", produkcja aparatury chemicznej wzrosła w Niemczech zachodnich w r.ub. o 36%, a eksport o 85%. Dane za pierwsze dwa kwartały 1954 r. wskazywałyby na jeszcze szybszy wzrost omawianej produkcji niż w r.ub. Zwiększony napływ zamówień spowodowany jest powiększeniem się inwestycji prawie we wszystkich gałęziach przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych. Budowa aparatów i sprzętu dla przemysłu chemicznego i pokrewnego obejmuje wg przemysłowej statystyki zach.niemieckiej produkcję urządzeń i sprzętu dla przemysłu chemii organicznej i nieorganicznej, dla przemysłu gazowniczego, wodnego, fermentacyjnego oraz chłodniczego. Obejmuje ona ponadto takie artykuły, jak pasy i urządzenia filtracyjne, wirówki, aparaty do rozpylania cieczy i proszków, zbiorniki ciśnieniowe i wreszcie wszelkie części wymienne dla w/w sprzętu i aparatury. Gotowe aparaty i sprzęt ściśle dla przemysłu chemicznego wyodrębnione są w urzędowej statystyce w osobną podgrupę.

Wartość produkcji artykułów objętych tą podgrupą wzrosła na przestrzeni od 1950 r. do 1953 r. ze 105,1 mln DM na 359,3 mln, do czego przyczynił się również i wzrost cen. Silnym wzrostem produkcji charakteryzują się maszyny i urządzenia do produkcji kauczuku sztucznego i tworzyw sztucznych.

W tym przypadku wartość produkowanego sprzętu wzrosła w w/w okresie z 26,8 mln DM na 66 mln DM, czyli o 146%. Niewiele mniejszy wzrost wartości produkcji obserwuje się w odniesieniu do pieców przemysłowych, przeznaczonych do omawianych przemysłów oraz w odniesieniu do następujących urządzeń /w mln DM/:

	1950	1953	Zmiana w %
piece przemysłowe	18,1	43,6	+ 141
sprzęt i urządzenia chłodnicze	92,0	109,2	+ 117
suszarki i sprzęt wentylacyjny	101,5	219,5	+ 117
pompy i sprężarki	155,6	339,6	+ 119

Produkcja wag uległa w tym okresie zwiększeniu z 45,3 mln DM na 63,8 mln DM, czyli ca 41,0%.

Dla niektórych wyżej wymienionych urządzeń i sprzętu wartość napływających zamówień i zleceń w ostatnich kilku miesiącach jest stale większa od aktualnej produkcji i wzrosła szybciej - wg oceny "Chemische Industrie" - niż ta ostatnia. Powoduje to systematyczny wzrost portfela niewykonanych zamówień i wydłużenie terminów dostaw. W połowie 1954 r. portfel niewykonanych zamówień wynosił: /w % aktualnej produkcji w skali rocznej/:

dla suszarek	102,6	w tym	26,5%	zam. zagr.	
" sprzętu chłodniczego	105,4	"	21,5%	"	"
" " do produkcji					
tworzyw sztucznych	124,3	"	34,3%	"	"
" gotowych kompletnych					
aparatów chemicznych	97,0	"	20,0%	"	"

Ogólnie biorąc, w 1953 r. wartość złożonych zamówień na omawiany sprzęt inwestycyjny była o 2,2% wyższa od wartości wykonanych zamówień w tym okresie czasu. Około 30% ogólnej wartości złożonych zamówień pochodziło od odbiorców zagranicznych.

Już w 1952 r., a w jeszcze większym stopniu w r.ub. zapotrzebowanie ze strony zagranicy jest znacznie żywsze i szybciej wzrasta niż popyt krajowy. W 1953 r. wzrost wartości eksportu gotowych aparatów i sprzętu chemicznego, jak również sprzętu chłodniczego wyniósł 85%. Głównym odbiorcą był w obu przypadkach Związek Afryki Południowej /SASOL/. Od 1950 r. grupa aparatów chemicznych i gotowego sprzętu chemicznego wykazuje przeszło pięciokrotny wzrost eksportu, który w r.ub. kształtował się na poziomie 242 mln DM, w tym 52,5% przypadało na dostawy zamorskie. Dużą wyższą wartości eksportu wyróżnia się również grupa sprzętu klimatyzacyjnego i suszarnianego. Eksport w tym przypadku wyniósł w 1953 r. 39,6 mln DM, wykazując wzrost o 415% w stosunku do poziomu z 1952 r.

Widoczna poprawa sytuacji dla producentów

obrabiarek w W.Brytanii

Według wiadomości podanych przez przemysłowego korespondenta Financial Times'a, ostatnie tygodnie przyniosły "widoczną" i "znaczną" poprawę sytuacji rynkowej dla producentów obrabiarek w W.Brytanii po oznakach stagnacji w przemyśle w 1953 r. i w pierwszych miesiącach 1954 r. Jedną z przyczyn słabego napływu zamówień w r.ubiegłym - były głównie dłuższe terminy dostaw obrabiarek brytyjskich w stosunku do terminów dostaw zach.niemieckich i innych dostawców kontynentalnych. W ostatnich tygodniach jednak napływ zamówień był tak znaczny - jak informuje The Financial Times - że terminy dostaw, które zmniejszyły się już do 18 miesięcy w przypadkach najdłuższych zamówień z 24 miesięcy w drugiej połowie 1953 r., - obecnie ponownie ulegają zwiększeniu. Większa część nowego popytu pochodzi z rynku krajowego. Sytuacja pod tym względem rychło może ulec zmianie jeśli się weźmie pod uwagę dwa zasadnicze fakty, jakie miały miejsce ostatnio i jakie w sposób istotny zaświadczają o koniunkturze na zach.europejskim rynku obrabiarkowym. Jeden z nich to uzbrojenie Niemiec zachodnich, a drugi - zezwolenie na wykonanie zamówień na obrabiarki do ZSRR uzyskane niedawno przez przemysł od brytyjskich władz rządowych, co dla poszczególnych producentów jest okolicznością znacznej wagi.

Jeśli chodzi o fakt uzbrojenia Niemiec zachodnich, i tym samym zwiększenia możliwości zbytu dla przemysłu obrabiarkowego, to opinia zainteresowanych kół przemysłowych w Anglii jest podzielona. Ogólnie jednak panuje przekonanie, że dodatkowe zapotrzebowanie na obrabiarki dla zach.niemieckiego przemysłu zbrojeniowego pokryte zostanie przez dostawców krajowych, których możliwości produkcyjne są znaczne. Nie przewiduje się również aby dostawa sprzętu wojskowego z W.Brytanii do Niemiec zachodnich /europejskie kraje Paktu Atlantycznego mają ponoć dostarczyć odradzającemu się Wehrmachtowi 35% uzbrojenia/ wymagała ponownego powiększenia brytyjskiego parku obrabiarkowego w przemysłach zbrojeniowych, który w ostatnich 2-ach latach został poważnie powiększony i zmodernizowany. Różnica poglądów polega zatem na stwierdzeniu przez jednych obserwatorów brytyjskich, że nowe znaczne zapotrzebowanie na obrabiarki w przemyśle zach.niemieckim spowodować może z konieczności po pierwsze ograniczenie eksportu, a po drugie spowoduje poważniejsze wydłużenie się terminów dostaw eksportowych, które nie będą już miały pierwszego priorytetu. Inne zainteresowane koła brytyjskie uważają jednak, że ewentualny spadek eksportu obrabiarek zach.niemieckich obejmie tylko pewne ich typy i niektóre firmy i że zdolność produkcyjna zach.niemieckiego przemysłu obrabiarkowego jest tak znaczna, iż wzrost zamówień zbrojeniowych nie powinien ograniczyć dostaw na cele cywilne. Według opinii tych ostatnich obserwatorów konkurencja ze strony zach.niemieckiego przemysłu obrabiarkowego na rynkach trzecich nie tylko nie osłabnie, ale przeciwnie zwiększy się ze względu na mocniejszą pozycję finansową

tego przemysłu po otrzymaniu zamówień zbrojeniowych, oraz na powiększenie jego zdolności produkcyjnych, co zwłaszcza odnosić się będzie do mniejszych i słabszych firm walczących silnie o zagraniczne rynki zbytu.

Na początku lipca b.r. wartość niewykonanych zamówień przez brytyjski przemysł obrabiarkowy wynosiła £ 70,5 mln, z czego około £ 20 mln stanowiły zamówienia eksportowe, w porównaniu odpowiednio z £ 81 mln i £ 24 mln o rok wcześniej. Od lipca portfel niewykonanych zamówień uległ prawdopodobnie powiększeniu o ca. £ 5 mln, podczas gdy w roku ubiegłym w odpowiednim czasie - zmniejszał się stopniowo. W rezultacie zatem - na pierwszy rzut oka - sytuacja bieżąca w brytyjskim przemyśle obrabiarkowym niewiele by się różniła od stanu sprzed 12-tu miesięcy. W rzeczywistości jednak perspektywy ogólne są obecnie o wiele lepsze i zapasy obrabiarek na składach mniejsze. Uwaga ta jednak nie odnosi się jednakowo do wszystkich dziedzin brytyjskiego przemysłu obrabiarkowego. Firmy specjalizujące się w pewnych specjalnych typach obrabiarek posiadają stosunkowo najsilniejszą pozycję i wykazują największą aktywność, głównie na skutek utrzymującego się zapotrzebowania na obrabiarki ze strony przemysłu samochodowego i lotniczego. Natomiast firmy produkujące lekkie obrabiarki pół- i w pełni standardowe nie znajdują się obecnie w o wiele lepszej pozycji niż 12 miesięcy wcześniej.

W pierwszych 8-miu miesiącach b.r. eksport obrabiarek z W. Brytanii kształtował się następująco:

	styczeń 1953		-	sierpień 1954	
	w 1000 cwt	średnia cena w £ za cwt		w 1000 cwt	średnia cena w £ za cwt
1. wytaczarki pionowe	6,81	24,85		6,84	25,10
2. " inne	19,06	32,40		18,32	29,90
3. wiertarki wszelkie	69,38	20,53		49,37	21,50
4. szlifiarki, wygładzarki, obciąg.	50,25	31,15		43,57	30,75
5. tokarki automatyczne	34,49	42,00		27,64	41,35
6. tokarki rewolwerówki	41,87	34,85		33,20	37,80
7. " wszelkie inne	82,83	25,61		60,14	25,21
8. gwintarki	7,26	39,10		6,93	48,20
9. frezarki i maszyny do wycinania trybów	43,00	34,60		45,99	33,10
10. strugarki itp.	35,87	20,58		30,20	18,50
11. prasy hydrauliczne	27,15	13,70		22,78	19,90
12. przebijarki, dziurkarki	14,45	16,46		13,60	17,20
Ogółem^{a/}	631,44	25,05		554,46	25,90

a/ łącznie z niewymienionymi i z częściami wymiennymi.

Z powyższego zestawienia trudno wysnuć jakiś konkretny wniosek w odniesieniu do średnich cen eksportowych obrabiarek brytyjskich. Ogólnie biorąc, ceny w 1954 nie uległy większym zmianom, kształtując się w sumie na nieco wyższym poziomie niż w pierwszych 8 miesiącach 1953 r.

Jeśli chodzi o strukturę kierunkową eksportu obrabiarek brytyjskich, to największe zmiany obserwuje się w odniesieniu do Pakistanu, do którego dostawy zwiększyły się z £ 138,9 tys. na 628,5 tys., Hiszpanii w odniesieniu do której eksport obrabiarek brytyjskich zwiększył się z £ 230,3 tys. na £ 1.007,9 tys. oraz w odniesieniu do Włoch - wzrost dostaw z £ 613,9 tys. na £ 1.081,5 tys. Eksport zmniejszył się natomiast z przeznaczeniem do Stanów Zjednoczonych, Belgii, Niemiec zachodnich i Kanady.

Ogólna wartość eksportu obrabiarek do metali wyniosła w pierwszych 8-miu miesiącach b.r. £ 14,4 mln w porównaniu z £ 15,8 o rok wcześniej, obniżając się o 9%. Najsilniejszy spadek wartości wywozu obserwuje się w odniesieniu do tokarek a m. 22% i wiertarek - 25,5%.

Spadek eksportu maszyn górniczych w W. Brytanii

Do artykułów inwestycyjnych wykazujących spadek eksportu w Anglii w roku bieżącym należą obok maszyn włókienniczych i obrabiarek, maszyny górnicze /łącznie ze sprzętem wiertniczym/. Nie jest to zjawisko odosobnione, ponieważ spadek dostaw maszyn i sprzętu górniczego obserwuje się równocześnie w roku bieżącym w Niemczech zachodnich i w USA.

W pierwszych ośmiu miesiącach b.r. wartość eksportu omawianego sprzętu wynosiła w Anglii £ 4,68 mln w porównaniu z £ 5,28 mln, wykazując spadek o 11,5%. Do krajów, które zmniejszyły import brytyjskich maszyn górniczych i sprzętu wiertniczego w r.b. należy zaliczyć: Związek Afryki Południowej, Holandię, Wenezuelę, Indie i szereg innych odbiorców. Poniższe zestawienie ilustruje zmiany eksportu w odniesieniu do niektórych artykułów:

	styczeń 1953		sierpień 1954	
	cwt	1000 £	cwt	1000 £
<u>Sprzet wiertniczy:</u>				
naftowy	68.155	1.789,6	73.189	1.776,3
wszelki inny	9.688	213,1	9.257	194,4
<u>Maszyny górnicze:</u>				
wyrębiarki węglowe	9.786	246,8	9.163	237,1
ich części	7.957	315,7	8.877	356,6
przenośniki podziemne	25.394	234,7	11.285	96,3
ich części	50.123	469,1	36.371	358,2
ładownice mechaniczne	7.254	147,9	8.119	181,9
maszyny wyciągowe	39.773	523,6	19.397	246,8
ich części	14.314	190,8	7.207	147,5
inne osobno niewym.	61.547	1.150,3	61.077	1.084,1
Ogółem:	294.001	5.281,9	243.942	4.679,2

Jak widać z powyższego zestawienia, spadek eksportu miał miejsce głównie w odniesieniu do maszyn wyciągowych i transporterów podziemnych. Natomiast wywóz wyřbiarek węglowych nie uległ większym zmianom. Powyższa tabela wykazuje ponadto, że na odcinku cen eksportowanego sprzętu górniczego sytuacja jest na rynku brytyjskim ustabilizowana.

Brak nowych zamówień w stocznjach brytyjskich

Według ostatnich danych opublikowanych przez Lloyd'a, trzeci kwartał b.r. przyniósł ponownie bardzo słaby napływ nowych zamówień do stoczni brytyjskich, które uzyskały w tym okresie nowych zleceń na zaledwie 50.000 ton. W pierwszych 9-ciu miesiącach brytyjski przemysł stoczniowy otrzymał ogółem zamówień na 188 statków o łącznym tonażu 282.000 ton. Równocześnie anulowano lub wycofano zamówienia na 276.000 ton. W rezultacie portfel zamówień na 30.9.b.r. wynosił 4,4 mln ton w porównaniu z 5,8 mln ton o 12 miesięcy wcześniej. Ponieważ poziom produkcji stoczni jest obecnie najwyższy od zakończenia wojny, wynosząc przeszłe 1,5 mln ton w stosunku rocznym, aktualny portfel zamówień zapewnia teoretycznie stoczniom brytyjskim zatrudnienie do połowy 1957 r. W rzeczywistości największe jedynie firmy dysponują większym portfelem zamówień, a cały szereg stoczni wykończy istniejące zamówienia w przeciągu najbliższych 12-14 miesięcy. W III kwartale b.r. nastąpił spadek tonażu w budowie na stocznjach brytyjskich o 136,6 tys. ton podobnie jak we wszystkich pozostałych stocznjach kapitalistycznych łącznie - o 213,2 tys. ton /głównie w USA, we Włoszech i w Japonii/. Niemcy zachodnio są obecnie po Anglii drugim najważniejszym producentem tonażu morskiego z 668,754 ton w budowie /11,1 tys. mniej niż w końcu czerwca b.r./.

Produkcja stoczni w krajach kapitalistycznych

w 1000 ton

	12 miesięcy kończących się 30.9.54 r.	30.9.53 r.	zmiana w 1000 t.
--	--	------------	---------------------

W. Brytania

rozpoczęła budowę	1,342	1,335	+ 7
spuszczono na wodę	1,426	1,324	+ 102
ukończono na wodę	1,503	1,211	+ 292
pozostaje w budowie 30.9.	2,058	2,190	- 132

Inne kraje kapit.

rozpoczęto budowę	3,735	3,598	+ 137
spuszczono na wodę	3,955	3,646	+ 309
ukończono budowę	4,113	3,562	+ 551
pozostaje w budowie 30.9.	3,441	3,801	- 360

/wg Financial Times 20.10.54/.

Zmniejszenie udziału Stanów Zjednoczonych

w eksporcie dóbr inwestycyjnych

Amerykański "Machinery and Allied Products Institute" obliczył niedawno, że udział Stanów Zjednoczonych w światowym eksporcie dóbr inwestycyjnych /bez ZSRR i KDL/ zmniejszył się z 51% w 1951 r. na 43% w 1953 i ulegnie dalszemu zmniejszeniu w 1954 r. Równocześnie udział W. Brytanii i Niemiec zachodnich powiększył się odpowiednio z 21,2% w 1951 na 23% oraz z 11,2% na 17,9%. Jeśli chodzi o W. Brytanię, to dane w/w Instytutu wskazują, że wolumen eksportu inwestycyjnego osiągnął najwyższy poziom w 1952 r., a m. \$ 1.621 mln, po czym w r. ub. zmniejszył się do \$ 1.594 mln, czyli około 2%. W roku bieżącym spodziewany jest wzrost dostaw o 3 - 4% /w cenach stałych/. Zmniejszenie się eksportu w 1953 r. uzasadniane jest przez M.A.P.I. obniżeniem się brytyjskich dostaw do krajów Ameryki Południowej. Dostawy dolarowe brytyjskiego ciężkiego sprzętu inwestycyjnego do tych krajów wynosiły w 1953 jedynie połowę wolumenu eksportu w 1952 r., wynoszącego \$ 111 mln. Zwiększył się natomiast udział sprzętu brytyjskiego /prócz elektrotechnicznego/ w imporcie Kanady oraz Ameryki Środkowej. W tym ostatnim przypadku dostawy brytyjskich dóbr inwestycyjnych wzrosły w okresie 1951-53 o 48%, pozostając bez zmian z przeznaczeniem na rynek zach. europejski i wykazując spadek z przeznaczeniem do krajów Afryki i Azji.

Omawiając wzrost udziału Niemiec zach. w ogólnym eksporcie inwestycyjnym, biuletyn M.A.P.I. określa rozwój wywozu zach. niemieckich artykułów inwestycyjnych jako "fenomenalny". W okresie od 1951 do 1955 eksport inwestycyjny Niemiec zachodnich zwiększył się z \$ 732 mln na \$ 1.220 mln, czyli około 70%. Zach. Niemieckie dostawy do Ameryki Środkowej, do Kanady, do Europy i Ameryki Południowej wzrosły w tym okresie odpowiednio o 186%, 185%, 69% i 31%.

Za wyjątkiem Europy zachodniej, gdzie czołowym dostawcą sprzętu inwestycyjnego są ostatnio Niemcy zachodnie, na innych obszarach nadal przodujące miejsce posiada eksport amerykański, a w szczególności udział tego eksportu w dostawach do Kanady wynosi 90%, w dostawach do Ameryki Środkowej przeszło 80% i więcej niż 50% w imporcie Ameryki Południowej. Jednakże we wszystkich tych przypadkach eksport inwestycyjny USA stracił w ostatnich trzech latach na terenie, podobnie jak na rynku afrykańskim i azjatyckim. Jeżeli chodzi o dostawy inwestycyjne mniejszych eksporterów a m. Francji, Szwajcarii, Holandii i Szwecji oraz Włoch, to udział ich w ogólnych obrotach sprzętem inwestycyjnym na rynku międzynarodowym nie wykazywał w ostatnich trzech latach większych zmian.

Poziom cen surowców dla przemysłów

inwestycyjnych

Według obliczeń i wskaźników brytyjskiego ministerstwa "Board of Trade" hurtowe ceny surowców zużywanych w przemyśle inwestycyjnym w Anglii wykazały ponowny wzrost we wrześniu po dwumiesięcznym kształtowaniu się na niezmiennym poziomie. Był to najsilniejszy wzrost od marca b.r., kiedy ceny surowców zużywanych w przemysłach inwestycyjnych wzrosły po trzymiesięcznych tendencjach spadkowych. Począwszy od marca b.r. ceny tych surowców wykazywały bądź tendencje wzrostu, bądź utrzymywały się na niezmiennym poziomie. W rezultacie wskaźnik materiałów konsumowanych w przemyśle maszynowym wyniósł we wrześniu b.r. na rynku brytyjskim 151,5 /VI.1949 = 100/ wobec 143,2 o rok wcześniej, a wskaźnik materiałów zużywanych w przemyśle maszyn elektrotechnicznych osiągnął poziom 161,7 w porównaniu ze 150 we wrześniu 1953. Poziom cen zatem omawianych surowców był we wrześniu b.r. o 6-8% wyższy niż dwanaście miesięcy wcześniej. Wzrost cen metali kolorowych i stali był w tym przypadku decydujący. We wrześniu b.r. ceny stali walcowanej były w Anglii o 2,5% wyższe niż o rok wcześniej, ceny aluminium /wskaźnik 173,3/ o 4% wyższe, miedzi /218,5/ o 8,5% wyższe, ołowiu /126,1/ o 7,5% wyższe, cyny /129,2/ o 19,4% wyższe i cynku /wskaźnik 107,6/ o 14% wyższe niż we wrześniu 1953 r.

Niezależnie od cen surowców wzrosły również na przestrzeni tego okresu i koszty paliwa, oraz koszty robocizny. Ogólny wzrost kosztów produkcyjnych w brytyjskich przemysłach inwestycyjnych należy zatem szacować na ca 8-10%, co jest jedną z przyczyn charakterystycznej sztywności cen brytyjskich dóbr inwestycyjnych w aktualnej walce konkurencyjnej o rynki zbytu, sztywności sygnalizowanej już niejednokrotnie przez prasę brytyjską.

/m.in. Financial Times z dn.16.10.54/.

Szacunek kosztów uzbrojenia Niemiec zachodnich

Według obliczeń zach.niemieckich czynników rządowych wyposażenie Niemiec zachodnich w nowoczesną półmilionową armię kosztować będzie w pierwszym roku około \$ 2,8 miliarda, a w następnym dwa razy tyle. "Takiego wysiłku - zdaniem bawarskiego ministra finansów - Niemcy zachodnie nie będą w stanie dokonać samodzielnie". Przewiduje się zatem poważny współudział w uzbrojeniu Niemiec zachodnich ze strony USA i pozostałych krajów Paktu Atlantycznego - a w szczególności Francji. Jest rzeczą oczywistą, że jeśli plany uzbrojenia Niemiec zach. będą realizowane w rozmiarach i w tempie zapowiedzianym przez rząd bawarski i przez jego mocodawców waszyngtońskich, to fakt ten będzie posiadał bar-

dno istotne znaczenie dla ogólnej sytuacji na rynku dóbr inwestycyjnych, a zwłaszcza w przemyśle obrabiarkowym, lotniczym i elektronowym.

/wg Financial Times'a z dn.12.10.54/.

Austriacki eksport maszyn

Według ostatecznych oficjalnych danych 7% ogólnej wartości eksportu austriackiego w 1953 stanowiły maszyny /łącznie z maszynami elektrycznymi, aparatami i sprzętem precyzyjnym udział wzrasta do 10%/.

Na uwagę zasługuje fakt, że austriacki eksport maszyn wykazał znaczny wzrost w r.ub. pomimo ograniczenia produkcji a m. z 750 mln sch na 894 mln sch, czyli o 20%. W tym samym czasie eksport maszyn elektrycznych, aparatów i sprzętu precyzyjnego wzrósł z 343 mln sch na 365 mln sch, tj. o 6%.

Do gałęzi, które nie partycypowały we wzroście wywozu, należy zaliczyć w pierwszym rzędzie obrabiarki do metali. Produkcja ich obniżyła się pod względem ilościowym o 8%. Produkcja tokarek nie osiągnęła poziomu z roku ubiegłego, natomiast dostawy eksportowe ich powiększyły się o 18%. Odnosnie szlifierek notowano zarówno wzrost produkcji, jak i eksportu. Maszyny dla obróbki blachy wykazywały w r.ub. wzrost produkcji, lecz jednocześnie znaczny spadek eksportu. Produkcja obrabiarek do drzewa uległa zmniejszeniu przy wzroście eksportu dzięki zdobyciu nowych rynków zamorskich.

Głównym rynkiem zbytu dla maszyn austriackich są KDL, Włochy, Niemcy zachodnie i kraje Bliskiego Wschodu. Czechosłowacja i Rumunia straciły ostatnio swe znaczenie jako rynek zbytu dla maszyn austriackich. N.R.D. natomiast zwiększyła swe zakupy maszyn w Austrii.

Największy procentowy udział w austriackim eksporcie maszyn miały w 1953 r. następujące kraje: Polska /14,2/, Jugosławia /13,4/, Turcja /8/, Rumunia /7/, Niemcy zachodnie /6,1/, Czechosłowacja /5,4/, NRD /4,2/, Indonezja /4,1/, Węgry /13,8, ZSRR /3,6/, Włochy /3,4/, Brazylia /3/ i Bułgaria /2,9/.

/wg Neue Z. Zeitung 15.10.54/.

Zamówienie na bluming w Anglii

Angielskie towarzystwo "Dormen Long and Ko, Ltd". dało firmie "Devey and United Engineering Ko, Ltd" w Sheffield zamówienie na sumę ok. 1 mln £ na bluming-slabing, którego wydajność produkcyjną określa się na 15.240 t stalowych półproduktów w ciągu tygodnia. Urządzenie to przeznacza się dla walcowania stalowych wlewek o wadze 4,5 - 20 t w celu uzyskania szczególnie ciężkich profili, a w tej liczbie dla szero-

kich belek. Średnica wałka blumingu wynosić ma 1621 mm; długość 2485 mm. Każdy wałek ma osobne połączenie o sile 4 tys. KM. Przypuszczalnie bluming ten zacznie pracować w styczniu 1957 r.

/wg BIKI nr 125/

Terminy dostaw sprzętu energetycznego i elektrotechnicznego w krajach Europy Zachodniej

Niżej podaje się dane opublikowane przez O.E.E.C., zaczerpnięte z otrzymanych sprawozdań od firm niektórych krajów o przypuszczalnych terminach dostaw ciężkiego wyposażenia dla elektrowni wg stanu na 1 kwietnia 1953 r. i 1954 r. /Dane w miesiącach od chwili złożenia zamówienia/:

Parowe turbogeneratory prądu zmiennego

	o mocy 10.000-39.999 kw		o mocy 40.000 kw i wyżej	
	1953 r.	1954 r.	1953 r.	1954 r.
Niemcy zach.	16-22	16-22	20-26	20-26
Austria	30	30	30	30
Belgia	15-18	15	18	18
Holandia	18-24	18-24	24	24
Francja	20	15-24	24	24
Włochy	10-20	10-20	15-24	15-24
Szwajcaria	18-22	18	22-26	22
		1 więcej		1 więcej
Norwegia	-	-	-	-
Szwecja	30	18-24	-	-
Dania	-	-	-	-
Anglia	24-30	18	30-36	24
		1 więcej		1 więcej

Turbiny parowe
o mocy 10.000-39.999 kw

	1953 r.	1954 r.	o mocy 40.000 i więcej	
	1953 r.	1954 r.	1953 r.	1954 r.
Niemcy zach.	18-24	10-20	20-28	17-24
Austria	-	-	-	-
Belgia	15-24	20	26	24
Holandia	20-30	20	24-33	24-30
Francja	18-24	12-22	22-30	18-26
Włochy	10-15	10-15	15-20	15-20
Szwajcaria	12-24	15	18-24	20
		1 więcej		1 więcej
Norwegia	-	-	-	-
Szwecja	24-30	10-24	30	24
Dania	-	-	-	-
Anglia	24-30	18	30-36	24
		1 więcej		1 więcej

Kotły parowe
45-180 t pary/godz. Powyż. 180 t pary/godz.
1953 r. 1954 r. 1953 r. 1954 r.

Niemcy zach.	14-24 ^{1/}	10-16 ^{1/}	16-26 ^{1/}	14-22 ^{1/}
Austria	16-24	16-24	-	-
Belgia	10-24	15	24	18
Holandia	20-30	24-30	24-26	24-30
Francja	18-24	18-30	18-32	24-40
Włochy	12-15	12-15	18-24	18-24
Szwajcaria	14-28	15	20-30	20
			i więcej	i więcej
Norwegia	-	-	-	-
Szwecja	6-8	10-18	-	-
Dania	12-24	14-30	24-36	24-36
Anglia	24-42	30-42	36-42	36
				i więcej

Hydrogeneratory
o mocy przeszło 10.000 kwh
1953 r. 1954 r.

Hydroturbiny
o mocy przeszło 10.000 kwh
1953 r. 1954 r.

Niemcy zach.	20-24	14-22	14-28	15-22
Austria	24-30	24-30	18	18
Belgia	16-20	20	14-24	24
Holandia	18-24	18-24	20-27	18-22
Francja	16-30	16-30	16-24	12-28
Włochy	6-15	6-15	6-15	6-15
Szwajcaria	18-36	15	16-24	15
		i więcej		i więcej
Norwegia	18	18	54	48
Szwecja	42	24-30	24-36	20-36
Dania	-	-	-	-
Anglia	24-42	21	24-42	21
		i więcej		i więcej

Transformatory elektryczne

o mocy powyżej 5.000 kwh

1953 r. 1954 r.

Niemcy zach.	5-18	24
Austria	6-24 ^{2/}	12-24 ^{3/}
Belgia	12-24	12
Holandia	18	14
Francja	10-18	8-18
Włochy	6-18	6-18
Szwajcaria	18-24	15
		i więcej
Norwegia	15-30	12-24
Szwecja	24	17-24
Dania	8-9	8-12
Anglia	12-24	12
		i więcej

1/ plus 6-8 miesięcy na montaż

2/ 6-18 miesięcy bez regulatora; 18-24 z regulatorem

3/ 12-18 miesięcy bez regulatora; 15-24 miesięcy z regulatorem.

Parowe turbogeneratory o mocy 10.000 - 39.999 kwh.

W 1953 r. najszybsze tempo wykonania zamówień posiadały Włochy i Belgia, najwolniejsze zaś Anglia.

W 1954 r. tempo wykonywania przybrało wyrośnię na siłę. Niemal wszystkie państwa wykonujące turbogeneratory poważnie skróciły terminy wykonania, a szczególnie Anglia. Niemcy zach., Anglia i Holandia utrzymywały tempo wykonywania zamówień z roku ubiegłego.

Odnosnie turbogeneratorów o mocy 40.000 kwh sytuacja przedstawia się analogicznie jak z turbogeneratorami o mocy 10.000 - 39.999 kwh z tym, że termin dostaw skróciła jeszcze Szwajcaria.

Turbiny parowe o mocy 10.000 - 39.999 kwh

W 1953 r. w najkrótszym terminie dostarczają Włochy, najdłuższy termin ma Anglia. W 1954 r. daje się zauważyć ogólne skrócenie terminów dostaw z tym, że terminy dostaw poważnie skróciły Niemcy zach., Anglia i Holandia.

W odniesieniu do turbin parowych o mocy 40.000 kwh najdłuższy termin dostaw miały w 1953 r. Anglia i Holandia. W 1954 r. terminy dostaw uległy skróceniu, zwłaszcza w Anglii, Szwecji, Francji, Niemczech.

Kotły parowe 45-180 t pary/godz.

W 1953 r. w najkrótszym terminie dostarcza Szwecja - 6-8 mies., Anglia natomiast w 24-42 mies.

W 1954 terminy dostaw ulegają wydłużeniu zwłaszcza w Anglii, Danii, Szwecji, Holandii. Tylko Niemcy zach. terminy skróciły. Ogólnie w 1954 r. terminy dostaw uległy wydłużeniu.

W 1954 r. w porównaniu z 1953 r. uległy skróceniu w Anglii, Szwajcarii, Belgii i w Niemczech terminy dostaw kotłów parowych 180 ton pary na godzinę. W tym samym terminie co w roku ubiegłym nie będą jednak w stanie dostarczać Holandia i Francja.

Hydrogeneratory o mocy przeszło 10.000 kwh

Włochy mogły dostarczać w 1953 r. w terminie 6-15 mies., tj. najkrótszym w Europie zach. a np. Szwecja aż w 42 mies. /termin najdłuższy/. W 1954 r. terminy ulegają skróceniu szczególnie jeśli idzie o Anglię i Szwajcarię.

Hydroturbiny o mocy przeszło 10.000 kwh

W 1953 r. najdłuższy termin dostawy ma Norwegia, która przy tym tempie wykonywania może dostarczyć dopiero w 54

mies., a np. Włochy w ciągu 6-15 mies. Anglia może dostarczyć w 24-42 mies.

W 1954 r. termin dostaw jest poważnie skrócony w Anglii, jak również w Szwajcarii, skróciły terminy dostaw także Niemcy zach., Francja oraz Norwegia.

Transformatory elektryczne o mocy powyżej 5.000 kwh

W 1953 r. w najkrótszym terminie mogły dostarczać Dania /6-9 mies./, Włochy i Francja.

W 1954 r. w tym terminie nie będą mogły dostarczyć ani Niemcy zach., ani Austria, ani Dania. Skróciły natomiast - Anglia, Francja, Szwajcaria i Szwecja. .

Ogólnie można powiedzieć, że w 1954 r. terminy dostaw będą poważnie skrócone niemal przez wszystkie państwa w porównaniu z rokiem ubiegłym, szczególnie jeśli chodzi o Anglię, Belgię i Niemcy zach.

Z A Ł A C Z N I K

Statystyka metali nieżelaznych w I połowie

1954 i w 1953 r.

Tabela Nr 1

Ceny na mat. kolorowe w Anglii i USA

		Anglia £/ton	U S A \$/lb
Miedź	4 stycznia	231,2	29,9
	30 czerwca	239,4	30,0
Cyna	4 stycznia	657,5	83,5
	30 czerwca	754,0	96,5
Ołów	4 stycznia	89,6	13,5
	30 czerwca	98,0	14,0
Cynk	4 stycznia	74,6	10,0
	30 czerwca	78,4	11,0

Tabela Nr 2

Produkcja miedzi w krajach kapitalistycznych

w tys. ton

S u r o w a

K w a r t a ł y

1953

1954

	I	II	III	IV	I	II
Ogółem	572,4	594,8	572,3	549,3	534,1	553,1
w tym:						
USA	242,3	248,6	235,7	242,1	217,5	218,4
Inne państwa	330,1	346,2	336,6	307,2	316,6	334,7

R a f i n o w a n e

Ogółem	552,2	605,3	547,2	579,5	528,3	548,9
w tym:						
USA	291,7	325,7	313,7	334,4	301,7	302,2
Inne państwa	260,5	279,6	233,5	245,1	226,6	246,7

Tabela Nr 3

Produkcja miedzi w głównych państwach kap.
w tys. ton

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
USA	213,7	219,2	216,2	219,4	198,1	196,6
Chile	91,6	105,9	80,4	53,9	72,3	59,7
Płn. Rodezja	78,7	88,9	86,7	91,4	80,6	91,1
Kanada	59,4	54,6	51,3	48,5	45,4	60,5
Niemcy zach.	50,0	52,3	52,5	56,9	55,6	57,7
Japonia	19,7	21,2	23,3	27,0	28,6	27,9
Meksyk	14,2	13,9	14,5	14,9	13,9	11,7
Australia	7,1	9,1	10,1	9,5	8,1	12,7
Unia Płd. Afry- kańska	8,8	7,6	9,8	8,9	10,1	9,6

Tabela Nr 4

Konsumpcja miedzi
/w tys. ton/

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
USA	345,7	341,0	287,5	274,1	271,8	283,2
Anglia	88,7	66,6	73,1	97,8	109,0	107,1

Tabela Nr 5

Zapasy miedzi w rafineriach
/w tys. ton - na koniec okresu/

1953				1954			
Ogółem w tym:				Ogółem w tym:			
		USA	Inne			USA	Inne
I	163,7	54,3	109,4	I	352,6	98,1	254,5
II	166,2	55,3	110,9	II	357,2	107,4	249,8
III	169,0	50,6	118,4	III	367,9	114,1	253,8
IV	177,2	43,9	133,3	IV	360,7	113,0	247,7
V	181,4	47,9	133,5	V	306,0	74,5	231,5
VI	193,2	52,7	140,5	VI	226,6	62,7	163,9
VII	220,9	69,9	151,0				
VIII	263,1	71,5	189,8				
IX	280,5	66,1	214,4				
X	311,2	76,5	234,7				
XI	321,5	84,6	236,9				
XII	335,4	80,9	254,5				

Tabela Nr 6

Obroty miedzią /w tys.ton/

E k s p o r t	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
Płn.Rodezja	78,2	78,6	111,9	91,0	91,1	97,7
Chile 1/	82,3	83,4	49,6	24,9	44,2	82,3
Kongo Belg.	94,6		43,8	70,1	57,0	56,7
Belgia	63,1		32,0	36,0	30,6	...
Kanada	31,2	38,9	25,0	24,4	23,6	41,4
USA	16,3	15,7	30,7	37,3	42,7	57,2
Niemcy zach.	10,1	19,0	10,3	8,5	7,8	10,8 2/
Meksyk 2/	12,1	10,6	13,2	11,7	10,4	6,5
Unia Płn.Afr.	9,5	5,2	10,4	8,3	10,5	8,7
Anglia 3/	8,6	8,6	6,1	6,7	16,8	16,2
Szwecja	1,9	5,9	3,0	4,9	3,6	...
Peru 2/	-	3,5	5,9	5,2	2,2	2,6

I m p o r t						
	I	II	III	IV	I	II
USA	122,8	165,0	131,6	78,0	81,1	136,2
Anglia	85,1	84,3	81,5	90,8	89,9	110,8
Belgia	61,7		41,1	52,8	41,6	...
Niemcy zach.	23,1	12,8	29,9	31,6	29,1	42,7 2/
Francja	38,3	22,8	13,6	22,7	28,2	31,6 2/
Włochy	31,9		11,5	16,4	24,5	20,4
Szwecja	7,4	7,0	2,8	13,1	16,4	...
Holandia	3,7	1,9	5,8	5,6	5,7	5,9
Szwajcaria	2,0	4,0	4,6	3,3	5,6	6,6
Indie	6,9	1,0	2,7	1,2	1,1	5,1

1/ eksport do USA

2/ ocena wg 2 miesięcy

3/ łącznie z reeksportem

Tabela Nr 7

Srednie miesieczne ceny miedzi

	Londyn		N.Jork	
	1953r. w £ ze t.dł.	1954r.	1953r. w \$ ze lb	1954r.
I	285,0	225,0	24,50	29,88
II	285,0	231,2	25,46	29,88
III	284,1	236,3	31,49	29,93
IV	274,3	242,6	30,59	29,98
V	253,0	242,1	29,72	30,00
VI	252,0	238,9	29,94	30,00
VII	252,0		29,92	
VIII	228,4		29,69	
IX	232,1		29,75	
X	238,0		29,80	
XI	236,9		29,88	
XII	232,1		29,88	

Tabela Nr 8

Produkcja koncentratów cyny
/w tys. ton/

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
Ogółem	38,4	42,9	43,7	46,4	36,7	41,8
Malaje 1/	14,3	13,7	14,1	15,1	14,6	15,4
Boliwia	8,0	9,9	9,2	8,1	5,6	7,8
Indonezja	7,2	8,7	9,3	9,2	7,7	8,5
Kongo Belg.	1,4	3,4	4,1	6,6	1,6	3,3
Sjam	2,7	2,5	2,4	2,7	2,4	2,3
Nigeria	2,4	1,8	2,0	2,2	2,1	1,3

1/ eksport

Tabela Nr 9

Wytap cyny /w tys. ton/

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
Ogółem	44,4	43,2	44,6	43,6	45,4	44,0
Malaje	17,5	14,1	16,4	15,4	17,8	17,9
USA	11,4	10,0	8,4	8,4	9,5	6,4
Anglia	5,0	7,8	8,9	7,6	6,2	7,9
Holandia	7,7	6,6	6,0	7,1	6,7	7,7
Belgia	1,9	2,5	2,4	2,4	3,6	2,1
Kongo Belg.	0,0	0,7	0,9	1,2	0,0	0,7

Tabela Nr 10

Spożycie cyny /w tys. ton/

Ogółem	32,3	31,9	30,2	30,0	31,6	34,2
USA	14,6	15,4	13,1	11,7	13,2	15,3
Anglia	5,1	4,3	4,4	5,1	5,4	5,4
Finezja	1,7	1,9	1,8	2,1	1,9	1,9
Niemcy zach.	1,2	1,2	1,8	1,7	1,7	1,7
Japonia	1,2	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
Holandia	1,6	0,8	0,9	1,1	0,9	1,0
Kanada	1,0	1,1	1,0	0,9	0,9	1,0

Tabela Nr 11

<u>Zapasy handlowe cyny</u> /w tys. ton na koniec okresu/ 1/						
	Ogółem		USA		Anglia	
	1953	1954	1953	1954	1953	1954
I	74,2	82,4	45,9	54,4	6,4	7,4
II	68,9	81,3	44,0	57,0	6,6	7,2
III	63,5	80,0	38,9	53,5	8,6	9,0
IV	63,6	75,0	35,8	47,1	9,9	8,9
V	60,7	55,0	33,3	29,1	10,7	9,0
VI	60,0	...	32,7	...	10,2	7,8
VII	63,6		36,9		9,2	
VIII	64,0		37,9		9,7	
IX	67,0		40,5		8,7	
X	70,9		45,5		7,8	
XI	72,4		46,9		8,0	
XII	81,6		52,4		7,8	

1/ włączono zapasy USA, Anglii, Malejów, Indonezji, Holandii, Belgii, Kongo i Boliwii.

Tabela Nr 12

<u>Eksport koncentratów cyny /w tys. ton/</u>						
Koncentraty	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
Ogółem	24,4	24,9	26,6	28,0	19,8	23,7
Indonezja	7,2	7,2	9,5	9,4	7,1	8,0
Boliwia	7,9	9,9	9,2	8,0	5,6	7,8
Kongo belg.	3,5	2,8	3,6	4,8	2,2	2,5
Sjam	2,3	2,2	2,0	2,6	2,3	2,3
Nigeria	2,8	2,0	1,7	2,4	1,8	2,3

C y n a

Ogółem	30,7	28,2	30,8	30,4	30,0	30,2
Maleje	17,7	14,1	16,0	14,9	17,9	16,8
Holandia	8,3	7,7	6,0	7,7	6,7	7,9
Anglia	2,2	2,9	5,7	3,2	2,4	1,9
Belgia	1,6	2,6	2,0	3,0	2,1	2,3
Kongo belg.	0,5	0,5	0,8	1,1	0,4	0,5

Tabela Nr 13

Srednie miesieczne giełdowe ceny cyny

	Londyn		New York	
	w £ za t.dł.		w \$ za lb.	
	1953	1954	1953	1954
I	957,3	654,8	121,5	84,8
II	965,8	661,1	121,5	85,0
III	948,4	720,4	121,4	91,9
IV	760,6	753,2	101,1	96,1
V	740,9	721,8	97,5	93,5
VI	687,2	730,0	93,0	94,2
VII	598,6		81,6	
VIII	598,6		80,7	
IX	612,7		82,3	
X	615,1		80,9	
XI	635,1		83,2	
XII	648,7		84,6	

Tabela Nr 14

Produkcja łożowiu rafinowanego /w tys.ton/

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
USA	127,7	115,0	109,2	132,4	128,3	125,4
Australia	30,8	60,8	63,6	63,8	56,5	49,6
Meksyk	47,9	53,6	51,0	51,7	50,9	53,7
Kanada	40,5	40,8	30,6	38,5	36,0	40,2
Niemcy zach.	34,9	37,6	35,1	41,2	38,3	36,9
Belgia	19,7	18,3	17,1	18,2	18,1	16,6
Peru	14,3	14,4	15,2	15,3	12,9	15,2
Francja	13,3	12,7	12,5	16,7	16,6	19,9
Hiszpania	12,7	12,8	10,9	12,4	13,6	14,1
Włochy	6,9	10,9	7,1	12,1	8,7	9,4

I/ ocena na bazie 2-ch miesięcy.

Tabela Nr 15

Spożycie ołowiu /w tys.ton/

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
USA	259,0	280,4	280,9	249,3	242,4	250,2
w tym:						
w przemyśle						
akumulatory	71,7	86,6	96,2	74,6	71,2	76,4
tekstylny,						
ołów	35,9	35,4	30,0	33,2	30,7	29,8
kable	33,6	34,4	38,9	38,3	36,2	...
stopy	33,7	33,7	32,7	27,3	27,7	...
Anglia	78,7	74,0	72,6	83,3	82,2	84,3
kable	28,8	22,5	18,9	22,4	21,0	20,8
blachy i rury	16,5	17,9	18,4	19,0	18,7	20,3
akumulatory	13,0	12,0	13,1	14,4	15,4	15,2
stopy	5,2	5,6	5,6	7,1	6,8	6,8

Tabela Nr 16

Obroty ołowiem /w tys.ton/

Eksport	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
Meksyk 1/	47,5	51,3	28,1	7,5	20,1	23,1
Australia	18,6	41,8	51,9	38,5	49,3	...
Kanada	31,6	32,0	13,0	16,8	22,5	30,0
Peru 1/	10,7	18,6	10,8	13,7	7,6	7,5
Jugosławia 1/	16,5	13,2	11,5	11,3	9,2	9,9
Belgia	14,1	14,4	9,7	11,1	11,3	...
Niemcy zach.	6,8	13,1	10,6	6,9	5,7	8,8
Flm.Rodezja	4,1	2,6	2,7	2,5	2,6	2,6
Francja	2,9	1,5	1,8	4,7	3,9	5,7

1/ eksport ołowiu do USA i do Anglii

2/ szacunek na podstawie 2-ch miesięcy tego kwartału.

Import	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
USA	109,0	120,3	79,3	40,8	47,6	79,9
Anglia	35,9	49,4	39,6	57,7	52,2	49,5
Francja	9,5	7,7	9,9	13,0	9,1	12,8
Holandia	7,2	6,8	9,4	11,4	11,3	...
Belgia	3,3	3,7	7,3	7,4	6,1	...
Niemcy zach.	2,5	1,3	8,9	8,0	11,5	14,2
Szwecja	3,3	2,3	2,3	5,7	3,9	...
Dania	3,7	2,2	2,4	4,2	3,9	...
Szwajcaria	1,8	2,7	2,8	3,9	3,8	4,0

1/ szacunek na podstawie 2-ch miesięcy tego kwartału.

Tabela Nr 17

Srednie miesieczne ceny ołowiu

	Londyn		New York	
	w £ za t.dł.		w \$ za lb	
	1953	1954	1953	1954
I	94,5	86,4	14,2	13,3
II	94,2	82,7	13,5	12,8
III	91,4	87,0	13,4	12,9
IV	81,7	93,7	12,6	13,9
V	82,9	94,7	12,7	14,0
VI	89,2	97,5	13,4	14,1
VII	93,4		13,7	
VIII	95,6		14,0	
IX	93,1		13,7	
X	92,9		13,5	
XI	94,0		13,5	
XII	90,4		13,5	

Tabela Nr 18

Produkcja cynku /w tys.ton/

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
USA	220,0	222,0	222,5	216,6	197,6	195,4
Kanada	52,4	55,0	58,5	58,8	44,4	45,2
Belgia	50,0	50,5	44,6	47,2	51,9	53,6 1/
Niemcy zach.	35,6	35,5	37,2	40,4	40,6	42,0
Australia	21,0	21,2	22,4	26,2	25,8	26,4
Francja	20,5	21,0	17,5	21,9	27,0	27,7
Japonia	17,6	20,1	21,0	20,1	23,3	26,6 1/
Anglia	17,0	18,8	17,7	19,6	20,8	21,3
Włochy	10,9	16,9	17,0	14,8	14,1	16,0
Meksyk 2/	14,0	12,6	13,7	13,8	13,7	13,5
Ogółem	488,7	501,8	499,4	507,7	488,2	...

1/ ocena na podstawie 2-ch miesięcy

2/ oprócz wymienionych wchodzi: Norwegia, Fin.Rodenzja, Holandia i Hiszpania.

Tabela Nr 19

Spółycia cynku w USA i Anglii /w tys.t.śł./

	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
<u>USA</u>	242,8	241,2	207,1	195,8	185,6	197,2
w tym przy produkcji						
wyroby cynk.	99,0	94,1	88,1	84,5	77,4	91,4
mosiądz	44,6	47,6	37,6	31,1	25,2	23,1
innych stopów	77,3	76,5	61,0	62,1	64,0	63,3
<u>Anglia</u>	64,2	62,6	64,9	81,8	81,2	84,6
w tym przy produkcji:						
wyr.cynk.	21,6	21,9	22,0	25,7	26,9	28,2
mosiądz	21,9	18,9	19,5	26,2	27,1	28,0
innych stopów	5,5	5,3	7,1	9,8	8,7	9,0

Tabela Nr 20

Obroty cynkiem

<u>Eksport</u>	1953				1954	
	I	II	III	IV	I	II
Kanada	44,8	43,2	25,5	30,3	41,9	43,1
Belgia	33,6	33,4	25,7	28,0	28,9	...
Australia	12,5	9,0	8,9	7,1	10,0	...
Niemcy zach.	13,4	15,2	4,6	3,8	5,7	2,3 1/
Norwegia/	6,7	7,4	8,3	8,6	6,8	...
Meksyk	13,2	12,1	4,2	1,2	1,6	0,7
Rodezja Izn.	7,0	7,0	5,6	7,9	7,5	7,1
Włochy	5,8	9,4	6,2	4,8	4,1	...
USA	6,1	1,1	0,5	8,5	11,4	...
Holandia	3,4	3,8	3,2	3,9	4,4	...
<u>Import</u>						
USA	55,5	84,7	47,9	24,7	31,7	35,5
Anglia	55,5	36,9	13,8	26,3	48,7	41,2 1/
Niemcy zach.	3,2	1,9	8,8	11,3	13,5	11,8
Indie	3,9	6,0	5,4	7,1	7,9	8,0
Szwecja	3,7	5,4	5,9	5,9	5,6	...
Francja	6,0	1,6	3,2	3,4	5,8	3,7
Szwajcaria	2,3	2,9	1,8	3,0	4,1	4,4
Holandia	2,9	2,3	2,1	2,6	4,8	...

1/ ocena na bazie 2-ch miesięcy

2/ eksport do USA i do Anglii

Tabela Nr 21

Srednie miesieczne ceny cynku

	Londyn 1/ /w £ za t.dł./		New York 2/ /w ¢ za lb/	
	1953	1954	1953	1954
I	88,6	73,0	12,6	9,8
II	81,9	72,2	11,5	9,4
III	79,0	74,6	11,0	9,7
IV	70,4	79,7	11,0	10,2
V	69,4	79,7	11,0	10,3
VI	71,1	79,9	11,0	11,0
VII	73,4		11,0	
VIII	72,9		11,0	
IX	70,1		10,2	
X	74,1		10,0	
XI	75,4		10,0	
XII	74,4		10,2	

1/ ceny giełdowe

2/ ceny katalogowe